

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

**na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego,
Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej**

Aktualizacja na dzień 1 września 2020 r. (wersja II)

Spis treści

Spis treści	2
Wykaz telefonów.....	8
Wykaz telefonów do Placówek Oświatowych Gminy Lubartów	9
Wytyczne GIS, MZ i MEN dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.....	10
Organizacja opieki w podmiocie.....	10
Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni	11
Gastronomia	12
Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u personelu podmiotu.....	12
Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 lipca 2020 r. (III aktualizacja) dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	14
Organizacja opieki w podmiocie:.....	14
A. Instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	14
B. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkole podstawowej i inne formy wychowania przedszkolnego.....	14
Organizacja opieki w podmiocie A i B:	15
Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni	16
Gastronomia	17
Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u personelu podmiotu.....	17
Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z 25 sierpnia 2020 r. (IV aktualizacja) dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	19
Organizacja opieki w podmiocie:.....	19
Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni	21
Gastronomia	21
Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u personelu podmiotu.....	22
Wytyczne GIS, MZ i MEN dla szkół podstawowych – edukacja wczesnoszkolna.....	24
Organizacja zajęć w szkole podstawowej:	24
Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni	26
Gastronomia	26
Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u pracowników szkoły	27
Wytyczne GIS, MZ i MEN dla szkół – konsultacje z nauczycielami w szkole.....	29
Organ prowadzący szkołę	29

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Dyrektorze	29
Nauczycielu, ...	30
Uczniu, ...	30
Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.	32
Organizacja zajęć w szkole i placówce (dalej: szkoła):	32
Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni	34
Gastronomia	35
Organizacja pracy bursy/internatu.....	36
Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u pracowników szkoły/internatu/bursy	37
Zalecenia dla dyrektorów publicznych i niepublicznych szkół i placówek w strefie czerwonej/żółtej	39
Dyrektorze, ...	39
Dodatkowo można:	39
Warianty funkcjonowania szkół i placówek w okresie pandemii w sytuacji wystąpienia zakażenia na danym terenie.....	41
Wariant A – tradycyjna forma kształcenia	41
Wariant B – mieszana forma kształcenia (hybrydowa).....	41
Wariant C – kształcenie zdalne	41
Rekomendacje dotyczące organizacji zajęć rewalidujących, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	42
W celu zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2 rekomenduje się:	42
W zakresie warunków sanitarnych:.....	42
W zakresie organizacji jednostki systemu oświaty:	43
W zakresie prowadzenia zajęć z uczniami:	44
Wytyczne dotyczące organizowania i przeprowadzenia w 2020 r. egzaminów ósmoklasisty (E8).....	45
1. Zdający oraz inne osoby biorące udział w organizowaniu i przeprowadzaniu egzaminów	45
2. Środki bezpieczeństwa osobistego	46
Szczegółowe rozwiązania techniczne związane z organizacją pracy zdających, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą zakrywać ust i nosa	47
3. Środki bezpieczeństwa związane z organizacją przestrzeni, budynków, pomieszczeń ...	47
Szczegółowe rozwiązania techniczne związane z koniecznością zmiany liczby sal egzaminacyjnych	49
4. Dodatkowe procedury bezpieczeństwa w dniu egzaminu.....	52
Szczegółowe rozwiązania techniczne związane z wprowadzeniem grup podczas wpuszczania zdających na egzamin	53

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

5. Szczegółowe rozwiązania dotyczące przeprowadzania egzaminów z danego przedmiotu, egzaminu z danej kwalifikacji lub egzaminu w dostosowanych warunkach	54
6. Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u członka zespołu egzaminacyjnego lub u zdającego	54
Szczegółowe rozwiązania organizacyjne związane z przeprowadzaniem egzaminu w przypadku konieczności odizolowania zdającego lub innej osoby uczestniczącej w przeprowadzaniu egzaminu	55
Dobre praktyki dotyczące funkcjonowania jednostek systemu oświaty w okresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 Ministerstwo Edukacji Narodowej sierpień 2020 r.	57
1. Jak zorganizować kształcenie na odległość w szkole? Wskazówki dla dyrektora.....	57
1A. Jak zorganizować kształcenie w wariacie mieszanym? Wskazówki dla dyrektora	58
2. Jak zorganizować kształcenie na odległość dla klasy (oddziału)? Wskazówki dla wychowawcy i nauczyciela przedmiotowego	59
3. Warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego.....	60
4. Funkcjonowanie biblioteki szkolnej i praca nauczyciela bibliotekarza	65
5. Realizacja obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego	67
6. Przykładowe rozwiązania w zakresie realizacji kształcenia w zawodach, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznej nauki zawodu	68
7. Organizacja kształcenia specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym i uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	69
8. Organizacja kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi	70
9. Organizacja zajęć rewalidacyjnych	70
10. Organizacja zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.....	71
11. Zapewnienie i realizacja zadań w zakresie zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej.....	71
12. Organizacja indywidualnego nauczania	73
13. Organizacja zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.....	74
Wytyczne przeciwepidemiczne dla funkcjonowania placów zabaw (zlokalizowanych na otwartym powietrzu) w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce.	75
Zasady organizacji i funkcjonowania placów zabaw w dobie COVID-19.	75
Regulamin placów zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy znajdujących się na terenie placówki oświatowej w trakcie epidemii SARS-CoV-2	77
Wytyczne do korzystania z boisk szkolnych i wielofunkcyjnych (w tym Orliki) Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie	78
Działalność biblioteki szkolnej	79
Wytyczne do organizacji stanowisk pracy w tym pracy biurowej.....	80

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Wytyczne Ministerstwa Klimatu i GIS w sprawie postępowania z odpadami w czasie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2	81
Instrukcje stanowiskowe BHP obowiązująca w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem	82
Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników administracyjnych	82
1. Czynności przed rozpoczęciem pracy	82
2. Czynności podczas wykonywania pracy	82
3. Czynności po zakończeniu pracy	83
4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych	83
5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem	83
Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników zajmujących się opieką nad uczniami, nauczycieli w tym nauczycieli prowadzących konsultacje w szkole	85
1. Czynności przed rozpoczęciem pracy	85
2. Czynności podczas wykonywania pracy	85
3. Czynności po zakończeniu pracy	86
4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych	86
5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem	87
Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników zajmujących się sprzątaniami i dezynfekcją w zakładzie pracy	88
1. Czynności przed rozpoczęciem pracy	88
2. Czynności podczas wykonywania pracy	88
3. Czynności po zakończeniu pracy	90
4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych	90
5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem	90
Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników zajmujących się przygotowaniem, podawaniem i dostarczaniem posiłków	92
1. Czynności przed rozpoczęciem pracy	92
2. Czynności podczas wykonywania pracy	92
3. Czynności po zakończeniu pracy	93
4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych	93
5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem	94
Wstępna karta kwalifikacji dziecka do placówki	95
Zgoda rodzica lub prawnego opiekuna dziecka na pomiar temperatury	96
Zgoda pracownika na pomiar temperatury	97
Przyrowadzanie i odbieranie dziecka ze szkoły	98
Informacja dla pracowników szkoły – opiekunów dzieci	98
Informacja dla rodziców i prawnych opiekunów	99

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Procedury szkolne obowiązujące w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem	101
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u dziecka będącego w szkole	101
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u dziecka uczęszczającego do szkoły będącego po zajęciach szkolnych.....	103
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u dziecka przywiedzionego przez rodzica lub prawnego opiekuna do szkoły (w trakcie przejmowania opieki nad dzieckiem).....	104
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u pracownika szkoły podczas godzin pracy.	105
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u pracownika szkoły będącego po godzinach pracy.....	106
Procedura organizacji konsultacji dla uczniów	107
Procedura pomiaru temperatury u uczniów i pracowników szkoły	109
Procedura sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych	110
Procedura zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątania połączonego z dezynfekcją	111
Kontrolna karta pomiaru temperatury	113
Monitoring codziennych prac porządkowych w placówce	114
Harmonogram stosowania preparatów dezynfekcyjnych.....	114
Harmonogram sprzątania sali lekcyjnej	115
Harmonogram sprzątania stołówki.....	116
Harmonogram sprzątania łazienki.....	117
Harmonogram sprzątania placu zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy.....	118
Harmonogram sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych	119
Harmonogram sprzątania sali gimnastycznej i sprzętu sportowego	120
Harmonogram sprzątania ciągów komunikacyjnych	121
Karta zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątania połączonego z dezynfekcją.....	122
Instrukcje rekomendowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego	124
Instrukcja mycia rąk	124
Instrukcja dezynfekcji rąk	126
Instrukcja prawidłowego nakładania i zdejmowania maseczki	127
Instrukcja prawidłowego nakładania i zdejmowania rękawiczek	128
Wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej – bezpieczny powrót do szkoły	129
10 zasad dla ucznia.....	129
Wskazówki dla rodzica	130

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Zalecenia w przestrzeganiu podstawowych zasad higieny	131
Regionalizacja - dodatkowe obostrzenia w powiatach z największym przyrostem zakażeń. 132	
Obszary: zielony, żółty, czerwony	132
Kluczowe zasady bezpieczeństwa - różnice w regionalnych obostrzeniach dla powiatów czerwonych i żółtych.....	132
Ograniczenia w przemieszczaniu się.....	132
Wyłączeni z obowiązku są:	132
Zasłanianie ust i nosa w miejscach publicznych	132
Maseczkę trzeba obowiązkowo nosić m.in.:	132
Wyjątki w obowiązkowym noszeniu maseczek:	133
Z obowiązku zasłaniania ust i nosa zwolnione są osoby, które nie mogą zakrywać ust lub nosa z powodu:.....	133
Komunikacja publiczna – transport zbiorowy	133
Odróżnienie objawów grypy od COVID-19	134
Objawy nakazujące odizolowanie dziecka.....	134
Osoba pilnująca odizolowanego ucznia	134
Osoby wykazujące objawy choroby zakaźnej.....	134
Temperatura uznawana za stan podgorączkowi i gorączkę	134
Zalecenia w stosunku do zajęć z wychowania fizycznego.....	135
Zalecenia podczas lekcji muzyki.....	135
Organizacja wycieczek.....	135
Dodatkowe obostrzenia i środki bezpieczeństwa wprowadzane w placówce.....	135
Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)	136
Lista szpitali zakaźnych w województwie lubelskim	137
Spis stron internetowych	138
Oświadczenie pracownika.....	139

Wykaz telefonów

Urząd Gminy Lubartów

ul. Lubelska 18A,
21-100 Lubartów
e-mail: ug@gmina-lubartow.pl

telefon: **81 855 35 86**

Kuratorium Oświaty w Lublinie

20-950 Lublin, ul. 3 Maja 6

telefon: **81 538 52 00**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

21-100 Lubartów, ul. Lubelska 103
email: psse.lubartow@pis.gov.pl

telefon: **81 855 24 43**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego

Numer alarmowy **112**

Narodowy Fundusz Zdrowia

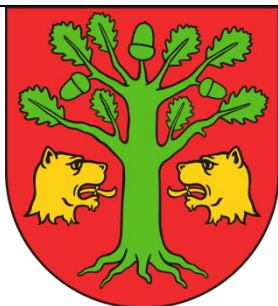
Numer infolinii
Narodowego Funduszu Zdrowia
dotyczącej postępowania
w sytuacji podejrzenia
zakażenia koronawirusem

telefon: **800 190 590**

Wykaz telefonów do Placówek Oświatowych Gminy Lubartów

Urząd Gminy Lubartów

ul. Lubelska 18A,
21-100 Lubartów
e-mail: ug@gmina-lubartow.pl

telefon: **81 855 35 86**

Lp.	Szkoła	Numer telefonu	Adres email
1.	Szkoła Podstawowa w Annoborze Annobór 69, 21-100 Lubartów	81 855 51 18	spannobor@wp.pl
2.	Szkoła Podstawowa im. Bł. Karoliny Kózkówny w Brzezinach Brzeziny 168, 21-100 Lubartów	81 855 27 79	spbrzeziny@op.pl
3.	Szkoła Podstawowa im. Ziemi Lubartowskiej w Łucce Łucka-Kolonia 125, 21-100 Lubartów	81 855 56 81	spluckasekretariat@gmail.com splucka@poczta.onet.pl
4.	Szkoła Podstawowa im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Nowodworze Nowodwór 60, 21-100 Lubartów	81 855 26 32	szkolanowodwor@poczta.onet.pl
5.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrobowie Skrobów-Kolonia 106, 21-100 Lubartów	1 855 44 03	zsps@spskrobow.ehost.pl
6.	Szkoła Podstawowa w Szczekarkowie Szczekarków 124, 21-100 Lubartów	81 855 26 45	spszczekarkow@op.pl
7.	Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Wólce Rokickiej Wólka Rokicka 90, 21-100 Lubartów	81 851 80 03	spwr@poczta.onet.pl

Wytyczne GIS, MZ i MEN dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Organizacja opieki w podmiocie

- Jedna grupa dzieci powinna przebywać w wyznaczonej i stałej sali (zalecenia dotyczące spożywania posiłków poniżej).
- Do grupy przyporządkowani są ci sami opiekunowie.
- W grupie może przebywać do 12 dzieci. W uzasadnionych przypadkach za zgodą organu prowadzącego można zwiększyć liczbę dzieci – nie więcej niż o 2.
- Minimalna przestrzeń do wypoczynku, zabawy i zajęć dla dzieci w sali nie może być mniejsza niż 4 m² na 1 dziecko i każdego opiekuna*.
*Do przestrzeni tej nie wlicza się pomieszczenia/ń kuchni, zbiorowego żywienia, pomocniczych (ciągów komunikacji wewnętrznej, pomieszczeń porządkowych, magazynowych, higienicznosanitarnych – np. łazienek, ustępów). Nie należy sumować powierzchni sali dla dzieci i przeliczać łącznej jej powierzchni na limit miejsc. Powierzchnię każdej sali wylicza się z uwzględnieniem mebli oraz innych sprzętów w niej się znajdujących.
- W sali, w której przebywa grupa należy usunąć przedmioty i sprzęt, których nie można skutecznie uprać lub dezynfekować (np. pluszowe zabawki). Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (piłki, skakanki, obręcze itp.) należy je dokładnie czyścić lub dezynfekować.
- Dziecko nie powinno zabierać ze sobą do placówki i z placówki niepotrzebnych przedmiotów lub zabawek.
- Należy wietrzyć sale co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.
- Należy zapewnić taką organizację pracy, która uniemożliwi stykanie się ze sobą poszczególnych grup dzieci (np. różne godziny przyjmowania grup do placówki, różne godziny zabawy na dworze).
- Opiekunowie powinni zachować dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni podmiotu, wynoszący min. 1,5 m.
- Personel kuchenny nie powinien kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
- Pracownicy administracyjni placówki nie powinni kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
- Personel pomocniczy i personel obsługi nie powinien kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
- Rodzice i opiekunowie przyprowadzający / odbierający dzieci do / z podmiotu mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników podmiotu jak i innych dzieci i ich rodziców wynoszący min. 2 m.
- Rodzice mogą wchodzić z dziećmi wyłącznie do przestrzeni wspólnej podmiotu, z zachowaniem zasady – 1 rodzica z dzieckiem lub w odstępie od kolejnego rodzica z dzieckiem 2 m, przy czym należy rygorystycznie przestrzegać wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk).
- W miarę możliwości ze względu na bezpieczeństwo dzieci i pracowników w budynku szkoły powinni przebywać tylko uczniowie odbywający w danym dniu zajęcia oraz pracownicy szkoły.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Do podmiotu może uczęszczać wyłącznie dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.
- Dzieci do podmiotu są przyprawdazane / odbierane przez osoby zdrowe.
- Jeżeli w domu przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych nie wolno przyprawdazać dziecka do podmiotu.
- Należy ograniczyć przebywanie osób trzecich w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe).
- Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami / opiekunami dziecka.
- Rekomenduje się zakup termometru, najlepiej bezdotykowego (minimum 1 termometr na podmiot) – dezynfekcja po użyciu w danej grupie.
- Należy uzyskać zgodę rodziców / opiekunów na pomiar ciała dziecka jeśli zaistnieje taka konieczność, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych.
- Jeśli dziecko manifestuje, przejawia niepokojące objawy choroby należy odizolować je w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 2 m odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców / opiekunów w celu pilnego odebrania dziecka z podmiotu.
- Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu na terenie podmiotu, przy zachowaniu możliwie maksymalnej odległości, zmianowości grup.
- Sprzęt na placu zabaw lub boisku powinien być regularnie czyszczony z użyciem detergentu lub dezynfekowany, jeśli nie ma takiej możliwości należy zabezpieczyć go przed użyciem.
- Nie należy organizować żadnych wyjść poza teren podmiotu (np. spacer do parku).

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

- Przed wejściem do budynku należy umożliwić skorzystanie z płynu dezynfekującego do rąk oraz zamieścić informację o obowiązkowym dezynfekowaniu rąk przez osoby dorosłe, wchodzące do podmiotu.
- Należy dopilnować, aby rodzice / opiekunowie dezynfekowali dłonie przy wejściu lub zakładali rękawiczki ochronne oraz zakrywali usta i nos.
- Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robiły to dzieci, szczególnie po przyjeździe do podmiotu, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza, po skorzystaniu z toalety.
- Rekomenduje się monitoring codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatury, włączników.
- Przeprowadzając dezynfekcję należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środków do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń, przedmiotów, tak aby dzieci nie były narażone na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.
- Personel opiekujący się dziećmi i pozostali pracownicy w razie konieczności powinni być zaopatrzeni w indywidualne środki ochrony osobistej – jednorazowe rękawiczki, maseczki na usta i nos, a także fartuchy z długim rękawem (do użycia np. do

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

przeprowadzania zabiegów higienicznych u dziecka – adekwatnie do aktualnej sytuacji).

- Zaleca się wywieszenie w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych plakatów z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcje.
- Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.

Gastronomia

- Należy wyłączyć źródła i fontanny wody pitnej, zapewnić korzystanie z innych dystrybutorów przez dzieci pod nadzorem opiekuna; zalecenia higieniczne w przypadku innych dystrybutorów wody zostały wskazane na stronie internetowej GIS.
- Przy organizacji żywienia (stołówka, kuchnia) w instytucji, obok warunków higienicznych wymaganych przepisami prawa odnoszących się do funkcjonowania żywienia zbiorowego, dodatkowo wprowadzić należy zasady szczególnej ostrożności dotyczącej zabezpieczenia epidemiologicznego pracowników, w miarę możliwości odległość stanowisk pracy, a jeśli to niemożliwe – środki ochrony osobistej, płyny dezynfekujące do czyszczenia powierzchni i sprzętów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny, mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców.
- Korzystanie z posiłków musi być bezpieczne, w miejscach do tego przeznaczonych, w tym rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków, czyszczenie blatów stołów i poręczy krzeseł po każdej grupie. Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze minimum 60°C lub je wyparzać.
- Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u personelu podmiotu

- Do pracy w podmiocie mogą przychodzić jedynie zdrowe osoby, bez jakichkolwiek objawów wskazujących na chorobę zakaźną.
- Nie należy angażować w zajęcia opiekuńcze pracowników i personelu powyżej 60. roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi.
- Należy wyznaczyć i przygotować (m. in. wyposażenie w środki ochrony i płyn dezynfekujący) pomieszczenie lub wydzielić obszar, w którym będzie można odizolować osobę w przypadku zdiagnozowania objawów chorobowych.
- Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19, która powinna uwzględniać minimum następujące założenia:
  1. Pracownicy / obsługa podmiotu powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogorszenia się stanu zdrowia zadzwonić pod 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
  2. Zaleca się bieżące śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dostępnych na stronach gis.gov.pl lub

<https://www.gov.pl/web/koronawirus/>, a także obowiązujących przepisów prawa.

3. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem należy niezwłocznie odsunąć go od pracy. Należy wstrzymać przyjmowanie kolejnych grup dzieci, powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
  4. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik, należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi w podmiocie procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty itp.).
  5. Należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury biorąc pod uwagę zaistniały przypadek.
  6. Zaleca się przygotowanie i umieszczenie w określonym miejscu (łatwy dostęp) potrzebnych numerów telefonów, w tym stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych.
- Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części / częściach podmiotu, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dostępnych na stronie [gov.pl/web/koronawirus/](https://www.gov.pl/web/koronawirus/) oraz gis.gov.pl odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.
  - Zawsze, w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.

Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 lipca 2020 r. (III aktualizacja) dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

wydane na podstawie art. 8a ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59, oraz z 2020 r. poz. 322, 374 i 567)

Organizacja opieki w podmiocie:

A. Instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

- Grupa dzieci wraz z opiekunem powinna przebywać w wyznaczonej i stałej sali (zalecenia dotyczące spożywania posiłków poniżej).
- Zaleca się, aby do grupy dzieci przyporządkowani byli, w miarę możliwości organizacyjnych, ci sami opiekunowie.
- Powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt* od 3 do 5 dzieci powinna wynosić co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5 powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt dzieci ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
  - a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
  - b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m², jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie.

*Do przestrzeni tej nie wlicza się pomieszczenia/ń kuchni, zbiorowego żywienia, pomocniczych (ciągów komunikacji wewnętrznej, pomieszczeń porządkowych, magazynowych, higienicznosanitarnych - np. łazienek, ustępów). Nie należy sumować powierzchni sal dla dzieci i przeliczać łącznej jej powierzchni na limit miejsc. Powierzchnię każdej sali wylicza się z uwzględnieniem mebli oraz innych sprzętów w niej się znajdujących.

B. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkole podstawowej i inne formy wychowania przedszkolnego

- Jedna grupa dzieci powinna, w miarę możliwości organizacyjnych, przebywać w wyznaczonej i stałej sali (zalecenia dotyczące spożywania posiłków poniżej).
- Zaleca się, aby do grupy przyporządkowani byli, w miarę możliwości organizacyjnych, ci sami opiekunowie.
- W grupie może przebywać maksymalnie 25 dzieci.
- Liczba dzieci w grupie integracyjnej powinna wynosić nie więcej niż 20, w tym nie więcej niż 5 dzieci lub uczniów niepełnosprawnych. Powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt* od 3 do 5 dzieci powinna wynosić co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5 powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
  - a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m², jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie lub jest zapewniane leżakowanie

* Do przestrzeni tej nie wlicza się pomieszczenia/ń kuchni, zbiorowego żywienia, pomocniczych (ciągów komunikacji wewnętrznej, pomieszczeń porządkowych, magazynowych, higienicznosanitarnych - np. łazienek, ustępów). Nie należy sumować powierzchni sal dla dzieci i przeliczać łącznej jej powierzchni na limit miejsc. Powierzchnię każdej sali wylicza się z uwzględnieniem mebli oraz innych sprzętów w niej się znajdujących.

Organizacja opieki w podmiocie A i B:

- W sali, w której przebywa grupa należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie uprać lub dezynfekować (np. pluszowe zabawki). Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (piłki, skakanki, obręcze itp.) należy je dokładnie myć, czyścić lub dezynfekować.
- Dziecko nie powinno zabierać ze sobą do placówki i z placówki niepotrzebnych przedmiotów lub zabawek. Ograniczenie to nie dotyczy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnościami. W takich przypadkach opiekunowie powinni zapewnić, aby dzieci nie udostępniały swoich zabawek innym, natomiast rodzice / opiekunowie dziecka powinni zadbać o regularne czyszczenie / pranie / dezynfekcję zabawki.
- Należy wietrzyć sale co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.
- W miarę możliwości organizacyjnych należy zapewnić taką organizację pracy, która uniemożliwi stykanie się ze sobą poszczególnych grup dzieci (np. różne godziny przyjmowania grup do placówki, różne godziny zabawy na dworze).
- Opiekunowie powinni zachowywać dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni podmiotu, wynoszący min. 1,5 m.
- Personel kuchenny nie powinien kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
- Rodzice i opiekunowie przyprawdzający/odbierający dzieci do/z podmiotu mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników podmiotu jak i innych dzieci i ich rodziców wynoszący min. 2 m.
- Rodzice mogą wchodzić z dziećmi do przestrzeni wspólnej podmiotu, z zachowaniem zasady - 1 rodzic z dzieckiem/dziećmi lub w odstępie od kolejnego rodzica z dzieckiem/dziećmi 2 m, przy czym należy rygorystycznie przestrzegać wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk).
- W przypadku odbywania przez dziecko okresu adaptacyjnego w placówce rodzic / opiekun za zgodą dyrektora placówki może przebywać na terenie placówki z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoba zdrowa, w której domu nie przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych). Należy ograniczyć dzienną liczbę rodziców / opiekunów dzieci odbywających okres adaptacyjny w placówce do niezbędnego minimum, umożliwiając osobom zachowanie dystansu społecznego co najmniej 2 m.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Do podmiotu może uczęszczać wyłącznie dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.
- Dzieci do podmiotu są przyprawadzane/ odbierane przez osoby zdrowe.
- Jeżeli w domu przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych nie wolno przyprawadzać dziecka do podmiotu.
- Należy ograniczyć przebywanie osób trzecich w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe).
- Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami dziecka.
- Rekomenduje się zakup termometru, najlepiej bezdotykowego (minimum 1 termometr na podmiot) - dezynfekcja po użyciu w danej grupie. W przypadku posiadania innych termometrów, niż termometr bezdotykowy, konieczność jego dezynfekcji po każdym użyciu.
- Należy uzyskać zgodę rodziców/opiekunów na pomiar temperatury ciała dziecka jeśli zaistnieje taka konieczność, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych.
- Jeśli dziecko manifestuje, przejawia niepokojące objawy choroby należy odizolować je w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 2 m odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów w celu pilnego odebrania dziecka z podmiotu.
- Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu, przy zachowaniu wymaganej odległości od osób trzecich - optymalnie na terenie podmiotu, a gdy nie ma takiej możliwości, wyjście na pobliskie tereny rekreacyjne.
- W przypadku korzystania przez grupę z placu zabaw poza terenem danego podmiotu zaleca się korzystanie z niego przez dzieci z jednej grupy, po uprzednim czyszczeniu z użyciem detergentu lub dezynfekowanie sprzętów/ przedmiotów, do których dzieci będą miały dostęp.
- Sprzęt na placu zabaw lub boisku, należącym do podmiotu, powinien być regularnie czyszczony z użyciem detergentu lub dezynfekowany, jeśli nie ma takiej możliwości należy zabezpieczyć go przed używaniem.

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

- Przed wejściem do budynku należy umożliwić skorzystanie z płynu dezynfekującego do rąk oraz zamieścić informację o obowiązkowym dezynfekowaniu rąk przez osoby dorosłe, wchodzące do podmiotu.
- Należy dopilnować, aby rodzice/opiekunowie dezynfekowali dłonie przy wejściu lub zakładali rękawiczki ochronne oraz zakrywali usta i nos.
- Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robiły to dzieci, szczególnie po przyjeździe do podmiotu, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza, po skorzystaniu z toalety.
- Rekomenduje się monitoring codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatury, włączników.
- Przeprowadzając dezynfekcję należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń,

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

przedmiotów, tak aby dzieci nie były narażone na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.

- Personel opiekujący się dziećmi i pozostali pracownicy w razie konieczności powinni być zaopatrzeni w indywidualne środki ochrony osobistej - jednorazowe rękawiczki, maseczki na usta i nos, a także fartuchy z długim rękawem (do użycia np. do przeprowadzania zabiegów higienicznych u dziecka - adekwatnie do aktualnej sytuacji).
- Zaleca się wywieszenie w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych plakatów z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk - instrukcje.
- Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.

Gastronomia

- Należy wyłączyć źródła i fontanny wody pitnej, zapewnić korzystanie z innych dystrybutorów przez dzieci pod nadzorem opiekuna; zalecenia higieniczne w przypadku innych dystrybutorów wody zostały wskazane na stronie internetowej GIS.
- Przy organizacji żywienia (stołówka, kuchnia) w instytucji, obok warunków higienicznych wymaganych przepisami prawa odnoszących się do funkcjonowania żywienia zbiorowego, dodatkowo wprowadzić należy zasady szczególnej ostrożności dotyczące zabezpieczenia epidemiologicznego pracowników, w miarę możliwości odległość stanowisk pracy, a jeśli to niemożliwe - środki ochrony osobistej, płyny dezynfekujące do czyszczenia powierzchni i sprzętów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny, mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców.
- Korzystanie z posiłków musi być bezpieczne, w miejscach do tego przeznaczonych, w tym rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków, czyszczenie blatów stołów i poręczy krzeseł po każdej grupie. Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze minimum 60°C lub je wyparzać.
- Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u personelu podmiotu

- Do pracy w podmiocie mogą przychodzić jedynie zdrowe osoby, bez jakichkolwiek objawów wskazujących na chorobę zakaźną.
- W miarę możliwości nie należy angażować w zajęcia opiekuńcze pracowników i personelu powyżej 60. roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi.
- Należy wyznaczyć i przygotować (m.in. wyposażenie w środki ochrony i płyn dezynfekujący) pomieszczenie lub wydzielić obszar, w którym będzie można odizolować osobę w przypadku zdiagnozowania objawów chorobowych.
- Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19, która powinna uwzględniać minimum następujące założenia:
  1. Pracownicy/obsługa podmiotu powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-

epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.

2. Zaleca się bieżące śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dostępnych na stronach gis.gov.pl lub <https://www.gov.pl/web/koronawirus/>, a także obowiązujących przepisów prawa.
  3. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem należy niezwłocznie odsunąć go od pracy. Należy wstrzymać przyjmowanie kolejnych grup dzieci, powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
  4. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik, należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi w podmiocie procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty itp.).
  5. Należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury biorąc pod uwagę zaistniały przypadek.
  6. Zaleca się przygotowanie i umieszczenie w określonym miejscu (łatwy dostęp) potrzebnych numerów telefonów, w tym stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych.
- Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części/częściach podmiotu, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dostępnych na stronie gov.pl/web/koronawirus/ oraz gis.gov.pl odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.
  - Zawsze, w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.

Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z 25 sierpnia 2020 r. (IV aktualizacja) dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

wydane na podstawie art. 8a ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59, oraz z 2020 r. poz. 322, 374, 567 i 1337)

Organizacja opieki w podmiocie:

- Grupa dzieci wraz z opiekunem powinna przebywać w wyznaczonej i stałej sali (zalecenia dotyczące spożywania posiłków poniżej).
- Zaleca się, aby do grupy dzieci przyporządkowani byli, w miarę możliwości organizacyjnych, ci sami opiekunowie.
- Powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt* od 3 do 5 dzieci, w miarę możliwości, powinna wynosić co najmniej 15 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5 powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt dzieci ulega zwiększeniu na każde kolejne dziecko o co najmniej 2 m², jednakże powierzchnia przypadająca na jedno dziecko nie może być mniejsza niż 1,5 m².

* Do przestrzeni tej nie wlicza się pomieszczenia/ń kuchni, zbiorowego żywienia, pomocniczych (ciągów komunikacji wewnętrznej, pomieszczeń porządkowych, magazynowych, higienicznosanitarnych – np. łazienek, ustępów). Nie należy sumować powierzchni sal dla dzieci i przeliczać łącznej jej powierzchni na limit miejsc. Powierzchnię każdej sali wylicza się z uwzględnieniem mebli oraz innych sprzętów w niej się znajdujących.

- W sali, w której przebywa grupa należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie uprać lub dezynfekować (np. pluszowe zabawki). Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (piłki, skakanki, obręcze itp.) należy je dokładnie myć, czyścić lub dezynfekować.
- Dziecko nie powinno zabierać ze sobą do placówki i z placówki niepotrzebnych przedmiotów lub zabawek. Ograniczenie to nie dotyczy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnościami. W takich przypadkach opiekunowie powinni zapewnić, aby dzieci nie udostępniały swoich zabawek innym, natomiast rodzice / opiekunowie dziecka powinni zadbać o regularne czyszczenie / pranie / dezynfekcję zabawki.
- Należy wietrzyć sale co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.
- W miarę możliwości organizacyjnych należy zapewnić taką organizację pracy, która uniemożliwi stykanie się ze sobą poszczególnych grup dzieci (np. różne godziny przyjmowania grup do placówki, różne godziny zabawy na dworze).
- Opiekunowie powinni zachowywać dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni podmiotu, wynoszący min. 1,5 m.
- Personel kuchenny nie powinien kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
- Rodzice i opiekunowie przyprowadzający/odbierający dzieci do/z podmiotu mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników podmiotu jak i innych dzieci i ich rodziców wynoszący min. 1,5 m.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Rodzice mogą wchodzić z dziećmi do przestrzeni wspólnej podmiotu, z zachowaniem zasady - 1 rodzic z dzieckiem/dziećmi lub w odstępie od kolejnego rodzica z dzieckiem/dziećmi 1,5 m, przy czym należy rygorystycznie przestrzegać wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk).
- W przypadku odbywania przez dziecko okresu adaptacyjnego w placówce rodzic / opiekun za zgodą dyrektora placówki może przebywać na terenie placówki z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoba zdrowa, w której domu nie przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych). Należy ograniczyć dzienną liczbę rodziców / opiekunów dzieci odbywających okres adaptacyjny w placówce do niezbędnego minimum, umożliwiając osobom zachowanie dystansu społecznego co najmniej 1,5 m.
- Do podmiotu może uczęszczać wyłącznie dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.
- Dzieci do podmiotu są przyprowadzane/ odbierane przez osoby zdrowe.
- Jeżeli w domu przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych nie wolno przyprowadzać dziecka do podmiotu.
- Należy ograniczyć przebywanie osób trzecich w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe).
- Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami dziecka.
- Rekomenduje się zakup termometru, najlepiej bezdotykowego (minimum 1 termometr na podmiot) - dezynfekcja po użyciu w danej grupie. W przypadku posiadania innych termometrów, niż termometr bezdotykowy, konieczność jego dezynfekcji po każdym użyciu.
- Należy uzyskać zgodę rodziców/opiekunów na pomiar temperatury ciała dziecka jeśli zaistnieje taka konieczność, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych.
- Jeśli dziecko manifestuje, przejawia niepokojące objawy choroby należy odizolować je w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 2 m odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów w celu pilnego odebrania dziecka z podmiotu.
- Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu, przy zachowaniu wymaganej odległości od osób trzecich - optymalnie na terenie podmiotu, a gdy nie ma takiej możliwości, wyjście na pobliskie tereny rekreacyjne.
- W przypadku korzystania przez grupę z placu zabaw poza terenem danego podmiotu zaleca się korzystanie z niego przez dzieci z jednej grupy, po uprzednim czyszczeniu z użyciem detergentu lub dezynfekowanie sprzętów/ przedmiotów, do których dzieci będą miały dostęp.
- Sprzęt na placu zabaw lub boisku, należącym do podmiotu, powinien być regularnie czyszczony z użyciem detergentu lub dezynfekowany, jeśli nie ma takiej możliwości należy zabezpieczyć go przed używaniem.

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

- Przed wejściem do budynku należy umożliwić skorzystanie z płynu dezynfekującego do rąk oraz zamieścić informację o obowiązkowym dezynfekowaniu rąk przez osoby dorosłe, wchodzące do podmiotu.
- Należy dopilnować, aby rodzice/opiekunowie dezynfekowali dłonie przy wejściu lub zakładali rękawiczki ochronne oraz zakrywali usta i nos.
- Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robiły to dzieci, szczególnie po przyjeździe do podmiotu, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza, po skorzystaniu z toalety.
- Rekomenduje się monitoring codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatury, włączników.
- Przeprowadzając dezynfekcję należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń, przedmiotów, tak aby dzieci nie były narażone na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.
- Personel opiekujący się dziećmi i pozostali pracownicy w razie konieczności powinni być zaopatrzeni w indywidualne środki ochrony osobistej – jednorazowe rękawiczki, maseczki na usta i nos, a także fartuchy z długim rękawem (do użycia np. do przeprowadzania zabiegów higienicznych u dziecka - adekwatnie do aktualnej sytuacji).
- Zaleca się wywieszenie w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych plakatów z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcje.
- Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.

Gastronomia

- Należy wyłączyć źródła i fontanny wody pitnej, zapewnić korzystanie z innych dystrybutorów przez dzieci pod nadzorem opiekuna; zalecenia higieniczne w przypadku innych dystrybutorów wody zostały wskazane na stronie internetowej GIS.
- Przy organizacji żywienia (stołówka, kuchnia) w instytucji, obok warunków higienicznych wymaganych przepisami prawa odnoszących się do funkcjonowania żywienia zbiorowego, dodatkowo wprowadzić należy zasady szczególnej ostrożności dotyczące zabezpieczenia epidemiologicznego pracowników, w miarę możliwości odległość stanowisk pracy, a jeśli to niemożliwe – środki ochrony osobistej, płyny dezynfekujące do czyszczenia powierzchni i sprzętów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny, mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców.
- Korzystanie z posiłków musi być bezpieczne, w miejscach do tego przeznaczonych, w tym rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków, czyszczenie blatów stołów i poręczy krzeseł po każdej grupie. Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze minimum 60°C lub je wyparzać.
- Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u personelu podmiotu

- Do pracy w podmiocie mogą przychodzić jedynie osoby, bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
- W miarę możliwości nie należy angażować w zajęcia opiekuńcze pracowników i personelu powyżej 60. roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi.
- Należy wyznaczyć i przygotować (m.in. wyposażenie w środki ochrony i płyn dezynfekujący) pomieszczenie lub wydzielić obszar, w którym będzie można odizolować osobę w przypadku zdiagnozowania objawów chorobowych.
- Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19, która powinna uwzględniać minimum następujące założenia:
- Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19, która powinna uwzględniać minimum następujące założenia:
  1. Pracownicy/obsługa podmiotu powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
  2. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów infekcji dróg oddechowych powinien on skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną.
  3. Zaleca się bieżące śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dostępnych na stronach: <https://www.gov.pl/web/gis> lub <https://www.gov.pl/web/koronawirus/> a także obowiązujących przepisów prawa.
  4. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik, należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi w podmiocie procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty itp.).
  5. W przypadku potwierdzonego zakażenia SARS-CoV-2 na terenie podmiotu należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego*.

* Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części/częściach podmiotu, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dostępnych na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus/> oraz <https://www.gov.pl/web/gis> odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.

- Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części/częściach podmiotu, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dostępnych na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus/> oraz <https://www.gov.pl/web/gis> odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Zawsze, w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.

Wytyczne GIS, MZ i MEN dla szkół podstawowych – edukacja wczesnoszkolna

Organizacja zajęć w szkole podstawowej:

- Od 25 maja 2020 r. uczniowie klas I-III mogą brać udział w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych z elementami zajęć dydaktycznych w szkole podstawowej.
- W grupie może przebywać do 12 uczniów. W uzasadnionych przypadkach za zgodą organu prowadzącego można zwiększyć liczbę dzieci - nie więcej niż o 2. Przy określaniu liczby uczniów w grupie należy uwzględnić także rodzaj niepełnosprawności uczniów.
- W miarę możliwości do grupy przyporządkowani są ci sami nauczyciele.
- Jedna grupa uczniów przebywa w wyznaczonej i w miarę możliwości stałej sali.
- Minimalna przestrzeń do zajęć dla uczniów w sali nie może być mniejsza niż 4 m² na 1 osobę (uczniów i nauczycieli)*.
* Do przestrzeni tej nie wlicza się pomieszczenia/pomieszczeń kuchni, jadalni, innych pomieszczeń zbiorowego żywienia, pomocniczych (ciągów komunikacji wewnętrznej, pomieszczeń porządkowych, magazynowych, higienicznosanitarnych, - np. łazienek, ustępów). Nie należy sumować powierzchni sal dla dzieci i przeliczać łącznej jej powierzchni na limit miejsc. Powierzchnię każdej sali wylicza się z uwzględnieniem mebli oraz innych sprzętów, które się w niej znajdują.
- Z sali, w której przebywa grupa, należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie umyć, uprać lub dezynfekować. Przybory do ćwiczeń (piłki, skakanki, obręcze itp.) wykorzystywane podczas zajęć należy dokładnie czyścić lub dezynfekować.
- W sali odległości pomiędzy stanowiskami dla uczniów powinny wynosić min. 1,5 m (1 uczeń – 1 ławka szkolna).
- Uczeń posiada własne przybory i podręczniki, które w czasie zajęć mogą znajdować się na stoliku szkolnym ucznia, w tornistrze lub we własnej szafce – jeżeli szkoła posiada szafki. Uczniowie nie powinni wymieniać się przyborami szkolnymi między sobą.
- W sali gimnastycznej mogą przebywać dwie grupy uczniów (Jednak nie więcej niż liczba uczniów określona zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639).). Po każdym zajęciach używany sprzęt sportowy oraz podłoga powinny zostać umyte lub zdezynfekowane.
- Należy wietrzyć sale co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.
- Nauczyciel organizuje przerwy dla swojej grupy, w interwałach adekwatnych do potrzeb, jednak nie rzadziej niż po 45 min. Grupa spędza przerwy pod nadzorem nauczyciela.
- Zaleca się korzystanie przez uczniów z boiska szkolnego oraz pobytu na świeżym powietrzu na terenie szkoły, przy zachowaniu zmianowości grup i dystansu pomiędzy nimi.
- Sprzęt na boisku wykorzystywany podczas zajęć powinien być regularnie czyszczony z użyciem detergentu lub dezynfekowany, jeżeli nie ma takiej możliwości należy zabezpieczyć go przed używaniem.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Na boisku mogą przebywać dwie grupy przy założeniu, że zachowany jest między nimi dystans.
- Należy ograniczyć aktywności sprzyjające bliskiemu kontaktowi pomiędzy uczniami.
- Należy zapewnić taką organizację pracy i koordynację, która utrudni stykanie się ze sobą poszczególnych grup uczniów (np. różne godziny przyjmowania grup do placówki, różne godziny przerw lub zajęć na boisku).
- Nie należy organizować żadnych wyjść poza teren szkoły (np. spacer do parku).
- Uczeń nie powinien zabierać ze sobą do szkoły niepotrzebnych przedmiotów.
- Jeżeli jest taka możliwość, w szatni należy wykorzystywać co drugi boks.
- Należy unikać organizowania większych skupisk uczniów w jednym pomieszczeniu, w tym ustalić bezpieczną zasadę korzystania przez grupę z szatni przed rozpoczęciem i po zakończeniu zajęć.
- Szkoła organizuje zajęcia świetlicowe dla uczniów, których rodzice zgłosili potrzebę korzystania ze świetlicy szkolnej. Godziny pracy świetlicy wynikają z informacji zebranych od rodziców.
- Zajęcia świetlicowe odbywają się w świetlicy szkolnej z zachowaniem zasady 4 m² na osobę. W razie potrzeby mogą zostać wykorzystane inne sale dydaktyczne.
- Nauczyciele i inni pracownicy szkoły powinni zachowywać dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni szkoły, wynoszący min. 1,5 m.
- Personel kuchenny i pracownicy administracji oraz obsługi sprzątającej powinni ograniczyć kontakty z uczniami oraz nauczycielami.
- Rodzice i opiekunowie przyprowadzający/odbierający uczniów do/ze szkoły mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników szkoły oraz innych uczniów i ich rodziców wynoszący min. 2 m.
- Rodzice mogą wchodzić z dziećmi wyłącznie do przestrzeni wspólnej szkoły lub wyznaczonego obszaru z zachowaniem zasady – jeden rodzic z dzieckiem lub w odstępnie 2 m od kolejnego rodzica z dzieckiem, przy czym należy rygorystycznie przestrzegać wszelkich środków ostrożności (m. in. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk).
- Do szkoły może uczęszczać wyłącznie uczeń zdrowy, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną.
- Uczniowie do szkoły są przyprowadzani/odbierani przez osoby zdrowe.
- Jeżeli w domu przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji nie wolno przyprowadzać ucznia do szkoły.
- Należy ograniczyć przebywanie osób z zewnątrz w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (m. in. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe) i w wyznaczonych obszarach.
- Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami ucznia.
- Rekomenduje się zakup termometru, najlepiej bezdotykowego (co najmniej 1 termometr dla szkoły) i dezynfekowanie go po użyciu w danej grupie. W przypadku posiadania innych termometrów niż termometr bezdotykowy konieczna jest dezynfekcja po każdym użyciu.
- Należy uzyskać zgodę rodziców/opiekunów na pomiar temperatury ciała ucznia jeżeli zaistnieje taka konieczność, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych.
- Jeżeli dziecko manifestuje, przejawia niepokojące objawy choroby należy odizolować je w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem min. 2 m

odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów w celu pilnego odebrania ucznia ze szkoły.

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

- Przy wejściu głównym należy umieścić numery telefonów do właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych oraz organów, z którymi należy się kontaktować w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych.
- Przed wejściem do budynku szkoły należy umożliwić skorzystanie z płynu dezynfekującego do rąk oraz zamieścić informację o sposobie jego użycia oraz obowiązku dezynfekowania rąk przez wszystkie osoby wchodzące do szkoły.
- Należy dopilnować, aby wszystkie osoby wchodzące do szkoły dezynfekowały dłonie lub zakładały rękawiczki ochronne, miały zakryte usta i nos oraz nie przekraczały obowiązujących stref przebywania.
- Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robili to uczniowie, szczególnie po przyjeździe do szkoły, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza, po skorzystaniu z toalety.
- Rekomenduje się monitoring codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości sal zajęć, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatur, włączników.
- Przeprowadzając dezynfekcję, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń, przedmiotów, tak aby uczniowie nie byli narażeni na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.
- Wszyscy pracownicy szkoły w razie konieczności powinni być zaopatrzeni w indywidualne środki ochrony osobistej – jednorazowe rękawiczki, osłonę na usta i nos.
- W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych należy wywiesić plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcje.
- Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.

Gastronomia

- Należy wyłączyć źródła i fontanny wody pitnej, zapewnić korzystanie z innych dystrybutorów przez uczniów pod nadzorem opiekuna; zalecenia higieniczne w przypadku innych dystrybutorów wody zostały wskazane na stronie internetowej GIS <https://gis.gov.pl/oswiata/udostepniania-wody-do-spozycia-w-placowkach-oswiaty-fontanny-z-woda-do-picia-dystrybutory-wody-zrodelka/>.
- Przy organizacji żywienia w szkole (stołówka szkolna, kuchnia, jadalnia i inne pomieszczenia przeznaczone na spożycie ciepłych posiłków), obok warunków higienicznych wymaganych przepisami prawa odnoszących się do funkcjonowania żywienia zbiorowego, dodatkowo wprowadzić należy zasady szczególnej ostrożności

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

dotyczące zabezpieczenia pracowników, w miarę możliwości odległość stanowisk pracy, a jeśli to niemożliwe – środki ochrony osobistej, płyny dezynfekujące do czyszczenia powierzchni i sprzętów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny, mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców.

- Korzystanie z posiłków musi być bezpieczne, w miejscach do tego przeznaczonych, w tym rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków, czyszczenie blatów stołów i poręczy krzeseł po każdej grupie. Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze min. 60°C lub je wyparzać.
- Naczynia i sztućce wielorazowego użytku stosowane w danej placówce powinny być myte w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze min. 60stC (zaleca się zmywarkę z funkcją wyparzania, a jeśli jej nie ma – wyparzanie gorącą wodą po myciu) lub myte w gorącej wodzie z dodatkiem detergentu i wyparzane.
- Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych. Wymaganie to dotyczy takich placówek opieki, w których nie jest możliwe zapewnienie właściwych warunków mycia naczyń i porcjowania/nakładania dostarczonych posiłków.
- Jeżeli posiłki dostarczane przez firmę cateringową do tej pory były przywożone w pojemnikach zbiorczych, rozkładane w szkole na talerze i tam zapewnione zostały sztućce i naczynia, to taki sposób podawania posiłków może być kontynuowany, pod warunkiem, że naczynia i sztućce wielorazowego użytku stosowane w danej placówce będą myte zgodnie z zaleceniem wskazanym powyżej.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u pracowników szkoły

- Do pracy w szkole mogą przychodzić jedynie zdrowe osoby, bez jakichkolwiek objawów wskazujących na chorobę zakaźną.
- W miarę możliwości nie należy angażować w zajęcia pracowników powyżej 60. roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi, które zaliczają osobę do grupy tzw. podwyższonego ryzyka.
- Należy wyznaczyć i przygotować (m.in. wyposażenie w środki ochrony i płyn dezynfekujący) pomieszczenie lub wydzielić obszar, w którym będzie można odizolować* osobę w przypadku zdiagnozowania objawów chorobowych.

* Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19, która powinna uwzględniać m. in. następujące założenia:

1. Pracownicy szkoły powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy, pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno- epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
2. Zaleca się bieżące śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dostępnych na stronach gis.gov.pl lub <https://www.gov.pl/web/koronawirus/>, a także obowiązujących przepisów prawa.
3. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem należy niezwłocznie odsunąć go od pracy. Należy wstrzymać przyjmowanie kolejnych

grup uczniów, powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.

4. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik, należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi w podmiocie procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty itp.) oraz zastosować się do indywidualnych zaleceń wydanych przez inspektorat sanitarny.
  5. Zaleca się przygotowanie i umieszczenie w określonym miejscu (łatwy dostęp) potrzebnych numerów telefonów, w tym do stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych.
  6. Należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury biorąc pod uwagę zaistniały przypadek*.
* Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części/częściach podmiotu, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dostępnych na stronie gov.pl/web/koronawirus/ oraz gis.gov.pl odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.
- Zawsze w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.

Wytyczne GIS, MZ i MEN dla szkół – konsultacje z nauczycielami w szkole

- Od 25 maja br. umożliwiamy konsultacje dla uczniów klasy VIII szkoły podstawowej.
- Od 1 czerwca br. umożliwiamy konsultacje dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Szkoły przy organizacji konsultacji uwzględniają także wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia.
- Z zajęć w formie konsultacji w szkole mogą korzystać uczniowie zdrowi, bez objawów choroby zakaźnej.

Organ prowadzący szkołę

- Wesprze dyrektora w zrealizowaniu skierowanych do niego wytycznych.
- Zobliguje dyrektora do przygotowania wewnętrznych procedur bezpieczeństwa na terenie szkoły.
- Zapewni środki higieniczne potrzebne do bieżącego funkcjonowania szkoły.
- W razie potrzeby zaopatrzy pracowników w indywidualne środki ochrony osobistej: jednorazowe rękawiczki, maseczki, ewentualnie przyłbice.
- Ustali szybki sposób komunikacji z dyrektorem, np. w sytuacji podejrzenia zakażenia.
- Zabezpieczy możliwość szybkiego uzupełniania kadry pedagogicznej w przypadku nieobecności nauczycieli z powodu choroby lub kwarantanny.

Dyrektorze

- Przygotuj wraz z nauczycielami oraz upowszechnij wśród nauczycieli, uczniów i rodziców harmonogram konsultacji indywidualnych i grupowych.
- Przygotuj procedury przychodzenia/wychodzenia oraz przebywania uczniów w szkole, w tym w salach, bibliotece szkolnej i szatni, uwzględniając zasady: 4 m² na osobę, 2 m dystansu społecznego pomiędzy osobami i 1,5 m odstępu pomiędzy stolikami w sali podczas konsultacji.
- Przygotuj procedury postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia i skutecznie poinstruuuj pracowników, jak należy je stosować.
- W grupie może przebywać do 12 uczniów. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu, prowadzącego można zwiększyć liczbę dzieci – nie więcej niż o 2.
- W miarę możliwości wyznacz stałą salę na konsultacje dla tej samej grupy.
- Ustal i upowszechnij zasady korzystania z biblioteki szkolnej oraz godziny jej pracy, uwzględniając konieczny okres kwarantanny dla książek i innych materiałów przechowywanych w bibliotekach (szczegółowe wytyczne: <https://www.gov.pl/web/rozwoj/biblioteki>).
- Zobliguj bibliotekarza, aby wyznaczył miejsce składowania oddawanych książek oznaczone datą, w której zostały przyjęte.
- W miarę możliwości ogranicz przebywanie w szkole osób z zewnątrz. Zadbaj o zachowanie dodatkowych środków ostrożności przy ewentualnych kontaktach z takimi osobami.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Przy wejściu do szkoły bezwzględnie umieść płyn do dezynfekcji rąk i zobliguj wszystkie osoby wchodzące do korzystania z niego.
- O ile jest taka potrzeba, zaopatrz pracowników w środki ochrony osobistej, w tym rękawiczki, maseczki ochronne, ewentualnie przyłbice.
- W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych – jeżeli jeszcze tego nie zrobiłeś – wywieś plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem instrukcje do dezynfekcji rąk.
- Zapewnij sprzęt i środki oraz monitoruj prace porządkowe, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania czystości sal do konsultacji, pomieszczeń sanitarnych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekowania powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, uchwyty, klawiatur, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach.
- Przeprowadź spotkania z pracownikami i zwróć uwagę, aby kładli szczególny nacisk na profilaktykę zdrowotną, również dotyczącą ich samych. Do szkoły nie powinni przychodzić pracownicy, którzy są chorzy.
- W miarę możliwości nie angażuj w zajęcia nauczycieli oraz innych pracowników powyżej 60. roku życia.
- Wyznacz i przygotuj pomieszczenie (wyposażone m.in. w środki ochrony osobistej i płyn dezynfekujący), w którym będzie można odizolować osobę w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych.
- Umieść w łatwo dostępnym miejscu numery telefonów do: organu prowadzącego, kuratora oświaty, stacji sanitarno-epidemiologicznej, służb medycznych.
- Przygotuj ścieżki szybkiej komunikacji z rodzicami uczniów niepełnoletnich.

Nauczycielu,

- Wyjaśnij uczniom, jakie zasady bezpieczeństwa obecnie obowiązują w szkole i dlaczego zostały wprowadzone.
- Zorganizuj konsultacje indywidualne oraz grupowe z uwzględnieniem odległości pomiędzy stanowiskami nauki min. 1,5 m (1 uczeń – 1 stolik).
- W miarę możliwości dopilnuj, aby uczniowie nie pożyczali sobie przyborów i podręczników.
- Wietrz salę, w której organizujesz konsultacje, co najmniej raz na godzinę.
- Zwracaj uwagę, aby uczniowie często i regularnie myli ręce.
- Unikaj organizowania większych skupisk uczniów w jednym pomieszczeniu, w tym ustal bezpieczną zasadę korzystania przez grupę z szatni po zakończeniu zajęć.

Uczniu,

- Otrzymujesz możliwość konsultacji indywidualnych lub grupowych. Zapoznaj się z ich harmonogramem.
- Nie umawiaj się na konsultacje, jeżeli jesteś chory lub w Twoim domu przebywa ktoś na kwarantannie lub w izolacji. Wówczas wszyscy musicie pozostać w domu oraz stosować się do zaleceń służb sanitarnych i lekarza.
- Jeżeli umówiłeś się na konsultacje, a nie możesz przyjść, zgłoś ten fakt odpowiednio wcześniej – nauczyciel będzie mógł zaprosić w zastępstwie innego ucznia.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Zabieraj do szkoły własny zestaw podręczników i przyborów. W szkole nie będziesz mógł ich pożyczać od innych uczniów.
- W drodze do i ze szkoły korzystaj z osłony na usta i nos oraz zachowuj dystans społeczny.
- Przed wejściem do szkoły obowiązkowo zdezynfekuj ręce, a jeżeli masz przeciwwskazania zdrowotne do stosowania środków do dezynfekcji natychmiast umyj ręce.
- Z szatni korzystaj według zasad ustalonych przez dyrektora szkoły.
- Bezwzględnie stosuj zasady higieny: często myj ręce wodą z mydłem i nie podawaj ręki na powitanie, zachowuj dystans, a także unikaj dotykania oczu, nosa i ust.
- Zwracaj uwagę na odpowiedni sposób zasłania twarzy podczas kichania czy kasłania. Stosownie zwracaj uwagę innym w tym zakresie.
- Unikaj większych skupisk uczniów, zachowuj dystans przebywając na korytarzu, w toalecie, innych pomieszczeniach wspólnych oraz na terenie szkoły.
- Jeżeli korzystasz z biblioteki szkolnej, wcześniej zapoznaj się ze szczegółowymi zasadami wypożyczenia książek – szkoła na pewno je zmieniła.

Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.

Organizacja zajęć w szkole i placówce (dalej: szkoła):

- Do szkoły może uczęszczać uczeń bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
- Uczniowie mogą być przyprowadzani do szkoły i z niej odbierani przez opiekunów bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych. W drodze do i ze szkoły opiekunowie z dziećmi oraz uczniowie przestrzegają aktualnych przepisów prawa dotyczących zachowania w przestrzeni publicznej.
- Przy wejściu do budynku szkoły należy zamieścić informację o obowiązku dezynfekowania rąk oraz instrukcję użycia środka dezynfekującego. Wszystkim wchodzącym do budynku szkoły należy umożliwić skorzystanie z płynu do dezynfekcji rąk.
- Opiekunowie odprowadzający dzieci mogą wchodzić do przestrzeni wspólnej szkoły, zachowując zasady:
  - a) 1 opiekun z dzieckiem/dziećmi,
  - b) dystansu od kolejnego opiekuna z dzieckiem/dziećmi min. 1,5 m,
  - c) dystansu od pracowników szkoły min. 1,5 m,
  - d) opiekunowie powinni przestrzegać obowiązujących przepisów prawa związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym obywateli (m.in. stosować środki ochronne: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk).
- W miarę możliwości należy ograniczyć przebywanie w szkole osób z zewnątrz do niezbędnego minimum (obowiązuje je stosowanie środków ochronnych: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych) i w wyznaczonych obszarach.
- Należy zapewnić sposoby szybkiej, skutecznej komunikacji z opiekunami ucznia. Rekomendowany jest kontakt z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.
- Rekomenduje się posiadanie termometru bezdotykowego (co najmniej 1 termometr dla szkoły) i dezynfekowanie go po użyciu w danej grupie. W przypadku posiadania innych termometrów niż termometr bezdotykowy konieczna jest dezynfekcja po każdym użyciu.
- Jeżeli pracownik szkoły zaobserwuje u ucznia objawy mogące wskazywać na infekcję dróg oddechowych, w tym w szczególności gorączkę, kaszel, należy odizolować ucznia w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, zapewniając min. 2 m odległości od innych osób, i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów o konieczności odebrania ucznia ze szkoły (rekomendowany własny środek transportu).
- W miarę możliwości rekomenduje się taką organizację pracy i jej koordynację, która umożliwi zachowanie dystansu między osobami przebywającymi na terenie szkoły, szczególnie w miejscach wspólnych i ograniczy gromadzenie się uczniów na terenie szkoły (np. różne godziny przychodzenia uczniów z poszczególnych klas do szkoły, różne godziny przerw lub zajęć na boisku) oraz unikanie częstej zmiany pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Obowiązują ogólne zasady higieny: częste mycie rąk (po przyjściu do szkoły należy bezzwłocznie umyć ręce), ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust.
- Przedmioty i sprzęty znajdujące się w sali, których nie można skutecznie umyć, uprać lub dezynfekować, należy usunąć lub uniemożliwić do nich dostęp. Przybory do ćwiczeń (piłki, skakanki, obręcze itp.) wykorzystywane podczas zajęć należy czyścić lub dezynfekować.
- Uczeń posiada własne przybory i podręczniki, które w czasie zajęć mogą znajdować się na stoliku szkolnym ucznia, w tornistrze lub we własnej szafce, jeżeli szkoła posiada szafki. Uczniowie nie powinni wymieniać się przyborami szkolnymi między sobą.
- W sali gimnastycznej używany sprzęt sportowy oraz podłoga powinny zostać umyte detergentem lub zdezynfekowane po każdym dniu zajęć, a w miarę możliwości po każdym zajęciach.
- Należy wietrzyć sale, części wspólne (korytarze) co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.
- Nauczyciel w klasach I-III organizuje przerwy dla swoich uczniów w interwałach adekwatnych do potrzeb, jednak nie rzadziej niż co 45 min.
- Zaleca się korzystanie przez uczniów z boiska szkolnego oraz pobyt na świeżym powietrzu na terenie szkoły, w tym w czasie przerw.
- Podczas realizacji zajęć, w tym zajęć wychowania fizycznego i sportowych, w których nie można zachować dystansu, należy ograniczyć ćwiczenia i gry kontaktowe.
- W przypadku odbywania zajęć w ramach praktycznej nauki zawodu uczniów i słuchaczy u pracodawców podmiot przyjmujący uczniów zapewnia prowadzenie tych zajęć z uwzględnieniem przepisów odrębnych dotyczących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, właściwych dla zakładów pracy oraz wytycznych ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego, dotyczących poszczególnych branż.
- Sprzęt i materiały wykorzystywane podczas zajęć praktycznych w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe należy czyścić lub dezynfekować.
- Uczeń nie powinien zabierać ze sobą do szkoły niepotrzebnych przedmiotów. Ograniczenie to nie dotyczy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnościami. W takich przypadkach należy dopilnować, aby dzieci nie udostępniały swoich zabawek innym, natomiast opiekunowie dziecka powinni zadbać o regularne czyszczenie (pranie lub dezynfekcję) zabawki, rzeczy.
- Podczas ustalania bezpiecznych zasad korzystania z szatni, jeżeli jest taka możliwość, należy udostępnić uczniom co drugi boks lub wprowadzić różne godziny przychodzenia uczniów do szkoły, umieścić środek do dezynfekcji rąk przy wejściu do szatni.
- Zajęcia świetlicowe odbywają się w świetlicy szkolnej, a w razie potrzeby w innych salach dydaktycznych. Do regulaminu korzystania z zajęć świetlicowych należy wprowadzić zapisy, dotyczące zachowania bezpieczeństwa w czasie epidemii. Środki do dezynfekcji rąk powinny być rozmieszczone w świetlicy w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wychowanków pod nadzorem opiekuna. Świetlice należy wietrzyć (nie rzadziej, niż co godzinę w trakcie przebywania dzieci w świetlicy), w tym w szczególności przed przyjęciem wychowanków oraz po przeprowadzeniu dezynfekcji.
- Personel kuchenny i pracownicy administracji oraz obsługi sprzątającej powinni ograniczyć kontakty z uczniami oraz nauczycielami.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Należy ustalić i upowszechnić zasady realizacji zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole uwzględniających odpowiednio zasady dotyczące organizacji zajęć lekcyjnych.
- Należy ustalić i upowszechnić zasady korzystania z biblioteki szkolnej oraz godziny jej pracy, uwzględniając konieczny okres 2 dni kwarantanny dla książek i innych materiałów przechowywanych w bibliotekach.
- Rekomenduje się, we współpracy z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania/higienistką szkolną, ustalić i upowszechnić zasady korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz godziny jego pracy, uwzględniając wymagania określone w przepisach prawa oraz aktualnych wytycznych m.in. Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia.
- Jeżeli w szkole funkcjonuje gabinet stomatologiczny, należy ustalić ze świadczeniodawcą na podstawie obowiązujących go wymagań określonych w przepisach prawa oraz aktualnych wytycznych m.in. Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia, zasady korzystania z gabinetu oraz godziny jego pracy i upowszechnić je wśród uczniów i ich opiekunów.
- Należy wyłączyć źródła i fontanny wody pitnej, zapewnić uczniom korzystanie z innych dystrybutorów pod nadzorem opiekuna. Zalecenia higieniczne w przypadku innych dystrybutorów wody zostały wskazane na stronie internetowej GIS <https://gis.gov.pl/oswiata/udostepniania-wody-do-spozycia-w-placowkach-oswiaty-fontanny-z-woda-do-picia-dystrybutory-wody-zrodelka/>.
- Dyrektor szkoły opracowuje wewnętrzny regulamin lub procedury funkcjonowania szkoły w czasie epidemii, z uwzględnieniem specyfiki placówki oraz zalecenia wskazane w przedmiotowych wytycznych oraz aktualne przepisy prawa.
- Dotyczy także: poradni psychologiczno-pedagogicznych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

- Przy wejściu głównym należy umieścić numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych.
- Należy dopilnować, aby wszystkie osoby trzecie, w tym rodzice uczniów, wchodzące do szkoły dezynfekowały dłonie lub zakładały rękawiczki ochronne, miały zakryte usta i nos oraz nie przekraczały obowiązujących stref przebywania.
- Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robili to uczniowie, szczególnie po przyjeździe do szkoły, przed jedzeniem, po powrocie ze świeżego powietrza i po skorzystaniu z toalety.
- Rekomenduje się monitoring codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości sal zajęć, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatur, włączników.
- Przeprowadzając dezynfekcję, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń

i przedmiotów, tak aby uczniowie nie byli narażeni na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.

- W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych należy wywiesić plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcje dezynfekcji.
- Należy na bieżąco dbać o czystość urządzeń sanitarno-higienicznych, w tym ich dezynfekcję lub czyszczenie z użyciem detergentu.
- Jeżeli na terenie szkoły uczniowie i pracownicy używają masek lub rękawic jednorazowych, należy zapewnić miejsca/pojemniki do ich wyrzucania. Zalecenia w tym zakresie zostały wskazane na stronie internetowej GIS:
[https://gis.gov.pl/zdrowie/koronawirus-zdrowie/informacje-i-zalecenia-pl/wytyczne-
ws-postepowania-z-odpadami-w-czasie-wystepowania-zakazen-koronawirusem-sars-cov-2/](https://gis.gov.pl/zdrowie/koronawirus-zdrowie/informacje-i-zalecenia-pl/wytyczne-ws-postepowania-z-odpadami-w-czasie-wystepowania-zakazen-koronawirusem-sars-cov-2/)

Gastronomia

- Przy organizacji żywienia w szkole (stołówka szkolna, kuchnia, jadalnia i inne pomieszczenia przeznaczone na spożycie ciepłych posiłków), obok warunków higienicznych wymaganych przepisami prawa odnoszącymi się do funkcjonowania żywienia zbiorowego, dodatkowo należy wprowadzić zasady szczególnej ostrożności dotyczące zabezpieczenia pracowników. Powinna być zachowana odpowiednia odległość stanowisk pracy wynosząca min. 1,5 m, a jeśli to niemożliwe – zapewnienie środków ochrony osobistej. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców, a także higieny osobistej.
- Korzystanie z posiłków powinno odbywać się w miejscach do tego przeznaczonych zapewniających prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne, zgodnie z zaleceniami w czasie epidemii. Rekomenduje się zmianowe wydawanie posiłków lub w miarę możliwości - spożywanie ich przy stolikach z rówieśnikami z danej klasy. Przy zmianowym wydawaniu posiłków konieczne jest czyszczenie blatów stołów i poręczy krzeseł po każdej grupie.
- W przypadku braku innych możliwości organizacyjnych dopuszcza się spożywanie posiłków przez dzieci w salach lekcyjnych z zachowaniem zasad bezpiecznego i higienicznego spożycia posiłku.
- Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze min. 60°C lub je wyparzać. Jeżeli szkoła nie posiada zmywarki, wielorazowe naczynia i sztućce należy umyć w gorącej wodzie z dodatkiem detergentu i wyparzyć.
- Od dostawców cateringu należy wymagać pojemników i sztućców jednorazowych. Wymaganie to dotyczy szkół, w których nie jest możliwe zapewnienie właściwych warunków mycia naczyń i sztućców, porcjowania/nakładania dostarczonych posiłków. Należy zadbać o odpowiednie segregowanie zużytych pojemników i sztućców.
- Zaleca się usunięcie dodatków (np. cukier, jednorazowe sztućce, wazoniki, serwetki) z obszaru sali jadalnej i wydawanie bezpośrednio przez obsługę. W stołówce nie zaleca się samoobsługi. Dania i produkty powinny być podawane przez osobę do tego wyznaczoną / obsługę stołówki.
- Jeżeli posiłki dostarczane przez firmę cateringową do tej pory były przywożone w pojemnikach zbiorczych, następnie rozkładane i podawane z wykorzystaniem

talerzy i sztućców będących na wyposażeniu szkoły, to taki sposób podawania posiłków może być kontynuowany, pod warunkiem, że naczynia i sztućce wielorazowego użytku stosowane w danej szkole będą myte zgodnie z zaleceniem wskazanym powyżej.

Organizacja pracy bursy/internatu

- Należy opracować wewnętrzny regulamin bursy/internatu oraz postępowania w razie zagrożenia, uwzględniający zalecenia wskazane w przedmiotowych wytycznych oraz aktualnych przepisach prawa i poinformować o nim wychowanków przed ich przyjazdem. Regulamin powinien zostać także umieszczony w widocznym miejscu budynku oraz przekazany do wiadomości wychowankom i ich rodzicom.
- Zaplanować i przeprowadzić szkolenia dla kadry bursy/internatu oraz wychowanków z zasad zachowania bezpieczeństwa.
- Rekomenduje się zorganizowanie monitorowania zachowania czystości w miejscach pracy, pokojach wychowanków oraz przestrzeniach wspólnych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania czystości w pomieszczeniach higienicznosanitarnych i ciągach komunikacyjnych oraz dezynfekowania powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, uchwytów, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach do spożywania posiłków.
- W bursie/internacie mogą przebywać jedynie wychowankowie bez objawów chorobowych dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
- Przy wejściu do bursy/internatu należy zadbać o dezynfekowanie rąk przez wychowanka oraz pracownika (zapewnić dostępność płynów do dezynfekcji oraz instrukcji ich użycia).
- Wychowankowie bursy/internatu powinni starać się zachować dystans podczas pobytu w bursie/internacie, czystość w użytkowanych pomieszczeniach, często myć ręce ciepłą wodą z mydłem oraz wietrzyć pomieszczenia mieszkalne. Mają także obowiązek przechowywać własne podręczniki, przybory szkolne oraz rzeczy osobiste w przydzielonej im szafce i ograniczyć dostęp do nich dla osób trzecich. Nie należy zabierać ze sobą do bursy/internatu niepotrzebnych przedmiotów.
- Należy ograniczyć przebywanie osób z zewnątrz w bursie/internacie do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (m.in. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe) i w wyznaczonych obszarach.
- Należy zapewnić sposoby szybkiej, skutecznej komunikacji z rodzicami/opiekunami ucznia. Rekomendowany jest kontakt z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.
- Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji pomiędzy wychowawcami a dyrektorem bursy/internatu.
- Bursa/internat posiada izolatkę lub inne pomieszczenie. W przypadku wystąpienia u wychowanka nagłych objawów infekcji dróg oddechowych, należy natychmiast odizolować go od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów oraz umożliwić skorzystanie z teleporady medycznej.
- W przestrzeniach wspólnych (pomieszczenia do pracy własnej) należy zachować podwyższone rygory bezpieczeństwa i higieny: częste mycie i dezynfekowanie

łazienek, pomieszczeń kuchennych, blatów w pokojach oraz pomieszczeniach wspólnie użytkowanych (np. w pokojach cichej nauki).

- Pracownicy obsługi i administracji bursy/internatu powinni ograniczyć kontakty z wychowankami oraz nauczycielami.
- Jeżeli w bursie/internacie funkcjonuje gabinet profilaktyki zdrowotnej, gabinet stomatologiczny, gabinet lekarski, to na podstawie obowiązujących wymagań określonych w przepisach prawa oraz aktualnych wytycznych m.in. Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia należy we współpracy ze świadczeniodawcą określić zasady oraz godziny korzystania z gabinetów oraz upowszechnić je wśród wychowanków i pracowników.
- Dotyczy także: grup wychowawczych w: specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii.

Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u pracowników szkoły/internatu/bursy

- Do pracy w szkole/internacie/bursie mogą przychodzić jedynie osoby, bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
- W miarę możliwości podczas organizowania pracy pracownikom powyżej 60. roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi, które zaliczają osobę do grupy tzw. podwyższonego ryzyka, należy zastosować rozwiązania minimalizujące ryzyko zakażenia (np. nieangażowanie w dyżury podczas przerw międzylekcyjnych, a w przypadku pracowników administracji w miarę możliwości praca zdalna).
- Należy wyznaczyć i przygotować (m.in. wyposażenie w środki ochrony i płyn dezynfekujący) pomieszczenie lub wydzielić obszar, w którym będzie można odizolować* osobę w przypadku zaobserwowania objawów chorobowych.
  1. Pracownicy szkoły/bursy/internatu powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów choroby zakaźnej powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
  2. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów infekcji dróg oddechowych powinien on skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną).
  3. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik z infekcją dróg oddechowych, bezzwłocznie należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi w podmiocie procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty itp.) oraz zastosować się do indywidualnych zaleceń wydanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
  4. W przypadku potwierdzonego zakażenia SARS-CoV-2 na terenie szkoły należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego *.

*Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części/częściach podmiotu, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie i zalecenie stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

dostępnych na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus/> oraz <https://gis.gov.pl/> odnoszących się do osób, które miały kontakt z zakażonym.

- Zawsze w przypadku wątpliwości należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, aby odbyć konsultację lub uzyskać poradę.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży, w tym niepełnosprawnej, bezpłatnego dowozu i opieki do przedszkola, szkoły, placówki systemu oświaty odbywa się na zasadach obowiązujących w transporcie publicznym:
<https://www.gov.pl/web/koronawirus/aktualne-zasady-i-ograniczenia>.
- Obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, ust i nosa nie dotyczy osoby, która nie może zakrywać ust lub nosa z powodu:
  - a) całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim,
  - b) trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa.

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001356/O/D20201356.pdf>

Zgodnie z § 24 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1356).

- Placówki wychowania pozaszkolnego (pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie i pozaszkolne placówki specjalistyczne) korzystają z powyższych wytycznych oraz wytycznych dla obiektów sportowych:
<https://www.gov.pl/web/sport/iv-etap---pytania-i-odpowiedzi>
- Korzystanie z obiektów sportowych poza szkołą według zasad:
<https://www.gov.pl/web/sport/iv-etap---pytania-i-odpowiedzi>
- Szkolne schroniska młodzieżowe oraz domy wczasów dziecięcych korzystają z powyższych wytycznych oraz wytycznych dla obiektów hotelowych:
<https://www.gov.pl/web/rozwoj/hotele-i-inne-miejsca-noclegowe>

Zalecenia dla dyrektorów publicznych i niepublicznych szkół i placówek w strefie czerwonej/żółtej

Dyrektorze,

- Organizacja pracy szkoły powinna uwzględniać Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r., w tym w zakresie:
  1. higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni,
  2. gastronomii,
  3. organizacji pracy burs/internatu,
  4. postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia u pracowników szkoły/internatu/bursy.

<https://www.gov.pl/web/edukacja/bezpieczny-powrot-do-szkol-dzialania-men-w-organizacji-roku-szkolnego-20202021-w-warunkach-epidemii>

Dodatkowo można:

- ustalić godziny przychodzenia klas do szkoły (np. co 5-10 minut);
- ustalić godziny rozpoczynania zajęć dla klas/oddziałów (np. co godzinę);
- ograniczyć do minimum przychodzenie i przebywanie osób trzecich, w tym w strefach wydzielonych;
- wprowadzić obowiązek zachowania dystansu między uczniami w przestrzeniach wspólnych szkoły lub stosowanie przez nich osłony ust i nosa (korytarze, szatnia);
- wprowadzić obowiązek osłony ust i nosa w przypadku zajęć praktycznych w ramach kształcenia w zawodzie - jeżeli nie jest możliwe zachowanie dystansu między uczniami, dezynfekcji rąk przed korzystaniem ze sprzętu, urządzeń, maszyn;
- wprowadzić obowiązek zachowania dystansu między pracownikami szkoły w przestrzeniach wspólnych szkoły lub stosowanie przez nich osłony ust i nosa (pokój nauczycielski, korytarz);
- wyznaczyć stałe sale lekcyjne, do których przyporządkowana zostanie jedna klasa (np. wszystkie zajęcia prowadzone przez różnych nauczycieli z daną klasą odbywają się w jednej sali);
- ustalić adekwatną grupę dzieci uprawnionych do korzystania z zajęć świetlicowych (pierwszeństwo przyjęcia do świetlicy mogą mieć dzieci pracowników systemu ochrony zdrowia, służb mundurowych, pracowników handlu i przedsiębiorstw produkcyjnych, realizujący zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w strefie czerwonej i żółtej);
- mierzyć termometrem bezdotykowym temperaturę ciała pracownikom przy wejściu do szkoły, a w przypadku gdy jest ona równa albo przekracza 38°C pracownik nie podejmuje pracy i powinien skorzystać z teleporady medycznej;
- w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych u ucznia lub pracownika należy obowiązkowo dokonać pomiaru temperatury ciała;
  - jeżeli pomiar termometrem bezdotykowym wynosi 38°C lub wyżej – należy (powiadomić rodziców ucznia w celu ustalenia sposobu odebrania dziecka ze szkoły) przypomnieć o obowiązku skorzystania z teleporady medycznej,

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- jeżeli pomiar termometrem innym niż bezdotykowy wynosi pomiędzy 37,2°C - 37,9 °C – należy powiadomić rodziców ucznia i ustalić ewentualną konieczność sposobu odebrania dziecka ze szkoły;
- wprowadzić zakaz organizowania wyjść grupowych i wycieczek szkolnych;
- zorganizować prowadzenie zajęć wychowania fizycznego na powietrzu, tj. w otwartej przestrzeni terenu szkoły;
- w przypadku uczniów ze zmniejszoną odpornością na choroby należy poinformować rodziców o możliwości pozostania ucznia w domu (zgodnie ze wskazaniem lekarskim/ po konsultacji medycznej) i zapewnić kontakt ze szkołą na ten czas.

Warianty funkcjonowania szkół i placówek w okresie pandemii w sytuacji wystąpienia zakażenia na danym terenie

Wariant A – tradycyjna forma kształcenia

W szkole funkcjonuje tradycyjne kształcenie. Obowiązują wytyczne GIS, MZ i MEN dla szkół i placówek oświatowych.

W przypadku wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego dyrektor szkoły, po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i za zgodą organu prowadzącego, będzie mógł częściowo lub w całości zawiesić stacjonarną pracę szkół i placówek. Wówczas dopuszczalne będą dwa warianty kształcenia: B i C.

Wariant B – mieszana forma kształcenia (hybrydowa)

Dyrektor będzie mógł zawiesić zajęcia grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki, w zakresie wszystkich lub poszczególnych zajęć i prowadzić kształcenie na odległość (zdalne). Będzie to zależało od sytuacji epidemicznej na danym terenie, w danej szkole czy placówce. Decyzję podejmie dyrektor po uzyskaniu zgody organu prowadzącego i otrzymaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Opinie te, będzie można – z uwagi na konieczność podejmowania szybkiej decyzji – uzyskać pisemnie, ustnie, za pomocą maila, telefonu.

Wariant C – kształcenie zdalne

Dyrektor szkoły, placówki podejmuje decyzję o zawieszeniu zajęć stacjonarnych na określony czas i wprowadzeniu w całej szkole kształcenia na odległość (edukacji zdalnej). Konieczna będzie w tym przypadku zgoda organu prowadzącego i pozytywna opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Minister Edukacji Narodowej nadal zachowuje uprawnienie do ograniczenia zajęć w szkołach na terenie kraju.

Rekomendacje dotyczące organizacji zajęć rewalidujących, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Od 18 maja br. możliwe jest organizowanie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych zajęć rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w przedszkolach, szkołach i placówkach, również w jednostkach systemu oświaty, których działalność została czasowo ograniczona w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Zajęcia te mogą być prowadzone w uzgodnieniu z organem prowadzącym jednostkę systemu oświaty, jej dyrektorem. Będą one miały charakter dobrowolny, a uczestnictwo w nich będzie zależało od decyzji rodziców dzieci i młodzieży. Przy organizacji takich zajęć należy uwzględnić możliwości placówki oraz bezpieczne warunki ich realizacji.

W celu zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2 rekomenduje się:

W zakresie warunków sanitarnych:

- W zajęciach nie mogą uczestniczyć dzieci i młodzież oraz kadra pedagogiczna, którzy są objęci kwarantanną lub izolacją albo mają objawy choroby zakaźnej.
- Zapewnienie środków ochrony indywidualnej (maski, przyłbice, rękawiczki, fartuchy w razie potrzeby) oraz instrukcji prawidłowego ich stosowania.
- Promowanie zasad higieny i umożliwienie ich realizacji poprzez:
  - wspieranie i promowanie wśród kadry pedagogicznej i niepedagogicznej zasad:
    - higieny rąk (mycie i dezynfekcja),
    - higieny dróg oddechowych (podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką, a następnie jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce),
  - uwrażliwienie kadry na konieczność stosowania środków ochrony osobistej (np. rękawiczek, maseczek itp.) oraz mycia i dezynfekcji rąk, w tym szczególnie:
    - przed i po kontakcie z dziećmi i młodzieżą,
    - po kontakcie z zanieczyszczonymi powierzchniami lub sprzętem,
    - po usunięciu środków ochrony osobistej,
  - nie nosić biżuterii w jednostce systemu oświaty – na rękach poniżej łokcia nie można nosić żadnych pierścionków, zegarków, bransoletek, gdyż utrudniają one prawidłowe umycie, dezynfekcję rąk,
  - zapewnienie środków czystości (mydło, ręczniki papierowe) oraz przy wejściu i w każdym pomieszczeniu wspólnego użytku środków do dezynfekcji,
  - w miarę możliwości używanie osłony ust i nosa przez osoby prowadzące zajęcia oraz informowanie dzieci i młodzieży o konieczności stosowania tego rozwiązania w sposób dostosowany do ich możliwości psychofizycznych,
  - przy czynnościach pielęgnacyjnych w stosunku do dzieci i młodzieży używanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej.
- Zapewnienie odpowiedniej liczby specjalnie zamykanych i opisanych koszy na zużyte środki ochrony indywidualnej.
- Wyrzucanie zużytych jednorazowych środków ochrony osobistej do zamykanych, wyłożonych workiem foliowym koszy znajdujących się w łazienkach.
- Zakaz korzystania z telefonów podczas zajęć.
- Korzystanie podczas posiłku z naczyń i sztućców jednorazowych.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Wyrzucenie po użyciu naczyń i sztućców jednorazowych do kosza na śmieci.
- Informowanie dzieci i młodzieży, w sposób dostosowany do ich możliwości psychofizycznych, oraz kadry o ryzyku, jakie niesie ze sobą nieprzestrzeganie zasad higieny oraz przekazywanie wskazówek Głównego Inspektora Sanitarnego w powyższym zakresie.
- Regularne wietrzenie pomieszczeń.
- Regularne dezynfekowanie często używanych powierzchni użytkowych i wyposażenia wykorzystywanego do zajęć. W szczególności ważne jest:
  - regularne czyszczenie powierzchni wspólnych, np.: klamek drzwi wejściowych, poręczy, blatów, oparcie krzeseł, sprzętu do rehabilitacji,
  - dezynfekowanie powierzchni dotykowych, np.: biurek i stolików/ławek, klawiatur i myszek, włączników światła.

W szczególności należy przeprowadzić takie działania po zakończeniu zajęć przez uczestnika (w przypadku zajęć indywidualnych) lub grupę uczestników i przed rozpoczęciem zajęć przez uczestnika lub drugą grupę uczestników.

- W przypadku stwierdzenia podejrzenia zarażenia się wirusem przez uczestnika zajęć niezwłoczne podjęcie kroków mających na celu odizolowanie w odrębnym pomieszczeniu tej osoby od innych osób przebywających w placówce. Następnie należy zawiadomić rodzinę bądź osoby wskazane do kontaktu o zaistniałej sytuacji oraz skontaktować się telefonicznie z powiatową/wojewódzką stacją sanitarno-epidemiologiczną w celu uzyskania decyzji co do dalszego postępowania zgodnie z procedurą ogólną.
- Pracownicy powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
- W przypadku wystąpienia u nauczyciela wykonującego swoje zadania na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem należy niezwłocznie odsunąć go od pracy i odesłać transportem indywidualnym do domu (transport własny lub sanitarny). Należy wstrzymać przyjmowanie dzieci oraz powiadomić właściwą miejscowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń.
- Pracownik powinien oczekiwać na transport w wyznaczonym pomieszczeniu, w którym jest możliwe czasowe odizolowanie go od innych osób. Jeśli nie ma takiego pomieszczenia, należy wydzielić obszar, w którym ta osoba będzie odseparowana od innych w odległości min. 2 m z każdej strony.
- Ustalenie obszaru, w którym poruszał się i przebywał pracownik, przeprowadzenie rutynowego sprzątnięcia, zgodnie z procedurami zakładowymi oraz zdezynfekowanie powierzchni dotykowych (klamki, poręcze, uchwyty).
- Stosowanie do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury, biorąc pod uwagę zaistniały przypadek.

W zakresie organizacji jednostki systemu oświaty:

- Brak wstępu na teren jednostki systemu oświaty osób, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia realizacji zajęć.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- Poinformowanie opiekunów/ rodziców, że w razie stwierdzenia niepokojących objawów wskazujących na wystąpienie choroby zakaźnej wskazane jest pozostanie w domu i skorzystanie z teleporady medycznej.
- W zajęciach nie mogą uczestniczyć osoby, które w ciągu ostatnich 14 dni miały kontakt z osobą chorą z powodu infekcji wywołanej koronawirusem lub podejrzaną o zakażenie.
- Pomiar temperatury ciała u dzieci i młodzieży oraz kadry pedagogicznej i niepedagogicznej możliwy jedynie po uprzednim uzyskaniu ich zgody.
- Dezynfekowanie rąk przed wejściem na teren jednostki systemu oświaty.
- Uzgodnienie szybkiej ścieżki komunikacji z rodzicami dzieci i młodzieży w przypadku ich złego samopoczucia.
- Śledzenie informacji umieszczanych na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia, wytycznych i zaleceń w zakresie koronawirusa (SARS-CoV-2), w tym zasad bezpiecznego postępowania.

W zakresie prowadzenia zajęć z uczniami:

- Ograniczenie kontaktów kadry niezaangażowanej w bezpośrednią pracę z dziećmi i młodzieżą uczestniczących w zajęciach rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych oraz zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka od uczestników zajęć oraz od kadry prowadzącej te zajęcia.
- Ustalenie liczby uczestników zajęć w celu opracowania optymalnego sposobu organizacji pracy i zajęć.
- W przypadku zajęć grupowych grupa uczestników zajęć musi być dostosowana do potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji zajęć. Zaleca się pracę indywidualną lub w małych grupach o stałym składzie.
- Dostosowanie wielkości sal do liczby uczestników zajęć – minimalna przestrzeń do prowadzenia zajęć dla dzieci i młodzieży w sali nie może być mniejsza niż 4 m² na jednego uczestnika zajęć i nauczyciela prowadzącego zajęcia oraz pomocy nauczyciela. Zaleca się częste mycie rąk (wodą z mydłem) lub dezynfekować je preparatami na bazie alkoholu (min. 60%).
- Regularne mycie lub dezynfekowanie sprzętu rehabilitacyjnego, biurek, stołów, klamek, włączników światła, poręczy – muszą być one regularnie przecierane z użyciem wody i detergentu lub środka dezynfekcyjnego (najlepiej po każdych zajęciach i przy zmianie grupy uczestników).
- Informowanie dzieci i młodzieży, w sposób dostosowany do ich potrzeb, o unikaniu dotykania oczu, nosa i ust.
- Dbanie o zachowanie odpowiedniego dystansu społecznego, przy uwzględnieniu potrzeb dzieci i młodzieży.
- Wietrzenie sali, w której przebywają dzieci, przynajmniej raz na godzinę. Nie rekomenduje się używania klimatyzacji.
- W przypadku, kiedy ze względu na brak zgody rodzica, bądź ryzyka wynikającego z charakteru zajęć lub zagrożenia zdrowotnego, czy braku możliwości zorganizowania zajęć w sposób zmniejszający ryzyka, należy kontynuować pracę z dziećmi lub uczniami z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Wytyczne dotyczące organizowania i przeprowadzenia w 2020 r. egzaminów ósmoklasisty (E8)

1. Zdający oraz inne osoby biorące udział w organizowaniu i przeprowadzaniu egzaminów	
1.1.	Na egzamin może przyjść wyłącznie osoba zdrowa (zdający, nauczyciel, inny pracownik szkoły*), bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną. *Ilekczo w niniejszym dokumencie jest mowa o „szkole”, należy pod tym pojęciem rozumieć również ośrodek egzaminacyjny oraz miejsce przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego, za wyjątkiem tych sytuacji, w których egzamin jest przeprowadzany na świeżym powietrzu, np. na poligonie, na polu, w lesie, i wprowadzenie danego zabezpieczenia lub danej rekomendacji byłoby niemożliwe lub niezasadne (np. wietrzenie sali, gdy część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana w lesie).
1.2.	Zdający, nauczyciel oraz każda inna osoba uczestnicząca w przeprowadzaniu egzaminu nie może przyjść na egzamin, jeżeli przebywa w domu z osobą na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych albo sama jest objęta kwarantanną lub izolacją w warunkach domowych.
1.3.	Rodzic/Prawny opiekun nie może wejść z dzieckiem na teren szkoły, z wyjątkiem sytuacji, kiedy zdający wymaga pomocy np. w poruszaniu się.
1.4.	Podczas egzaminu w szkole mogą przebywać wyłącznie: 1. zdający 2. osoby zaangażowane w przeprowadzanie egzaminu, tj. członkowie zespołów nadzorujących, obserwatorzy, egzaminatorzy, specjaliści pracujący ze zdającymi, którym przyznano dostosowanie warunków lub formy przeprowadzania egzaminu, osoby wyznaczone do przygotowania i obsługi oraz obsługujące sprzęt i urządzenia wykorzystywane w czasie egzaminu (np. komputery, sprzęt medyczny), asystenci techniczni 3. inni pracownicy szkoły odpowiedzialni za utrzymanie obiektu w czystości, dezynfekcję, obsługę szatni itp. 4. uczniowie innych klas oraz nauczyciele, jeżeli nie ma możliwości zrezygnowania z przeprowadzania zajęć edukacyjnych w dniu przeprowadzania egzaminu (por. pkt 1.5.) 5. pracownicy odpowiednich służb, np. medycznych, jeżeli wystąpi taka konieczność. Niedozwolone jest przebywanie na terenie szkoły osób innych niż wyżej wymienione, w tym rodziców/prawnych opiekunów uczniów (z wyjątkiem sytuacji, gdy zgodę na taki sposób dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu wydał dyrektor OKE, lub jeżeli zdający wymaga pomocy np. w poruszaniu się), przedstawicieli mediów.
1.5.	Jeżeli to możliwe, w dniach, w których jest przeprowadzany egzamin, w szkole nie należy prowadzić zajęć edukacyjnych dla innych uczniów lub należy rozpocząć

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	prorowadzenie zajęć po zakończeniu egzaminu w danym dniu i zdezynfekowaniu pomieszczeń. Dotyczy to w szczególności egzaminów ósmoklasisty z wszystkich przedmiotów.
1.6.	Zdający nie powinni wносить na teren szkoły zbędnych rzeczy, w tym książek, telefonów komórkowych, maskotek.
1.7.	Na egzaminie każdy zdający korzysta z własnych przyborów piśmienniczych, linijki, cyrkla, kalkulatora itd. Jeżeli szkoła zdecyduje o zapewnieniu np. przyborów piśmienniczych albo kalkulatorów rezerwowych dla zdających – konieczna jest ich dezynfekcja (por. pkt 3.16.). W przypadku materiałów jednorazowych, których zdający nie zwracają, dezynfekcja nie jest konieczna. Zdający nie mogą pożyczać przyborów od innych zdających.
1.8.	Cudzoziemcy przystępujący do danego egzaminu, którym jako sposób dostosowania egzaminu przyznano możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego, są zobowiązani przynieść własne słowniki, które przed egzaminem powinny zostać sprawdzone przez członka zespołu nadzorującego (w rękawiczkach).
1.9.	Szkoła nie zapewnia wody pitnej. Na egzamin należy przynieść własną butelkę z wodą.
1.10.	Na terenie szkoły nie ma możliwości zapewnienia posiłków. Osoby przystępujące do więcej niż jednego egzaminu w ciągu dnia będą mogły zjeść przyniesione przez siebie produkty w przerwie między egzaminami.
1.11.	Osoby, które przystępują do dwóch egzaminów jednego dnia, mogą w czasie przerwy opuścić budynek szkoły albo oczekiwać na terenie szkoły na rozpoczęcie kolejnego egzaminu danego dnia, jeżeli zapewniona jest odpowiednia przestrzeń.
1.12.	Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego zapewnia kilku rezerwowych członków zespołów nadzorujących, którzy będą mogli, nawet w dniu egzaminu, zastąpić osoby, które z uzasadnionych powodów, w tym ze względu na chorobę, nie będą mogły przyjść do pracy w dniu egzaminu.
2. Środki bezpieczeństwa osobistego	
2.1.	Czekając na wejście do szkoły albo sali egzaminacyjnej, zdający zachowują odpowiedni odstęp (co najmniej 1,5 m) oraz mają zakryte usta i nos.
2.2.	Na teren szkoły mogą wejść wyłącznie osoby z zakrytymi ustami i nosem (maseczką jedno- lub wielorazową, materiałem, przyłbicą – w szczególności w przypadku osób, które ze względów zdrowotnych nie mogą zakrywać ust i nosa maseczką). Zakrywanie ust i nosa obowiązuje na terenie całej szkoły, z wyjątkiem sal egzaminacyjnych po zajęciu miejsc przez zdających. Podczas wpuszczania uczniów do sali egzaminacyjnej członek zespołu nadzorującego może poprosić zdającego o chwilowe odsłonięcie twarzy w celu zweryfikowania jego tożsamości (konieczne jest wówczas zachowanie co najmniej 1,5-metrowego odstępu).
2.3.	Zdający są zobowiązani zakrywać usta i nos do momentu zajęcia miejsca w sali

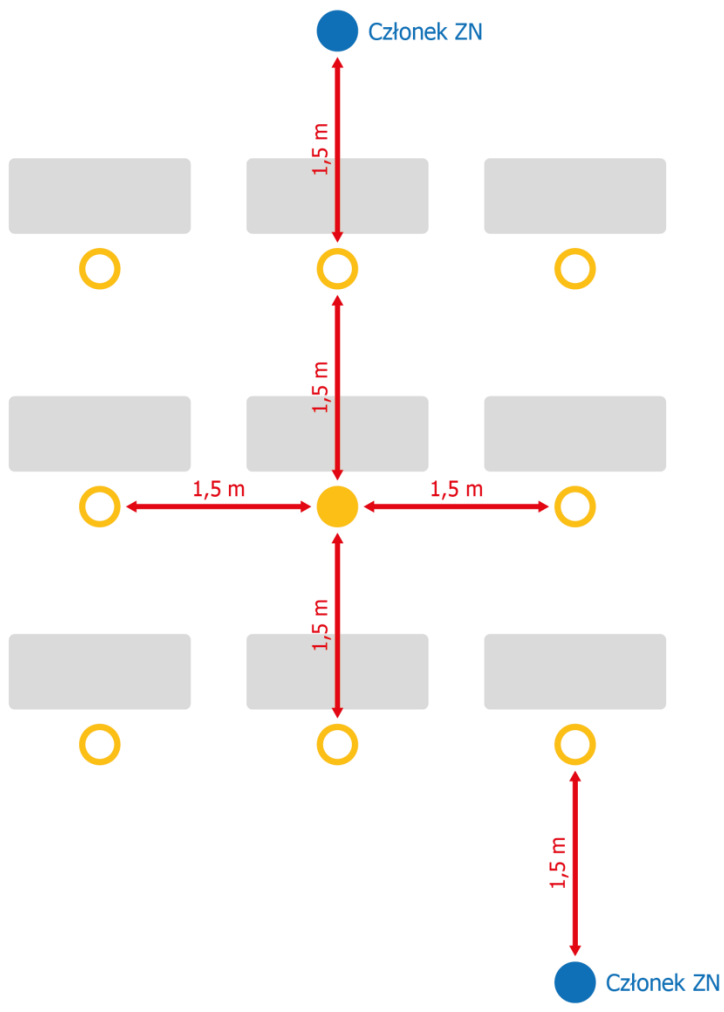
Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	<p>egzaminacyjnej. Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej (w trakcie egzaminu) zdający ma obowiązek ponownie zakryć usta i nos, kiedy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. podchodzi do niego nauczyciel, aby odpowiedzieć na zadane przez niego pytanie 2. wychodzi do toalety 3. kończy pracę z arkuszem egzaminacyjnym i wychodzi z sali egzaminacyjnej.
2.4.	<p>Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, członkowie zespołu nadzorującego, obserwatorzy i inne osoby uczestniczące w przeprowadzaniu egzaminu, np. specjaliści z zakresu niepełnosprawności, nauczyciele wspomagający, podczas poruszania się po sali egzaminacyjnej powinni mieć zakryte usta i nos. Mogą odsłonić twarz, kiedy obserwują przebieg egzaminu, siedząc albo stojąc, przy zachowaniu niezbędnego odstępu.</p>
2.5.	<p>Zarówno zdający, jak i członkowie zespołu nadzorującego mogą – jeżeli uznają to za właściwe – mieć zakryte usta i nos w trakcie egzaminu, nawet po zajęciu miejsca przy stoliku / stanowisku egzaminacyjnym (w przypadku zdających) lub kiedy obserwują przebieg egzaminu, siedząc albo stojąc (w przypadku członków zespołu nadzorującego i innych osób zaangażowanych w przeprowadzanie egzaminu w danej sali).</p>
2.6.	<p>Zdający, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą zakrywać ust i nosa maseczką, mogą nosić przyłbicę albo, jeżeli nie mogą również korzystać z przyłbicy, przystąpić do egzaminu w odrębnej sali egzaminacyjnej. W takiej sytuacji minimalny odstęp, jaki musi zostać zachowany pomiędzy samymi zdającymi oraz zdającymi i członkami zespołu nadzorującego, wynosi 2 m.</p>
Szczegółowe rozwiązania techniczne związane z organizacją pracy zdających, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą zakrywać ust i nosa	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja, w której dany zdający ze względów zdrowotnych nie może zakrywać ust i nosa, powinna zostać zgłoszona dyrektorowi szkoły nie później niż do 29 maja 2020 r. 2. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje informację o konieczności organizacji egzaminu w odrębnej sali egzaminacyjnej dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz postępuje zgodnie z informacją określoną w pkt 3.6.3.
2.7.	<p>Członkowie zespołu nadzorującego oraz inne osoby zaangażowane w przeprowadzanie egzaminu, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą zakrywać ust i nosa za pomocą maseczki, powinni – kiedy jest to konieczne – używać przyłbicy, która nie utrudnia oddychania.</p>
3. Środki bezpieczeństwa związane z organizacją przestrzeni, budynków, pomieszczeń	
3.1.	<p>Przy wejściu do szkoły należy wywiesić informację:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dotyczącą objawów zarażenia koronawirusem oraz sposobów zapobiegania zakażeniu 2. zawierającą nazwę, adres oraz numer telefonu do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej 3. zawierającą adres oraz numer telefonu najbliższego oddziału zakaźnego

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	<p>4. zawierającą numery telefonów do służb medycznych</p> <p>5. zawierającą numer infolinii NFZ w sprawie koronawirusa (800 190 590). Materiały można pobrać ze strony GIS: https://gis.gov.pl/aktualnosci/przydatne-materialy-o-koronawirusie/.</p>
3.2.	Przy wejściu do szkoły należy umieścić płyn do dezynfekcji rąk (środek na bazie alkoholu, min. 60%) oraz zamieścić informację o obowiązkowym korzystaniu z niego przez wszystkie osoby wchodzące na teren szkoły.
3.3.	Płyn do dezynfekcji rąk powinien być również dostępny w każdej sali egzaminacyjnej. Obok płynu należy umieścić informację na temat prawidłowej dezynfekcji rąk.
3.4.	W przypadku egzaminu z przedmiotów/kwalifikacji, na którym dozwolone jest korzystanie przez grupę zdających z np. jednego słownika, jednego egzemplarza dokumentacji technicznej, tego samego urządzenia, obok materiału/urządzenia, z którego może korzystać więcej niż jedna osoba, należy ustawić dozownik z płynem dezynfekcyjnym oraz poinformować zdających o konieczności korzystania z niego przed skorzystaniem z danego materiału egzaminacyjnego/urządzenia.
3.5.	Egzamin może być przeprowadzany w salach lekcyjnych, salach gimnastycznych, na korytarzach szkolnych oraz w innych przewidzianych w przepisach miejscach, pod warunkiem zachowania odpowiednich odstępów pomiędzy zdającymi oraz pomiędzy zdającymi i członkami zespołu nadzorującego. Nie wprowadza się ograniczeń dotyczących liczby osób w sali (przy zachowaniu odpowiednich odstępów), jednak zaleca się – jeżeli tylko pozwalają na to warunki lokalowe oraz zasoby ludzkie – przeprowadzanie egzaminu w salach z możliwie jak najmniejszą liczbą osób w każdej sali.
3.6.	Ławki w sali egzaminacyjnej należy ustawić w taki sposób, aby pomiędzy zdającymi zachowany był co najmniej 1,5-metrowy odstęp w każdym kierunku. Na rysunku poniżej przedstawiono przykładowy schemat sytuacyjny z zachowaniem zalecanych odstępów; możliwych jest wiele innych rozwiązań, zależnych od np. rozmiarów sali, układu mebli lub sprzętu w sali, liczby członków zespołu nadzorującego. Zaznaczony na schemacie odstęp (1,5 m) należy rozumieć jako co najmniej 1,5 m.

	
	Szczegółowe rozwiązania techniczne związane z koniecznością zmiany liczby sal egzaminacyjnych
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jeżeli konieczność zapewnienia odpowiedniej odległości pomiędzy zdającymi powoduje konieczność zwiększenia liczby sal, w których jest przeprowadzany egzamin, należy liczbę tych sal odpowiednio zwiększyć. 2. Zwiększenie liczby sal, w których jest przeprowadzany dany egzamin, wiąże się z koniecznością zapewnienia zespołów nadzorujących, zgodnie z warunkami określonymi we właściwym rozporządzeniu, z uwzględnieniem zasad opisanych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.). 3. Jeżeli chodzi o modyfikowanie liczby sal w systemach informatycznych, to w przypadku egzaminu ósmoklasisty – konieczne jest wprowadzenie nowego układu sal (w SIOEO). Jeżeli dyrektor właściwej OKE nie będzie wymagał modyfikacji liczby sal w systemie informatycznym, wówczas członków nowo utworzonych zespołów nadzorujących należy dopisać do listy członków zespołów nadzorujących w sali, w której oryginalnie planowane było przeprowadzenie egzaminu, a w protokole z przebiegu egzaminu w tej sali oraz

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	<p>w protokole zbiorczym należy opisać zaistniałą sytuację, wskazując liczbę sal, w których egzamin rzeczywiście został przeprowadzony, oraz wymieniając wszystkich przewodniczących zespołów nadzorujących w tych salach.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Zmiana liczby sal oraz wprowadzenie zmian w systemach informatycznych nie skutkują zmianą złożonego zapotrzebowania na arkusze i inne materiały egzaminacyjne; zostaną one dostarczone zgodnie z pierwotnym zapotrzebowaniem. Arkusze i materiały egzaminacyjne, po ich odbiorze, należy w dniu egzaminu odpowiednio rozdzielić na sale egzaminacyjne, zgodnie z nowym porządkiem. Sposób postępowania dotyczący płyt CD oraz kopert bezpiecznych opisano w punktach poniżej. 5. W roku szkolnym 2019/2020 z każdej sali egzaminacyjnej w każdym egzaminie ósmoklasisty, należy sporządzić plan sali egzaminacyjnej, dodatkowo wskazując odstępy zapewnione pomiędzy zdającymi (jeżeli – co do zasady – odstępy pomiędzy wszystkimi zdającymi w danej sali egzaminacyjnej są podobne, wystarczy wskazanie i opisanie odstępów podobnie jak na rysunku z punktu 3.6.). Plany sal należy przesłać do OKE (jako załączniki do protokołu zbiorczego), a ich kopię pozostawić w dokumentacji szkoły. Sporządzanie planu sali egzaminacyjnej nie dotyczy następujących sytuacji:<ol style="list-style-type: none"> a. w danej sali egzaminacyjnej do egzaminu przystępuje tylko jeden zdający b. dany egzamin jest przeprowadzanych w domu zdającego 6. W roku szkolnym 2019/2020 materiały egzaminacyjne z dodatkowych sal można zapakować do zwykłych kopert (nie muszą być to foliowe koperty zwrotne), opisując je zgodnie z instrukcją dyrektora OKE. 7. W roku szkolnym 2019/2020 w przypadku egzaminu ósmoklasisty z języków obcych nowożytnych szkoły mogą w razie konieczności sporządzić kopię płyty z nagraniami do zadań na rozumienie ze słuchu. Płytę można skopiować w dniu egzaminu, nie wcześniej niż godzinę przed rozpoczęciem egzaminu (w przypadku egzaminu ósmoklasisty – nie wcześniej niż o 8:00). Dyrektor szkoły może również pobrać plik .mp3 z nagraniami na dany egzamin z serwisu z SIOEO. Sporządzona kopia płyty lub pobrany plik stanowi materiał egzaminacyjny objęty ochroną przed nieuprawnionym ujawnieniem, zgodnie z art. 9d ustawy o systemie oświaty.
3.7.	<p>Miejsca dla członków zespołu nadzorującego również powinny zostać przygotowane z zachowaniem co najmniej 1,5-metrowego odstępu od zdających oraz od pozostałych członków zespołu nadzorującego (podczas gdy zdający rozwiązują zadania; w trakcie czynności organizacyjnych członkowie zespołu nadzorującego są zobowiązani zakrywać usta i nos oraz mieć założone rękawiczki). Członkowie zespołu nadzorującego powinni do niezbędnego minimum ograniczyć poruszanie się po sali egzaminacyjnej; konieczne jest jednak regularne nadzorowanie pracy zdających w pozycji stojącej. Istotne jest, aby zapewnić miejsca dla członków zespołu nadzorującego w taki sposób, aby zachować odpowiednie odstępy, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości właściwego nadzoru pracy zdających.</p>
3.8.	<p>Drzwi do szkoły oraz wszystkie drzwi wewnątrz budynku powinny być otwarte, tak aby zdający oraz inne osoby uczestniczące w przeprowadzaniu egzaminu nie musiały ich otwierać. Wyjątek stanowi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) egzamin ósmoklasisty z języków obcych nowożytnych w zakresie zadań na

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	<p>rozumienie ze słuchu, podczas których odtwarzane jest nagranie z płyty CD</p> <p>b) sytuacje, w których sale egzaminacyjne są wietrzone, tak aby nie tworzyć przeciągów.</p> <p>Jeżeli ze względów bezpieczeństwa przeciwpożarowego drzwi nie mogą być otwarte, należy zapewnić regularną dezynfekcję klamek/uchwyty.</p>
3.9.	Sale egzaminacyjne należy wietrzyć przed wpuszczeniem do nich zdających, mniej więcej co godzinę w trakcie egzaminu (jeżeli pogoda na to pozwala oraz na zewnątrz budynku nie panuje zbyt duży hałas) oraz po egzaminie, dbając o zapewnienie komfortu zdających.
3.10.	Dla każdego zdającego powinno zostać zapewnione miejsce, w którym będzie mógł zostawić rzeczy osobiste – plecak, torbę, kurtkę, telefon itp. Może to być szafka, jeżeli szkoła dysponuje szafkami, może to być również odrębne pomieszczenie, np. szatnia, sala szkolna, w której dla zdających będą przygotowane np. przezroczyste foliowe worki (tak aby sprawdzenie ich zawartości nie wymagało otwierania), w których będą mogli zostawić swoje rzeczy osobiste pod nadzorem pracownika albo pod zamknięciem. Należy zminimalizować możliwość kontaktowania się osób pozostawiających swoje rzeczy z osobami odbierającymi swoje rzeczy albo zadbać, by oczekując na oddanie lub odbiór swoich rzeczy zachowywali odpowiednie środki bezpieczeństwa (odległość od innych osób, zakrywanie ust i nosa).
3.11.	Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.
3.12.	W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych – jeśli jeszcze tego nie zrobiono – należy wywiesić plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem – instrukcje na temat prawidłowej dezynfekcji rąk.
3.13.	Rekomenduje się monitoring codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekowania powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, klawiatur, myszek, uchwytów, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich.
3.14.	Ławki oraz krzesła w sali egzaminacyjnej należy dezynfekować przed i po każdym egzaminie.
3.15.	Dezynfekować należy również: <ol style="list-style-type: none"> 1. sprzęt (komputery, klawiatury, dodatkowy osprzęt, np. słuchawki – jeżeli zapewnia je szkoła, urządzenia rejestrujące dźwięk podczas egzaminu, w przypadku gdy zdający korzysta z pomocy nauczyciela wspomagającego go w czytaniu lub pisaniu), z którego korzystają zdający, którym przyznano korzystanie z takiego sprzętu jako sposób dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu 2. odtwarzacze płyt CD wykorzystywane do przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego 3. przybory piśmiennicze, jeżeli szkoła zdecyduje się zapewnić takie materiały dla zdających, którzy zapomnieli przynieść je na egzamin, z wyjątkiem materiałów jednorazowych, których zdający nie zwracają.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

3.16.	Przeprowadzając dezynfekcję, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń lub przedmiotów, tak aby zdający oraz inne osoby zaangażowane w przeprowadzanie egzaminów nie byli narażeni na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.
3.17.	Na terenie szkoły lub ośrodka należy wyznaczyć i przygotować pomieszczenie (wyposażone m.in. w środki ochrony osobistej i płyn dezynfekujący), w którym będzie można odizolować osobę w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych.
3.18.	Jeżeli to możliwe, na terenie szkoły należy również wyznaczyć i przygotować miejsce (pomieszczenie, przestrzeń), wyposażone w płyn dezynfekujący, w którym osoby przystępujące do dwóch egzaminów jednego dnia będą mogły, przy zachowaniu odpowiednich odstępów, zjeść przyniesione przez siebie produkty w przerwie między egzaminami, albo poczekać do rozpoczęcia popołudniowej sesji egzaminacyjnej. Jeżeli pozwalają na to warunki pogodowe, przestrzeń ta może zostać zorganizowana na świeżym powietrzu, np. na boisku szkolnym.
4. Dodatkowe procedury bezpieczeństwa w dniu egzaminu	
4.1.	Członkowie zespołów nadzorujących powinni przejść szkolenie z zasad dotyczących bezpieczeństwa podczas egzaminu przeprowadzone przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.
4.2.	Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego informuje członków zespołu nadzorującego przeprowadzającego egzamin w sali egzaminacyjnej, że w danej sali do egzaminu przystępuje zdający chorujący na alergię albo inne schorzenie, którego objawami mogą być kaszel, katar lub łzawienie. Członkowie zespołu nadzorującego muszą posiadać taką wiedzę, aby nie interpretować takich objawów w przypadku danego zdającego jako objawów „niepokojących”, o których mowa w pkt 6.1.
4.3.	Paczki należy odebrać od kuriera i otwierać w rękawiczkach. Po odebraniu paczek od kuriera można przetrzeć je szmatką z płynem dezynfekującym.
4.4.	Członkowie zespołu nadzorującego w rękawiczkach odbierają arkusze od przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego. Arkusze są rozdawane zdającym również przez osoby, które mają założone rękawiczki, oraz mają zakryte usta i nos.
4.5.	Przed rozpoczęciem egzaminu należy poinformować zdających o obowiązujących zasadach bezpieczeństwa, w tym przede wszystkim: <ol style="list-style-type: none"> 1. zakazie kontaktowania się z innymi zdającymi 2. obowiązku zakrywania ust i nosa w przypadku kontaktu bezpośredniego z nauczycielem, wyjścia do toalety lub wyjścia z sali egzaminacyjnej po zakończeniu pracy z arkuszem egzaminacyjnym 3. niedotykania dłońmi okolic twarzy, zwłaszcza ust, nosa i oczu, a także przestrzegania higieny kaszlu i oddychania: podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	<p>4. konieczności zachowania odpowiedniego dystansu od innych zdających po zakończonym egzaminie.</p>
4.6.	<p>Należy unikać tworzenia się grup zdających przed szkołą oraz przed salą egzaminacyjną przed rozpoczęciem egzaminu oraz po jego zakończeniu. W tym celu dyrektor szkoły może na przykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przekazać zdającym z wyprzedzeniem (np. 2-, 3-dniowym) informację o godzinie, o której powinni stawić się w szkole przed rozpoczęciem egzaminu – mogą to być np. różne godziny dla zdających z różnych sal egzaminacyjnych (czas wejścia na teren szkoły / do sali egzaminacyjnej w np. 15-, 20-minutowych odstępach) 2. wpuszczać zdających na teren szkoły różnymi wejściami, np. wg podziału na sale egzaminacyjne lub oddziały 3. wpuszczać zdających na teren szkoły o różnych godzinach, np. 8:00, 8:20, 8:40, zgodnie z np. podziałem zdających na sale lub przedmioty (w przypadku języków obcych) 4. zdecydować o rozpoczęciu egzaminu dla kolejnych grup zdających w np. 15-, 20-minutowych odstępach czasowych (np. 1. grupa o godz. 9:00, 2. grupa – o 9:20, 3. grupa – o 9:40), z zastrzeżeniem że egzamin nie może rozpocząć się później niż 45 minut po godzinie rozpoczęcia podanej w harmonogramie, wszyscy zdający z danej grupy piszą egzamin w odrębnych salach, a żaden zdający nie opuszcza sali egzaminacyjnej na stałe przed upływem jednej godziny od godziny rozpoczęcia egzaminu wskazanej w harmonogramie, np. przed godziną 10:00, jeżeli egzamin rozpoczyna się o godz. 9:00 (z wyjątkiem skorzystania z toalety, konieczności zażycia lekarstwa, kontaktu ze służbami medycznymi) 5. wypuszczać zdających z sal po egzaminie według ściśle określonej procedury – np. sala po sali, oddział po oddziale, upewniając się, że zdający nie gromadzą się pod szkołą, aby omówić egzamin 6. jeżeli w szkole przeprowadzanych jest kilka sesji/zmian egzaminu jednego dnia – zapewnić rozdzielenie osób wychodzących z egzaminu od osób wchodzących do szkoły 7. poinstruować zdających, aby wrażeniami po egzaminie dzielili się między sobą z wykorzystaniem mediów społecznościowych, komunikatorów, telefonicznie, a unikali spotkań w grupie, np. przy wejściu do szkoły. <p>O przyjętych rozwiązaniach należy poinformować zdających, a w przypadku zdających niepełnoletnich – również ich rodziców/prawnych opiekunów, z odpowiednim wyprzedzeniem.</p>
	Szczegółowe rozwiązania techniczne związane z wprowadzeniem grup podczas wpuszczania zdających na egzamin
	<ol style="list-style-type: none"> 1. W pierwszej kolejności (o najwcześniejszych godzinach) na egzamin wchodzi zdający, którzy korzystają z przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu 2. Jeżeli dyrektor szkoły podejmie decyzję o rozpoczynaniu egzaminu z przesunięciem czasowym – spóźnieni zdający mogą wejść na egzamin nawet z ostatnią grupą, jeżeli w danej sali egzaminacyjnej jest stolik, przy którym zdający może pracować z arkuszem egzaminacyjnym.
4.7.	<p>Zdający może opuścić na stałe salę egzaminacyjną (jeżeli zakończył pracę z arkuszem) najpóźniej na 15 minut przed czasem wyznaczonym jako czas zakończenia pracy</p>

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	<p>z arkuszem. W ciągu ostatnich 15 minut przed zakończeniem egzaminu (nawet jeżeli zdający skończył pracę z arkuszem egzaminacyjnym) zdający nie opuszczają sali egzaminacyjnej.</p>
5. Szczegółowe rozwiązania dotyczące przeprowadzania egzaminów z danego przedmiotu, egzaminu z danej kwalifikacji lub egzaminu w dostosowanych warunkach	
5.1.	<p>W przypadku zdającego, który przystępuje do egzaminu, korzystając z pomocy nauczyciela wspomagającego, musi również być zachowany co najmniej 1,5-metrowy odstęp pomiędzy tym zdającym a nauczycielem. Jeżeli zdający ma trudności w komunikacji i przy zachowaniu wskazanego odstępów występują problemy ze zrozumieniem mowy, odstęp można zmniejszyć do niezbędnego dla zrozumienia wypowiedzi zdającego, z zachowaniem innych środków ochrony (np. wykorzystania przyłbic zamiast maseczek, zakrycia ust i nosa przez nauczyciela wspomagającego), lub – za zgodą dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej – wprowadzić inne rozwiązania organizacyjne, np. zapewnić obecność nauczyciela, który ma większe doświadczenie w rozumieniu mowy zdającego, wykorzystać mikrofon (odnotowując wprowadzone modyfikacje w protokole). Jeżeli dla nauczyciela wspomagającego nie został zamówiony odrębny arkusz, należy wykorzystać arkusz rezerwowy (upewniając się, że jest on w tej samej wersji, w której arkusz ma zdający), a w sytuacji, kiedy liczba arkuszy rezerwowych jest niewystarczająca, należy niezwłocznie skontaktować się z właściwą OKE i postępować zgodnie z instrukcjami.</p>
5.2.	<p>W przypadku egzaminu przeprowadzanego w domu zdającego również konieczne jest zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zakrywanie nosa i ust przez członków zespołu nadzorującego i innych osób zaangażowanych w przeprowadzanie egzaminu, np. nauczyciela wspomagającego, specjalisty z zakresu niepełnosprawności podczas każdego kontaktu ze zdającym, a w sytuacjach wymagających kontaktu z członkami zespołu – również przez rodziców/prawnych opiekunów zdającego 2. zachowanie odpowiedniego (co najmniej 1,5-metrowego) odstępów pomiędzy zdającym a członkami zespołu nadzorującego, co – w przypadku gdy egzamin jest przeprowadzany w małym pomieszczeniu – może wiązać się z zapewnieniem rotacyjnej obecności tylko jednego z członków w tym samym pomieszczeniu ze zdającym; obowiązek zachowania odstępów nie dotyczy kontaktów rodziców/prawnych opiekunów zdającego ze zdającym, np. podczas wykonywania w trakcie egzaminu niezbędnych czynności pielęgnacyjnych 3. dezynfekcji sprzętu lub urządzenia, jeżeli z tego samego sprzętu lub urządzenia korzysta zdający i członek zespołu nadzorującego, chyba że członek zespołu nadzorującego korzysta z tego urządzenia lub sprzętu w rękawiczkach 4. zapewnienie płynu dezynfekcyjnego dla członków zespołu nadzorującego 5. wietrzenia pomieszczenia, w którym jest przeprowadzany egzamin, przed egzaminem, a jeżeli to możliwe – również w trakcie egzaminu.
6. Postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia u członka zespołu egzaminacyjnego lub u zdającego	
6.1.	<p>Jeżeli zdający lub członek zespołu nadzorującego przejawia niepokojące objawy choroby, przewodniczący zespołu nadzorującego lub członek zespołu nadzorującego</p>

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

	informuje o tym przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, który zapewnia odizolowanie zdającego lub innej osoby przejawiającej objawy choroby w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 2 m odległości od innych osób (por. pkt 3.17.).
	Szczegółowe rozwiązania organizacyjne związane z przeprowadzaniem egzaminu w przypadku konieczności odizolowania zdającego lub innej osoby uczestniczącej w przeprowadzaniu egzaminu
	<ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku wystąpienia konieczności odizolowania członka zespołu nadzorującego przejawiającego objawy choroby w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, z którym ustala sposób postępowania. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powinien – tak szybko, jak jest to możliwe – zapewnić zastępstwo za członka zespołu, który nie może brać udziału w przeprowadzaniu danego egzaminu. Jeżeli nie będzie to możliwe, dyrektor OKE może wydać zgodę na zakończenie przeprowadzania egzaminu w niepełnym składzie zespołu nadzorującego, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla bezpieczeństwa zdających oraz zapewniony jest odpowiedni nadzór nad pracą zdających. Informację o wystąpieniu opisanej sytuacji odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu w danej sali oraz w protokole zbiorczym. 2. W przypadku wystąpienia konieczności odizolowania zdającego, członka zespołu nadzorującego lub innej osoby zaangażowanej w przeprowadzanie egzaminu przejawiającej objawy choroby w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego może podjąć decyzję o przerwaniu i unieważnieniu egzaminu dla wszystkich zdających, którzy przystępowali do danego egzaminu w danej sali, jeżeli z jego oceny sytuacji będzie wynikało, że takie rozwiązanie jest niezbędne.
6.2.	W przypadku egzaminu ósmoklasisty do którego przystępują niepełnoletni zdający, PZE niezwłocznie powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji w celu pilnego odebrania go ze szkoły oraz informuje właściwą powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zdającego – także pogotowie ratunkowe. W przypadku gdy stan zdrowia nie wymaga interwencji zespołu ratownictwa medycznego, zdający powinien udać się do domu transportem indywidualnym, pozostać w domu i skorzystać z teleporady medycznej.
6.3.	Należy przygotować procedurę postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia koronawirusem, która powinna uwzględniać minimum następujące założenia: <ol style="list-style-type: none"> 1. pracownicy szkoły oraz członkowie zespołów nadzorujących niebędący pracownikami szkoły powinni zostać poinstruowani, że w przypadku wystąpienia niepokojących objawów nie powinni przychodzić do pracy. Powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 albo 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem 2. zaleca się śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego (www.gis.gov.pl) oraz Ministra Zdrowia (www.gov.pl/web/koronawirus), a także obowiązujących przepisów prawa 3. w przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

	<p>niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem, należy niezwłocznie odsunąć go od pracy, powiadomić właściwą miejscowo stację sanitarno-epidemiologiczną i stosować się ściśle do wydawanych instrukcji i poleceń. Obszar, w którym poruszał się pracownik, należy poddać gruntownemu sprzątnięciu, zgodnie z funkcjonującymi procedurami, oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty). Należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przy ustalaniu, czy należy wdrożyć dodatkowe procedury, biorąc pod uwagę zaistniały przypadek</p> <p>4. w przypadku wystąpienia u zdającego lub członka zespołu nadzorującego, lub innej osoby biorącej bezpośredni udział w przeprowadzaniu egzaminu na danej sali egzaminacyjnej niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem, należy niezwłocznie przerwać egzamin tego zdającego oraz wdrożyć procedurę opisaną w pkt 6.1.</p>
6.4.	Rekomenduje się ustalenie listy osób przebywających w tym samym czasie w części/częściach szkoły, w których przebywała osoba podejrzana o zakażenie, i zalecenie stosowania się do wytycznych GIS odnoszących się do osób, które miały kontakt z osobą potencjalnie zakażoną (por. pkt 3.6.5.).
6.5.	W przypadku wątpliwości co do sposobu postępowania zawsze należy zwrócić się do właściwej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w celu konsultacji lub uzyskania porady.

Dobre praktyki dotyczące funkcjonowania jednostek systemu oświaty w okresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 Ministerstwo Edukacji Narodowej sierpień 2020 r.

Materiał opracowany z wykorzystaniem informacji zebranych przez kuratorów oświaty od dyrektorów szkół.

1. Jak zorganizować kształcenie na odległość w szkole? Wskazówki dla dyrektora

1. Podstawą do wypracowania w szkole organizacji pracy i nauki zdalnej jest diagnoza w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego oraz Internetu. Ważne jest ustalenie, czy każdy uczeń posiada w miejscu zamieszkania komputer do własnej dyspozycji z dostępem do Internetu umożliwiającym naukę zdalną, czy też musi dzielić się nim z innymi domownikami (rodzeństwem, rodzicami). Takie informacje można zebrać za pomocą ankiety lub w inny sposób praktykowany w szkole.
2. Wybór jednego rozwiązania dla danego rodzaju aktywności, np.: wspólne dla całej szkoły rozwiązanie w zakresie platformy do zdalnego nauczania, sposobu komunikacji audio-wideo, przekazywania komunikatów i wiadomości dla rodziców. Nauczanie zdalne może być prowadzone na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej www.epodreczniki.pl, udostępnionej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, na której odwzorowano strukturę klas i oddziałów wszystkich szkół. Platforma ta pozwala na planowanie procesu nauki zdalnej i monitorowanie postępów uczniów, a dzięki wbudowanym modułom komunikacyjnym umożliwia komunikację pomiędzy nauczycielami i uczniami oraz pomiędzy uczniami.
W nauczaniu zdalnym może być wykorzystywana także inna platforma lub narzędzie dostępne dla uczniów i nauczycieli. W zakresie komunikacji, w tym z rodzicami, przydatnym narzędziem jest także dziennik elektroniczny.
3. Uwzględnienie w planowaniu i organizacji zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość różnych metod pracy zdalnej:
  - a. metody synchronicznej – nauczyciel i uczniowie pracują w jednym czasie, np. wideolekcja na platformie, wideochat,
  - b. asynchronicznie – w różnym czasie, np. nagrania lekcji, prezentacje, linki do materiałów edukacyjnych, dokumenty, filmy dostępne dla uczniów na platformie/ w sieci, lekcje przez pracę w chmurze,
  - c. łączenie pracy równoległej z pracą rozłożoną w czasie, np. wykonanie wspólnie miniprojektu, poszukiwanie informacji w celu rozwiązania problemu, a następnie przygotowanie prezentacji efektów wspólnej pracy,
  - d. konsultacje, podczas których nauczyciel jest dostępny on-line dla uczniów.
4. Skoordynowanie na poziomie szkoły dziennej i tygodniowej liczby zajęć prowadzonych w szkole synchronicznie – ustalenie limitu lekcji prowadzonych w czasie rzeczywistym na poszczególnych etapach edukacyjnych zarówno w tygodniu, jak i w konkretnym dniu, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa i higieny pracy przy komputerze (lub innym urządzeniu multimedialnym).
5. Systematyczne (np. raz w tygodniu, raz na dwa tygodnie) zamieszczanie/uaktualnianie rozkładu zajęć poszczególnych klas wraz z informacją o formie zajęć/metodzie prowadzenia, tematyce zajęć, zadaniach dla uczniów z terminem ich wykonania/przesłania, tak by rodzice mieli możliwość zapewnienia dziecku dostępu do komputera.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

6. Skoordynowanie na poziomie poszczególnych oddziałów klasowych liczby i rodzaju zadawanych uczniom prac do samodzielnego wykonania i prac domowych – uczniowie muszą mieć odpowiedni czas na wywiązywanie się z zadanych im prac oraz wsparcie i pomoc nauczycieli.
7. Zapewnienie uczniom możliwości indywidualnych konsultacji z nauczycielami: on-line, z wykorzystaniem komunikatorów, ewentualnie telefonicznie; udostępnienie grafiku konsultacji nauczycieli.
8. Zapewnienie nauczycielom możliwości prowadzenia lekcji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w siedzibie szkoły, zgodnie z wytycznymi MZ i GIS1. Zapewnienie nauczycielom możliwości uczestnictwa w szkoleniach podnoszących kompetencje informatyczne, dzięki którym będą potrafili sprawnie korzystać z narzędzi stosowanych w szkole, a także w szkoleniach z zakresu metodyki pracy zdalnej.
9. Utworzenie w szkole zespołu/grupy liderów zdalnego nauczania w celu wspierania pozostałych nauczycieli, dzielenia się doświadczeniami i umiejętnościami informatycznymi oraz metodycznymi.
10. Wypracowanie, z uwzględnieniem doświadczeń z roku szkolnego 2019/2020, skutecznych sposobów zarządzania i współpracy z radą pedagogiczną, np. współpraca z radą pedagogiczną podzieloną na przykładowe podzespoły: nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele klas IV-VI, nauczyciele klas VII-VIII, nauczyciele świetlicy, specjaliści i tzw. pedagodzy wspomagający, kadra kierownicza.
11. Obserwowanie przez dyrektora zajęć prowadzonych on-line – weryfikowanie materiałów udostępnianych uczniom do nauki, obserwowanie działań nauczyciela, w szczególności dotyczących: komunikowania uczniom celu/celów zajęć, wskazywania wymaganych zadań i aktywności, wspierania uczniów w ich realizacji, dawania wskazówek, ukierunkowywania, oceniania, ilości zadawanych prac domowych. Obserwacje dyrektor prowadzi zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego oraz – jeżeli wynika to z potrzeb – także w trybie doraźnym.
12. Systematyczne organizowanie spotkań on-line z rodzicami za pośrednictwem wybranego przez szkołę komunikatora.
13. Stała współpraca ze szkolnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych w zakresie ochrony danych w czasie korzystania z narzędzi do komunikacji i prowadzenia zajęć podczas nauki zdalnej.

1A. Jak zorganizować kształcenie w wariancie mieszanym? Wskazówki dla dyrektora

1. Uwzględnienie w planowaniu i organizacji zajęć warunków lokalowych szkoły oraz możliwości organizacyjnych i przyjęcie różnych wariantów (przykładowo):
  - a. uczniowie klas I-III / IV uczestniczą w zajęciach stacjonarnych, a uczniowie klas pozostałych w kształceniu na odległość,
  - b. podział oddziałów w szkole na pół i ustalenie, że w pierwszym tygodniu na zajęcia stacjonarne uczęszcza jedna grupa, a druga grupa w tym czasie ma kształcenie na odległość - w następnym tygodniu zamiana grup,

---

¹ <https://www.gov.pl/web/edukacja/bezpieczny-powrot-do-szkol-dzialania-men-w-organizacji-roku-szkolnego-20202021-w-warunkach-epidemii>

- c. w poniedziałek i środę zajęcia stacjonarne mają uczniowie klas V-VI a we wtorek, czwartek i piątek uczniowie klas VII I VIII (klasy I-IV nauka stacjonarna).
2. W przypadku kształcenia na odległość należy uwzględnić na poziomie poszczególnych oddziałów grup klasowych liczbę i rodzaju zadawanych uczniom prac do samodzielnego wykonania i prac domowych – uczniowie muszą mieć odpowiedni czas na wywiązywanie się z zadanych im prac oraz wsparcie i pomoc nauczycieli.
3. Zajęcia w poszczególnych oddziałach mogą rozpoczynać się o różnych godzinach, a przerwy należy dostosować do liczby uczniów w szkole.

2. Jak zorganizować kształcenie na odległość dla klasy (oddziału)? Wskazówki dla wychowawcy i nauczyciela przedmiotowego

1. Wychowawca pozostaje w kontakcie z uczniami i rodzicami oraz na bieżąco monitoruje realizację obowiązku szkolnego przez uczniów, sprawdzając ich obecność na zajęciach on-line. W przypadku nieobecności ustala powód tego zdarzenia.
2. Wychowawca, we współpracy z innymi nauczycielami, ustala poziom zaangażowania uczniów, ich aktywność w trakcie zajęć oraz pomaga w rozwiązywaniu bieżących problemów.
3. Realizacja przez wychowawcę, przy wsparciu specjalistów, programu wychowawczo-profilaktycznego – dostosowanie tematyki zajęć z wychowawcą do pojawiających się problemów związanych ze zdalnym nauczaniem i pandemią.
4. Stymulowanie kontaktu społecznego uczniów poprzez umożliwienie im kontaktu on-line w określonym czasie, np. po zajęciach obowiązkowych (bez udziału nauczyciela) – po wprowadzeniu ustalonych wspólnie z uczniami i rodzicami zasad kontaktu, które pozwolą zapewnić bezpieczeństwo.
5. Zapewnienie możliwości konsultacji on-line dla rodziców uczniów (zgodnie z potrzebami).
6. Współpraca z nauczycielem współorganizującym kształcenie specjalne dla uczniów z orzeczeniami.
7. Każdy nauczyciel, w tym nauczyciel współorganizujący kształcenie specjalne, powinien określić przejrzysty sposób odpowiedzi na pytania zadawane przez uczniów i rodziców za pośrednictwem komunikatora stosowanego przez szkołę. Najlepiej, aby były to jednolite zasady dla całej szkoły.
8. Nauczyciele, psychologowie i pedagodzy powinni być dostępni dla uczniów i rodziców on-line zgodnie z harmonogramem umieszczonym na stronie internetowej szkoły lub przekazany rodzicom w sposób ustalony przez szkołę.
9. Nauczyciele współpracują w zespołach przedmiotowych: ustalają treści kształcenia, które będą realizowane w poszczególnych klasach, i rekomendowany sposób ich realizacji (narzędzia, metody i formy). W razie potrzeby nauczyciele rekomendują dyrektorowi szkoły konieczność modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania.
10. W zakresie metodyki nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nauczyciele są ze sobą w stałym kontakcie on-line, dzielą się doświadczeniami, spostrzeżeniami, współpracują przy tworzeniu materiałów edukacyjnych do pracy zdalnej, dzielą się nimi, wspólnie pracują nad zadaniami domowymi dla uczniów.
11. Nauczyciel tak aranżuje zajęcia, by uczniowie korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności – praca w parach i grupach, dyskusje, wymiana poglądów.

12. Nauczyciel ma obowiązek wytłumaczyć, omówić i przeciwżyć z uczniami nowe treści i umiejętności. Uczeń ma prawo korzystać z konsultacji, porad i wskazówek nauczyciela w związku z wykonywanymi zadaniami.
13. Nauczyciel dostosowuje narzędzia, metody i formy pracy, które zamierza stosować w zdalnym nauczaniu, do możliwości psychofizycznych uczniów. Przydatny jest kontakt z nauczycielem informatyki, który mógłby wskazać, jakie umiejętności/narzędzia uczniowie powinni już mieć opanowane.
14. W miarę potrzeb i możliwości nauczyciele i specjaliści:
  - a. opracowują własne materiały dostosowane do potrzeb uczniów, które wynikają z określonej sytuacji:
    - nagrywają filmiki i swoje wypowiedzi wspierające uczniów,
    - udostępniają linki do wartościowych filmów lub tutorialu z Internetu,
    - tworzą krzyżówki, quizy on-line odnoszące się do przeżywanych emocji,
    - organizują zajęcia grupowe i warsztaty z wykorzystaniem programów do telekonferencji.

3. Warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego

Przykładowe zasady oceniania:

I. Postanowienia ogólne

1. Celem oceniania podczas kształcenia na odległość jest również:
  - a. mobilizowanie uczniów do systematycznej pracy,
  - b. docenianie staranności w wykonywaniu zadań i pokonywaniu napotykanym trudności,
  - c. podawanie kryteriów sukcesu do każdego zadania do wykonania,
  - d. umożliwienie poprawienia każdej otrzymanej oceny,
  - e. uwzględnianie możliwości psychofizycznych i organizacyjno-technicznych uczniów.
2. Zdalne nauczanie nie może polegać wyłącznie na wskazywaniu i/lub przesyłaniu zakresu materiału do samodzielnego opracowania przez ucznia.

II. Zasady oceniania sposób monitorowania postępów, weryfikacji wiedzy i umiejętności ucznia

1. Nauczyciele mają obowiązek monitorować postępy uczniów w nauce zdalnej.
2. Sposoby monitorowania postępów uczniów oraz weryfikacji wiedzy i umiejętności w okresie nauki zdalnej są ujęte w sposobach sprawdzania wiedzy z poszczególnych przedmiotów.
3. Nauczyciel określa sposób sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz decyduje, które zadanie będzie podlegało ocenie.
4. Monitorowanie i weryfikowanie wiedzy może być dokonywane za pomocą testów, quizów, poleceń, prac umieszczonych na obowiązującej w szkole platformie edukacyjnej lub w postaci samodzielnej, udokumentowanej w sposób określony przez nauczyciela pracy w domu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości psychofizycznych uczniów, poziomu kompetencji informatycznych oraz dostępności posiadanego sprzętu służącego komunikowaniu.

5. Nauczyciel może wymagać od uczniów wykonania określonych poleceń, zadań, prac, projektów umieszczonych w Internecie, np. na platformie edukacyjnej, lub poprosić o samodzielne wykonanie pracy w domu i udokumentowanie jej np. w postaci zdjęcia przesłanego drogą elektroniczną.
6. Nauczyciel archiwizuje prace domowe poszczególnych uczniów na dany tydzień (lub miesiąc) i przechowuje je do wglądu. Prace pisemne, karty pracy oraz zdjęcia wykonanych prac plastyczno-technicznych są przechowywane przez nauczyciela w specjalnie utworzonym do tego celu folderze.
7. Wszystkie prace, które nauczyciel zlecił uczniom jako obowiązkowe, podlegają ocenie. Nie oznacza to jednak, że ocena musi być wyrażona stopniem.
8. Uczeń ma możliwość poprawienia ocen otrzymanych za zadania wykonywane w czasie zdalnego nauczania w sposób i w terminie ustalonym przez nauczyciela. Zasady poprawy oceny, tym oceny z testu sprawdzającego, powinny być zgodne z zapisami w Statucie Szkoły.
9. Nauczyciel może przygotować na ustalonych nośnikach przekazu test sprawdzający, za który uczeń otrzyma ocenę.
10. Informacja na temat przeprowadzania testów sprawdzających wiedzę powinna być umieszczana odpowiednio wcześniej. Należy określić datę i godzinę rozpoczęcia testu oraz przewidywany czas na jego wykonanie. Pozwoli to uczniom określić, kiedy będą musieli korzystać z komputera.
11. Uczeń, który nie weźmie udziału w teście sprawdzającym wiedzę (kartkówka, sprawdzian), jest zobowiązany do napisania testu w terminie dodatkowym, ustalonym przez nauczyciela.
12. Oceny uzyskane podczas nauczania zdalnego są dostępne w e-dzienniku lub na bieżąco przekazywane uczniom i rodzicom drogą elektroniczną ustaloną i jednolitą dla całej szkoły.
13. Ustalenie sposobu potwierdzania uczestnictwa ucznia na zajęciach innych niż zajęcia prowadzone on-line oraz sposobu i terminu usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach.

III. Szczegółowe warunki oceniania wynikające ze specyfiki nauczania na odległość

1. Podczas oceniania pracy zdalnej uczniów nauczyciele uwzględniają ich możliwości psychofizyczne do rozwiązywania określonych zadań w wersji elektronicznej.
2. Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie mogą mieć wpływu czynniki związane z ograniczonym dostępem do sprzętu komputerowego i do Internetu.
3. Jeśli uczeń nie jest w stanie wykonać poleceń nauczyciela w systemie nauczania zdalnego ze względu na ograniczony dostęp do sprzętu komputerowego i do Internetu lub ze względu na uwarunkowania psychofizyczne, nauczyciel powinien umożliwić uczniowi wykonanie tych zadań w alternatywny sposób.
4. Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie może mieć wpływu poziom jego kompetencji informatycznych. Nauczyciel (w kontakcie z nauczycielem informatyki) uwzględnia zróżnicowany poziom umiejętności obsługi narzędzi informatycznych i dostosowuje poziom trudności wybranego zadania oraz czas jego wykonania do możliwości psychofizycznych ucznia.
5. Należy ograniczać liczbę prac wymagających korzystania przez ucznia z drukarki, chyba że wszyscy uczniowie mają możliwość drukowania materiałów udostępnionych przez nauczyciela.
6. Jeżeli uczeń/rodzic nie prześle wykonanej pracy w ustalonym przez nauczyciela terminie, otrzymuje przypomnienie o konieczności wywiązania się z obowiązków.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

7. Nauczyciele w pracy zdalnej mogą przeprowadzać kartkówki, testy, sprawdziany, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości samodzielnego wykonania pracy przez ucznia.
8. Nauczyciele w pracy zdalnej mają obowiązek udzielenia dokładnych wskazówek technicznych, w jaki sposób zadanie z wykorzystaniem narzędzi informatycznych powinno zostać wykonane.
9. Nauczyciele w pracy zdalnej wskazują dokładny czas i ostateczny termin wykonania zadania, określając jednocześnie warunki ewentualnej poprawy, jeśli zadanie nie zostało wykonane w sposób prawidłowy lub zawiera błędy.
10. W czasie pracy zdalnej nauczyciele ustalają oceny bieżące za wykonywane zadania, w szczególności za:
  - a. pracę domową (prace pisemne, karty pracy, zdjęcie wykonanej pracy, nagranie itp.),
  - b. wypracowanie,
  - c. udział w dyskusjach on-line, wypowiedź na forum,
  - d. inne prace, np.: referaty, prezentacje, projekty itp.,
  - e. rozwiązywanie testów, quizów, rebusów itp.,
  - f. wszelkie formy aktywności wskazane przez nauczyciela,
  - g. odpowiedź ustną.

IV. Zasady klasyfikacji uczniów

1. Pierwszy etap edukacji

1. Klasyfikowanie i promowanie uczniów klas I-III podczas nauczania zdalnego odbywa się na zasadach opisanych w Statucie Szkoły z uwzględnieniem następujących uzupełnień:
  - a. Uczniowie otrzymują ocenę ze wszystkich obszarów edukacji wczesnoszkolnej i zachowania (klasyfikowanie śródroczne i roczne).
O ocenie powiadomieni zostają rodzice ucznia. W czasie nauczania zdalnego rodzice są informowani o ocenie poprzez wpis w dzienniku elektronicznym lub ocena przesyłana jest ustaloną drogą elektroniczną w określonym terminie.
  - b. W klasach I-III oceny śródroczne i roczne oceny z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi.
  - c. Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej oraz wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania, wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwojem uzdolnień. W czasie nauczania zdalnego nauczyciel bierze pod uwagę postępy ucznia podczas całego roku (półroczna) i oceny otrzymane do czasu zawieszenia zajęć. Może również uwzględnić aktywność ucznia podczas zdalnego nauczania i wykonywanie zadawanych prac.
2. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności:
  - a. wywiązywanie się z obowiązków ucznia, a także systematyczność i sumienność w wywiązywaniu się ze szkolnych obowiązków w czasie ograniczonego funkcjonowania szkoły,
  - b. postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej,

- c. dbałość o honor i tradycje szkoły,
  - d. dbałość o piękno mowy ojczystej;
  - e. dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,
  - f. godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią, również podczas uczestniczenia w zajęciach zdalnego nauczania,
  - g. okazywanie szacunku innym osobom.
3. W ciągu całego roku szkolnego nauczyciel ocenia pracę ucznia, stosując proponowaną punktację lub też w porozumieniu z rodzicami może wprowadzić w obrębie klasy inne formy oceny bieżącej. Podczas zdalnego nauczania ocena może być dokonywana podczas zajęć prowadzonych na wskazanej platformie, podczas bezpośredniego kontaktu nauczyciela z uczniem z wykorzystaniem wskazanego przez nauczyciela komunikatora.
  4. Nauczyciel powinien stwarzać dogodne warunki do dokonywania przez uczniów samooceny swoich osiągnięć i zachowania. Podczas trwania nauczania zdalnego samoocena ucznia może być dokonywana w czasie rozmowy z nauczycielem z wykorzystaniem wskazanego komunikatora lub platformy edukacyjnej bądź w inny sposób zaproponowany przez nauczyciela.
  5. Klasyfikowanie śródroczne polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia i ustaleniu jednej opisowej oceny klasyfikacyjnej oraz oceny zachowania. Ocenę śródroczną zamieszcza się w karcie oceny opisowej. Podczas trwania zdalnego nauczania karta ta jest przekazywana rodzicom bądź opiekunom ucznia, np. za pomocą dziennika elektronicznego lub w inny sposób ustalony przez szkołę.
  6. Klasyfikowanie roczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustaleniu jednej opisowej oceny klasyfikacyjnej oraz oceny zachowania. Ocenę roczną zamieszcza się w arkuszu ocen i na świadectwie.
  7. Warunki i sposób ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjnej zachowania pozostają zgodnie z zapisami Statutu.

2. Drugi i dalsze etapy edukacji

1. Klasyfikowanie i promowanie uczniów odbywa się na zasadach opisanych w Statucie Szkoły.
2. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów są zobowiązani na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym Rady Pedagogicznej poinformować ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów o przewidywanych ocenach lub nieklasyfikowaniu z zajęć edukacyjnych. Z kolei wychowawcy klasy powinni poinformować o przewidywanej ocenie zachowania poprzez wpis do dziennika elektronicznego w kolumnie ocena przewidywana lub przesyłając tę informację drogą elektroniczną przyjętą w szkole.
3. O zagrożeniu oceną niedostateczną oraz nieodpowiednią oceną zachowania wychowawca klasy informuje rodziców/prawnych opiekunów drogą elektroniczną przyjętą w szkole.
4. Przy ustalaniu oceny rocznej z przedmiotu uwzględnia się:
  - a. oceny bieżące uzyskane w czasie edukacji stacjonarnej,
  - b. oceny bieżące uzyskane przy zdalnym nauczaniu.
5. Przy ustalaniu oceny rocznej zachowania uwzględnia się:
  - a. systematyczność i sumienność wywiązywania się z obowiązku szkolnego w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania placówek oświatowych,

przy czym poprzez potwierdzenie spełnienia obowiązku szkolnego rozumie się w tym przypadku logowanie się na kontach wskazanych przez nauczyciela lub dyrektora oraz wymianę z nauczycielem informacji dotyczących sposobu wykonywania zadań zleconych przez nauczyciela,

- b. samodzielność w wykonywaniu zadań zleconych przez nauczyciela, w szczególności nie jest dopuszczalne kopiowanie prac lub ich niesamodzielne wykonanie przez ucznia,
  - c. aktywność na zajęciach realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
- Ocenę zachowania ustala wychowawca klasy, uwzględniając opinię pozostałych nauczycieli, kolegów z klasy oraz samooceny ucznia.
6. Jeżeli rodzic lub pełnoletni uczeń uznają, że ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z prawem i procedurą, ma prawo w ciągu dwóch dni od klasyfikacji zgłosić swoje zastrzeżenia do dyrektora szkoły w formie elektronicznej ustalonej w szkole.
  7. Pozostałe zasady oceniania, klasyfikowania i promowania regulują dotychczasowe zapisy Statutu Szkoły.

3. Uzyskiwanie oceny wyższej niż przewidywana

1. Rodzic/opiekun prawny ucznia ubiegającego się o podwyższenie oceny składa podanie drogą elektroniczną ustaloną w szkole do wychowawcy klasy nie później niż pięć dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
2. Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych oraz zachowania zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.

4. Egzamin klasyfikacyjny

1. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w sytuacjach określonych w dotychczas obowiązujących aktach prawnych.
2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się na wniosek rodzica/pełnoletniego ucznia. Wniosek powinien być przesłany ustaloną w szkole drogą elektroniczną.
3. Dyrektor szkoły w korespondencji elektronicznej uzgadnia datę i godzinę egzaminu klasyfikacyjnego i potwierdza fakt przyjęcia terminu do wiadomości rodziców ucznia/pełnoletniego ucznia.
4. Nauczyciel przygotowuje informację na temat zakresu podstawy programowej, jakiej dotyczy egzamin, a następnie przesyła ją drogą elektroniczną rodzicom/pełnoletniemu uczniowi.
5. Egzamin jest przeprowadzany za pomocą narzędzi do edukacji zdalnej, które pozwalają na potwierdzenie samodzielności pracy ucznia. Powinien on odbywać się metodą pracy synchronicznej.
6. Narzędzia oraz tryb ich wykorzystania przez ucznia w czasie egzaminu muszą zostać uzgodnione z rodzicami i uczniem na minimum 7 dni przed egzaminem.
7. Zadania rozwiązywane elektronicznie należy wydrukować. Stanowią one załącznik do arkusza ocen ucznia, jak również podlegają archiwizacji elektronicznej.
8. W sytuacjach szczególnych, gdy uczniowie nie posiadają narzędzi informatycznych i dostępu do sieci egzamin może być przeprowadzony w formie zadań drukowanych, które przesyła się drogą pocztową. Egzamin może odbyć się także na terenie szkoły po wcześniejszym ustaleniu wszelkich środków bezpieczeństwa i z zachowaniem zasad BHP.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

9. W przypadku braku możliwości przystąpienia przez ucznia do egzaminu ze względu na stan zdrowia rodzic informuje o tym dyrektora szkoły.
  10. Dyrektor szkoły uzgadnia dodatkowy termin egzaminu zgodnie z obowiązującymi przepisami.
  11. Zadania rozwiązywane elektronicznie należy wydrukować. Stanowią one załącznik do arkusza ocen ucznia, jak również podlegają archiwizacji elektronicznej.
  12. Egzamin przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.
  13. Z egzaminu sporządza się protokół.
  14. Do protokołu dołącza się odpowiednio pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia i zwięzłą informację o wykonaniu przez ucznia zadania praktycznego. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
  15. Informację o ustalonej ocenie przewodniczący komisji przekazuje niezwłocznie uczniowi i rodzicom drogą mailową lub za pomocą innych, uzgodnionych z rodzicami, dostępnych form porozumiewania się na odległość.
5. Informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce
1. Nauczyciel informuje ucznia o postępach w nauce, redagując informację zwrotną o otrzymanych ocenach podczas bieżącej pracy z dzieckiem lub po jej zakończeniu. Informację tę przekazuje drogą elektroniczną przyjętą w szkole.
  2. Nauczyciel na bieżąco informuje rodzica drogą elektroniczną przyjętą w szkole o pojawiających się trudnościach w opanowaniu przez ucznia wiedzy i umiejętności wynikających ze specyfiki nauczania na odległość.
  3. Uczniowie dodatkowo otrzymują informację zwrotną o postępach w nauce oraz ocenach na bieżąco w czasie zajęć on-line oraz w trakcie konsultacji wyznaczonych w tygodniowym planie zajęć.

4. Funkcjonowanie biblioteki szkolnej i praca nauczyciela bibliotekarza

Biblioteka szkolna w okresie pandemii COVID-19 funkcjonuje na podstawie wytycznych MZ, GIS i MEN. Szczegółowe instrukcje korzystania ze zbiorów oraz procedury bezpieczeństwa są dostępne są na stronie internetowej Biblioteki Narodowej.

Celem procedur jest:

1. zminimalizowanie zagrożeń zakażenia koronawirusem lub choroby COVID-19,
2. umożliwienie uczniom dostępu do książek w postaci tradycyjnej, oddanie wypożyczonych pozycji przed okresem kwarantanny woluminów.

Obowiązki czytelników

1. Do pomieszczenia biblioteki szkolnej mogą wejść tylko uczniowie szkoły.
2. Należy przestrzegać przyjętych zasad bezpieczeństwa sanitarnego, np. stosować jednorazowe rękawiczki lub płyn dezynfekujący.
3. W pomieszczeniu biblioteki zabrania się korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń aktywowanych dotykaniem (np. audio-guide'y, ekrany dotykowe).
4. W celu zminimalizowania możliwości zarażenia wirusem w punkcie obsługi czytelnika można wyznaczyć oddzielne strefy komunikacyjne (np. oznakowane linią na podłodze):
  - a. dla osoby oddającej książki i/lub oczekującej na wypożyczenie,
  - b. dla osoby wypożyczającej (np. w czytelniku),

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- c. do składowania oddanych książek – przejście dezynfekcji i okresowej kwarantanny (strefa niedostępna dla użytkownika).
W każdej strefie może przebywać jedna osoba. Maksymalnie do biblioteki mogą wejść dwie osoby: jedna wypożyczająca, druga oczekująca (w wyznaczonej strefie). Zabrania się przekraczania ciągów komunikacyjnych. W przypadku większej liczby osób przebywających w bibliotece, powinny one oczekiwać na korytarzu w bezpiecznej odległości 1,5-2 m.
5. Zbiory biblioteczne podaje wyłącznie bibliotekarz.
6. Czytelnicy mogą składać zamówienia książek drogą elektroniczną przyjętą w szkole.

Obowiązki bibliotekarzy

1. Pracownicy bezpośrednio obsługujący użytkowników biblioteki są zobowiązani do stosowania zasad profilaktyki zdrowotnej, dezynfekowania rąk lub zakładania jednorazowych rękawic ochronnych.
2. Wszystkie książki zwrócone przez czytelników są oznakowane datą zwrotu, odłożone w odrębne miejsce oraz poddane 2-dniowej kwarantannie (zgodnie z wytycznymi MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.).
3. W czasie przerwy w bezpośredniej obsłudze użytkowników biblioteki pracownicy prowadzą prace porządkowe ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacyjnych: wietrzą salę, przecierają powierzchnie płaskie.
4. Po zakończeniu obsługi czytelników – na koniec dnia – pracownicy dezynfekują środkami zapewnionymi przez szkołę powierzchnie płaskie i sprzęty w pomieszczeniu biblioteki i zapleczu.

DZIAŁANIE BIBLIOTEKI

1. Biblioteka podejmuje inicjatywy skierowane do czytelników, które ułatwiają im dostęp do kultury, wiedzy i informacji.
2. Prowadzi działalność informacyjną, edukacyjną i kulturalną.
3. Biblioteka realizuje e-usługi, np. udzielanie porad bibliotecznych i czytelnicznych on-line.
4. Nauczyciele bibliotekarze są w kontakcie z czytelnikami, proponują różne formy aktywności w formie konkursów, zabaw literackich.
5. Nauczyciele bibliotekarze czytają uczniom w czasie rzeczywistym on-line.
6. Nauczyciele bibliotekarze współpracują z pozostałymi nauczycielami, aby wspomagać proces dydaktyczny.
7. Na stronie internetowej szkoły i w zakładce biblioteka są umieszczane recenzje książek, teksty literackie, linki do darmowych audiobooków i e-booków, listy polecanych książek, linki do ekranizacji lektur szkolnych, linki do instytucji kultury oferujących wirtualny dostęp do światowych muzeów, sztuk teatralnych, linki do bibliotek cyfrowych zawierających najcenniejsze skarby polskiej kultury i historii, np. Biblioteka Cyfrowa Polona, linki do filmów, spektakli, koncertów, słuchowisk i programów publicystycznych, wydarzeń kulturalnych.
8. Biblioteka prezentuje propozycje książek, a także istotne bieżące informacje dotyczące akcji, konkursów wydarzeń czytelnicznych i tematów, np.:
  - a. linki do stron z bezpłatnymi książkami i lekturami szkolnymi, które wspomogą proces edukacji bądź uprzyjemnią pobyt w domu, m.in.: lektury.gov.pl, wolnelektury.pl,

- b. linki do stron z bezpłatnym dostępem do ekranizacji lektur szkolnych,
- c. informacje o Międzynarodowym Dniu Książki dla Dzieci.

5. Realizacja obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego

1. W zajęciach wymagających aktywności fizycznej generalną zasadą jest wybieranie ćwiczeń odpowiednich do możliwości i sprawności uczniów:
  - a. prowadzenie zajęć wychowania fizycznego za pośrednictwem ustalonej w szkole platformy/narzędzi wykorzystywanych do zdalnego nauczania,
  - b. prowadzenie zajęć z wykorzystaniem propozycji zdalnych lekcji wychowania fizycznego dostępnych w sieci,
  - c. przysyłanie uczniom zestawów ćwiczeń do wykonania w domu, inspirujących uczniów do wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych, które umożliwiają zachowanie zdrowia i sprawności fizycznej,
  - d. zamieszczanie filmów instruktażowych dotyczących różnorodnych ćwiczeń,
  - e. przygotowanie zestawów ćwiczeń korekcyjno-kompensacyjnych możliwych do wykonania w warunkach domowych,
  - f. dokumentowanie aktywności z wykorzystaniem kart zadań sportowych,
  - g. korzystanie z aplikacji internetowych do pomiaru aktywności fizycznej,
  - h. inicjowanie turniejów w grach indywidualnych, w których uczniowie prowadzą on-line rozgrywki między sobą, np. turniej szachowy,
  - i. challenge – wyzwania dla uczniów w wykonywaniu różnych ćwiczeń, np. pompki, pajacyki, żonglerka, które umożliwiają ustanawianie i pobijanie rekordów,
  - j. pomysły na ćwiczenia domowe:
    - ćwiczenia ogólnorozwojowe z wykorzystaniem sprzętów domowych, takich jak krzesło, łóżko, ręcznik,
    - ćwiczenia z przyborami, które uczeń posiada w domu, np. skakanka, hula hop, piłka,
    - domowa siłownia, np. obciążenia z butelek z wodą, taśmy, drążki,
    - programy treningowe,
    - wykonywanie testów sprawności fizycznej,
    - korzystanie z aplikacji internetowych do pomiaru aktywności fizycznej,
  - k. rodzice powinni być informowani o możliwościach wykonywania danych ćwiczeń przez uczniów z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, a uczniowie zachęceni – w miarę możliwości – do ruchu na świeżym powietrzu.
2. Zajęcia teoretyczne – propozycje:
  - a. planowanie, np. rozgrzewki, planu treningowego, planu żywieniowego,
  - b. edukacja prozdrowotna, zasady zdrowego trybu życia,
  - c. zasady gier sportowych,
  - d. historie Igrzysk Olimpijskich ery nowożytnej i w starożytności,
  - e. przysyłanie materiałów zawierających informacje dotyczące np. rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia na temat aktywności fizycznej dzieci i młodzieży wraz z zadaniami sprawdzającymi wiedzę z danej dziedziny,
  - f. testy teoretyczne sprawdzające wiedzę dotyczącą przepisów poszczególnych dyscyplin sportowych,

- g. udział w projektach sportowych, np. przygotowanie prezentacji lub filmu promujących działania sportowe szkoły,
- h. organizowanie spotkań on-line ze znanymi sportowcami,
- i. uczniowie mogą być oceniani za zadane referaty, prezentacje, opracowywanie planów wycieczek, planów żywieniowych (zgodnie z WSO).

6. Przykładowe rozwiązania w zakresie realizacji kształcenia w zawodach, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznej nauki zawodu

1. Przesyłanie zadań i filmów instruktażowych uczniom w ramach praktycznej nauki zawodu za pośrednictwem przyjętych w szkole kanałów komunikacyjnych.
2. Przesyłanie uczniom za pośrednictwem przyjętych w szkole kanałów komunikacyjnych materiałów branżowych, np.: filmów prezentujących różne zawody, linków do stron i portali branżowych, kanałów branżowych w serwisie YouTube, quizów i testów tematycznie związanych z branżą, ankiet, kart pracy.
3. Prowadzenie instruktażu w formie wideokonferencji w czasie rzeczywistym, po którym uczniowie wykonują prace manualne na bieżąco pod nadzorem nauczyciela, np. rzeźby, płaskorzeźby i figury z gipsu w zawodzie technik renowacji elementów architektury.
4. Wykorzystywanie specjalistycznych programów komputerowych do wykonywania zadań z zakresu kształcenia w zawodzie.
5. Nauka programów technicznych za pomocą tutoriali (samouczków) umieszczanych w branżowych portalach internetowych.
6. Wykorzystanie branżowych kursów on-line, webinarów prowadzonych przez firmy patronackie w nauczaniu zawodowym.
7. Realizacja praktyk zawodowych w formie projektu edukacyjnego we współpracy z pracodawcami – zespołowe, planowe działanie uczniów, pod kierunkiem opiekuna zespołu, którego jest wytworzenie produktu końcowego lub rozwiązanie konkretnego problemu z zastosowaniem różnych metod, form oraz środków. W trakcie realizacji uczniowie na bieżąco zdają relację z przydzielonych zadań w zespole. Zakres tematyczny projektu edukacyjnego uwzględnia specyfikę rzeczywistych zadań w firmach danej branży oraz jest zgodny z podstawą programową kształcenia w danym zawodzie. Przykłady zrealizowanych projektów edukacyjnych:
  - a. zaprojektowanie i realizacja witryny internetowej dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą,
  - b. opracowanie skryptu zawierającego pomoce dydaktyczne i instrukcje do obsługi statków powietrznych,
  - c. opracowanie skryptu zawierającego pomoce dydaktyczne i instrukcje do ćwiczeń dotyczących sprawdzania przyrządów areometrycznych,
  - d. utworzenie nowej witryny internetowej Aeroklubu Bydgoskiego,
  - e. budowa sieci LAN w pomieszczeniach biurowych,
  - f. opracowanie aplikacji internetowej dla szkoły językowej,
  - g. modernizacja sprzętu komputerowego i projekt sieci LAN dla salonu fryzjersko-kosmetycznego,
  - h. projekt LSK/konfigurator sprzętu komputerowego,
  - i. opracowanie sygnalizacji świetlnej.

7. Organizacja kształcenia specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym i uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

1. Wypracowanie wewnętrznych procedur zdalnego nauczania zapewniających spójność i skuteczność działań kadry pedagogicznej. Powinny one dotyczyć m.in. planowania pracy, w tym opracowania i modyfikowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz dokonywania wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia we współpracy z rodzicami albo pełnoletnim uczniem oraz w zależności od potrzeb we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz polisensorycznego stymulowania ciekawości poznawczej ucznia. Procedury powinny uwzględniać także zdalną współpracę pomiędzy nauczycielami i specjalistami (np. psycholog, pedagog szkolny, logopeda) oraz sposób dokumentowania i oceniania.
2. Ustalenie w porozumieniu z rodzicami i uczniami optymalnych sposobów komunikowania się, w tym z wykorzystaniem np. wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) i prowadzenia nauczania zdalnego.
3. Przeprowadzanie zajęć zdalnie, zgodnie z planem oraz w czasie dostosowanym do potrzeb i możliwości dziecka i rodziny, również w formie wideokonferencji, wideocchatów.
4. Przesyłanie materiałów edukacyjnych dla uczniów pocztą elektroniczną, pocztą tradycyjną, udostępnianie pakietów edukacyjnych do odbioru w szkole, w szczególnych przypadkach dowożenie materiałów edukacyjnych do domów uczniów.
5. Zapewnienie konsultacji z nauczycielami i specjalistami, którzy prowadzili w danym dniu zajęcia ujęte w planie. Nauczyciele i specjaliści pozostają do dyspozycji rodziców i uczniów.
6. Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego i podstawy programowej kształcenia w zawodach z dostosowaniem wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem, uwzględniając realizację indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.
7. Możliwość przesyłania przez uczniów, którzy nie mogli wykonać zadania w ustalonym czasie, prac w innym terminie.
8. Zamieszczanie na stronie internetowej efektów pracy uczniów.
9. Bezpośrednie lub zdalne spotkania z rodzicami, przedstawicielami ośrodka pomocy społecznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej w sprawie organizacji zdalnego nauczania i pomocy uczniowi.
10. Pozyskiwanie wsparcia adekwatnego do potrzeb i sytuacji dziecka.
11. Kluczowe zasady pracy zdalnej:
  - a. bezwzględne, systematyczne i ciągłe stosowanie wszystkich zasad ortodydaktyki w zmienionych warunkach,
  - b. zbudowanie zdalnej relacji nauczyciela/specjalisty z uczniami umożliwiającej zbudowanie i podtrzymywanie kontaktu w nowej dla ucznia formie,
  - c. ustalenie planu racjonalnej organizacji dnia (pracy z uczniem) który uwzględni zarówno czas na naukę, jak i na obowiązki domowe oraz odpoczynek, zabawę, spacer,
  - d. codzienne monitorowanie gotowości ucznia do uczestniczenia w procesie edukacyjnym oraz bieżące modyfikowanie oferty zajęć, która umożliwi uczniowi praktyczną aktywność (działania),

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- e. wzmocnianie przekazu edukacyjnego wieloma różnymi kanałami i treningami umiejętności, np. wzmocnianie tekstu pisanego przekazem słownym, przekazu słownego obrazem – wielozmysłowość w kontakcie i zadaniach oraz praca na różnorodnym materiale,
  - f. indywidualizacja w pracy z uczniem w najszerszym z możliwych zakresów.
12. Każdy z nauczycieli/specjalistów przed wysłaniem materiału edukacyjnego powinien przeanalizować:
- a. czy na pewno tylko tego potrzebuje uczeń w danym momencie,
  - b. czy będzie potrafił i czy będzie miał warunki, aby wykonać dane ćwiczenie,
  - c. czy na pewno potrzebuje takiego właśnie ćwiczenia, i/lub tego właśnie materiału.
13. Utworzenie zamkniętej grupy edukacyjnej (np. z wykorzystaniem ustalonego w szkole narzędzia/komunikatora), w której nauczyciele będą wymieniać się materiałami do pracy oraz linkami do ciekawych, interaktywnych zadań, filmów, wirtualnych spacerów.
14. Publikowanie ważnych informacji dotyczących organizacji nauki zdalnej, dbania o zdrowie w warunkach epidemii koronawirusa, obowiązku przestrzegania zaleceń GIS oraz możliwości korzystania ze świadczeń z różnych instytucji pomocowych.

8. Organizacja kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi

1. Nawiązanie dobrej współpracy z rodzicami ze względu na częsty brak samodzielności uczniów.
2. Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego z dostosowaniem wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem, uwzględniając realizację indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.
3. Przygotowanie i zorganizowanie możliwości wypożyczenia podręczników, książek, kart pracy, materiałów ćwiczeniowych i pomocy dydaktycznych, po które mogliby zgłaszać się uczniowie wraz z rodzicami.
4. Zaplanowanie działań oraz współpraca nauczycieli i specjalistów w celu właściwej i efektywnej organizacji procesu zdalnego nauczania z uwzględnieniem opracowania i modyfikowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz dokonywania wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia we współpracy z rodzicami albo pełnoletnim uczniem i w zależności od potrzeb we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

9. Organizacja zajęć rewalidacyjnych

1. Zajęcia rewalidacyjne realizowane zgodnie z planem z wykorzystaniem platform i aplikacji edukacyjnych.
2. Korzystanie z pomocy dydaktycznych dostępnych w zasobach Internetu (prezentacje multimedialne, karty pracy, gry edukacyjne, bajki, muzyka relaksacyjna,

- filmy/instruktaże do zajęć), a także przygotowanych przez nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole.
3. Opracowanie i udostępnienie każdemu uczniowi bazy zawierającej materiały i pomoce terapeutyczne dostosowane do możliwości oraz potrzeb indywidualnych uczniów (na platformie, na stronie internetowej szkoły, za pomocą e-dziennika lub na nośnikach – zgodnie z przyjętymi w szkole ustaleniami dotyczącymi wyboru narzędzi do pracy zdalnej).
  4. Udostępnienie rodzicom/opiekunom odpowiednich materiałów (pomocy dydaktycznych, sprzętu) do realizacji ćwiczeń/zadań w domu wraz ze szczegółowymi opisami sposobu ich wykonania.
  5. Prowadzenie monitoringu tych zajęć przez nauczycieli i specjalistów, np. przez uzyskiwanie informacji zwrotnych od rodziców/opiekunów w formie pisemnej (e-mail, sms) lub ustnej (nauczyciel sporządza notatkę z rozmowy), a także inną dokumentację (zdjęcia, filmiki, wytwory pracy uczniów).
  6. Prowadzenie zajęć on-line przy współdziałaniu i zaangażowaniu rodziców/opiekunów – wideorozmowy.

10. Organizacja zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

1. Przesyłanie plików dźwiękowych i zestawów ćwiczeń, filmów instruktażowych, szablonów do wycinania i tworzenia konstrukcji papierowych, wykonywanie zadań i ćwiczeń przy współdziałaniu rodziców, których rola i zaangażowanie jest niezbędne. Proponowane ze strony nauczycieli i specjalistów e-rozwiązania (instruktaże, wyjaśnienia, karty zadań) będą dla nich cenną wskazówką do pracy z dziećmi.
2. Wykorzystanie strony internetowej szkoły – publikacja zadań i wyjaśnień zarówno dla rodziców, jak i uczestników zajęć.
3. Zorganizowanie dyżurów telefonicznych i on-line umożliwiających kontakt z nauczycielem i specjalistą – konsultacje, odpowiedzi na pytania, spotkania on-line.
4. Organizowanie pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim w domu dziecka, która będzie opierała się na kontakcie bezpośrednim z nauczycielem i specjalistą, przy zachowaniu reżimu sanitarnego.

11. Zapewnienie i realizacja zadań w zakresie zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej

1. Udostępnianie materiałów psychoedukacyjnych dotyczących motywowania uczniów przez rodziców do zdalnej nauki, sposobów radzenia sobie ze stresem w czasie pandemii, bezpieczeństwa i higieny pracy przy komputerze, działań o charakterze profilaktycznym, cyberprzemocy, radzenia sobie z trudnymi emocjami: Jak radzić sobie ze stresem w okresie pandemii, Trening budowania pozytywnej samooceny.
2. Umożliwianie codziennych kontaktów z nauczycielami i specjalistami: kontakt telefoniczny, mailowy, wideokonferencje, inne ustalone wspólnie.
3. Prowadzenie przez specjalistów dyżurów telefonicznych oraz mailowych dla rodziców lub w innej, wspólnie ustalonej formie.
4. Prowadzenie zajęć indywidualnych z dzieckiem z wykorzystaniem komunikatorów internetowych.
5. Rozmowy z uczniami i rodzicami mające na celu m.in.: podtrzymanie pozytywnych relacji, radzenie sobie z emocjami, poczuciem zagrożenia, osamotnienia,

- odizolowania, śmiercią rodzica, depresją, zaburzeniami odżywiania, brakiem kontaktu z rówieśnikami, zakażeniem rodzica koronawirusem oraz sytuacją objęcia rodziny kwarantanną, organizację nauki w domu, w tym motywowanie uczniów do nauki w warunkach zdalnych, informowanie o egzaminach próbnych, egzaminie ósmoklasisty oraz maturalnym.
6. Reagowanie na wszelkie niepokojące objawy, np. przygnębienie, utrzymywanie kontaktu z uczniami i ich rodzicami, szczególnie tymi, u których występowały wcześniej problemy, zachęcenie uczniów do korzystania z pomocy koleżanek i kolegów z klasy, przypomnienie o zasadach bezpieczeństwa podczas trwania stanu epidemii.
  7. Porady, konsultacje, stały kontakt uczniów i rodziców z pedagogiem szkolnym – pomoc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych wynikających z obecnego stanu epidemii.
  8. Dostarczanie informacji o możliwych konsultacjach ze specjalistami i stały kontakt z pedagogiem i psychologiem.
  9. Zamieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły lub w inny sposób przyjęty w szkole.
  10. Rozmowy telefoniczne, rozmowy wideo.
  11. Rozmowy wspierające, terapeutyczne, wychowawcze z uczniami oraz z ich rodzicami, których celem jest wspieranie ich kompetencji wychowawczych.
  12. Rozmowy z uczniem na temat codziennego funkcjonowania w domu z rodziną, na zwykłe codzienne tematy, np. co dzisiaj robię w domu, co było na obiad, co słychać u babci, cioci.
  13. Filmiki edukacyjne nagrywane przez nauczycieli (gry, zabawy, bajki), zestawy ćwiczeń dla dzieci, aktywne linki do filmów edukacyjnych, instruktażowych, ćwiczeń oraz zadań do wykonania razem z rodzicami.
  14. Opracowywanie zestawów ćwiczeń i zabaw ruchowych, przygotowywanie kart pracy.
  15. Nagrywanie piosenek, rymowanek.
  16. Opracowywanie materiałów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, z uwzględnieniem dostosowania do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów wynikających z rodzaju dysfunkcji czy niepełnosprawności.
  17. Wsparcie psychiczne uczniów, pomoc w realizacji zadań, w chwilach słabości, niechęci do nauki w nowej, nieznannej sytuacji, która niesie ze sobą trudności w postaci braku bezpośredniego kontaktu z rówieśnikami, nauczycielami, budowanie wiary we własne możliwości i umiejętności oraz podnoszenie samooceny uczniów.
  18. Doprecyzowywanie zadań i przekazywanie wskazówek do pracy własnej.
  19. Informowanie rodziców o ustawicznej, zdalnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze strony szkoły.
  20. Opracowanie poradników dla rodzica, np.: Jak motywować i wspierać dzieci do systematycznego uczenia się poza szkołą.
  21. Opracowanie instrukcji dla rodziców na temat organizacji warunków do nauki w domu.
  22. Przekazywanie informacji profilaktycznych dla uczniów i rodziców, dotyczących poznania i zrozumienia sytuacji zawieszenia zajęć szkolnych, objawów wirusa, prewencji i zachowania zasad higieny (historyjki społeczne, krótkie teksty, wizualizacje z użyciem symboli PCS, piktogramów, zdjęć – w zależności od możliwości poznawczych uczniów).

23. Przesyłanie plików z symbolami PCS w celu stworzenia indywidualnego planu dnia dla ucznia oraz harmonogramu możliwych do podejmowania aktywności w domu, szczególnie dla uczniów z autyzmem.
24. Modyfikowanie przekazywanego materiału edukacyjnego – dostosowywanie do aktualnych potrzeb, możliwości dzieci i rodziców.
25. Tworzenie i przesyłanie prezentacji multimedialnych o tematyce związanej z emocjami oraz właściwymi zachowaniami społecznymi w celu utrwalania i przenoszenia wiedzy z zakresu kompetencji emocjonalno-społecznych nabytej w szkole na środowisko domowe, a także dotyczących czynności samoobsługowych, porządkowych, mających na celu zachęcenie uczniów do czynnego udziału w domowych aktywnościach.
26. Przekazywanie pomocy edukacyjnych (multimedialnych) dla uczniów zgodnie z ich indywidualnymi zainteresowaniami i umiejętnościami tak, aby kontynuować proces rozwijania (zbadanych wcześniej) mocnych stron.
27. Wyszukiwanie miejsc wsparcia dla rodziców i przekazywanie im informacji o pomocy psychologicznej i dydaktycznej (m.in. Psychologiczne Centrum Wsparcia dla Rodziców i Uczniów, Fundacja Szkoła na Widelcu-Paczka dobra).
28. Konsultacje telefoniczne z psychologami i specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych dotyczące uzyskania przez ucznia nowego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

12. Organizacja indywidualnego nauczania

1. Ustalanie z rodzicami form, metod i odpowiedniego czasu przeznaczonego na indywidualne nauczanie.
2. Włączanie rodziców do organizacji i realizacji w domu zdalnego indywidualnego nauczania.
3. Wypożyczanie uczniom potrzebnego sprzętu do ćwiczeń.
4. Bieżące udzielanie wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom.
5. Uwzględnianie higieny pracy, ograniczonej dyspozycyjności rodziców, stanu zdrowia ucznia, możliwości psychofizycznych, a także warunków środowiskowych.
6. Kontakt z rodzicami uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w stałych odstępach czasowych, przedstawianie propozycji projektów do przeprowadzenia w domu.
7. Przygotowywanie zadań zawierających jak największą liczbę czynności praktycznych oraz ograniczoną liczbę czynności opartych na wypełnianiu kart pracy.
8. Przekazywanie rodzicom ćwiczeń doskonalących i utrwalających nabyte umiejętności oraz dokładnych instrukcji, jak te ćwiczenia wykonywać, by osiągnąć założony cel.
9. Zadania dostosowane do indywidualnych potrzeb dziecka i możliwych do wykonania przez osobę niebędącą specjalistą w danej dziedzinie.
10. Przygotowywanie i przekazywanie uczniom i rodzicom pakietów edukacyjnych (np.: zadania ćwiczenia, filmiki, muzyka, nagrane instrukcje do wykonania zadań).
11. Zdalne zajęcia specjalistyczne dla uczniów ze SPE realizowane poprzez:
  - a. korzystanie z różnorodnych portali edukacyjnych, dzięki którym uczeń stymuluje rozwój i koryguje zaburzone procesy poznawcze (m.in. zdobywcywiedzy.pl, mTalent.pl, Dyktanda.net, SzaloneLiczny.pl), przesyłanie materiałów w formie kart pracy, zagadek, łąmigłówek, testów oraz linków do ciekawych filmików czy gier,

- b. wysyłanie materiałów wyrazowych do ćwiczenia wraz z kartami pracy do każdego tematu oraz linków do bezpłatnych gier logopedycznych utrwalających wymowę wywołanych głosek (wykorzystanie w tym celu portali logopedycznych: www.mimowa.pl, www.printoteka.pl, www.logopediapraktyczna.pl, www.logopedia.pl, www.superkid.pl, www.logolandia.pl, www.terapialogopedyczna.raabe, www.logotorpeda.pl),
  - c. prowadzenie zajęć on-line.
12. Pozostawienie nauczyciela do dyspozycji rodziców i uczniów. Rodzice muszą wiedzieć, że zawsze mogą uzyskać poradę i wsparcie w trudnych dla siebie chwilach.
  13. Ustalenie planu nauczania dostosowanego do możliwości czasowych dziecka, jak też rodziców.
  14. Tworzenie przez nauczycieli własnych prezentacji i filmów związanych z tematyką zajęć.

13. Organizacja zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

1. Przygotowywanie i przesyłanie drogą elektroniczną rodzicom tygodniowych zestawów ćwiczeń, zadań do pracy z dzieckiem, kart pracy oraz wskazówek, filmów instruktażowych, piosenek, szablonów do wycinania i tworzenia konstrukcji papierowych.
2. Udostępnienie rodzicom linków do filmów nagranych przez terapeutów dotyczących propozycji pracy z dziećmi.
3. Proponowanie stron internetowych z propozycjami ćwiczeń i zadań, przesyłanie rodzicom linków z propozycją zabaw, gier edukacyjnych, bajek terapeutycznych, zabaw interaktywnych.
4. Utworzenie platformy terapeutycznej – każdego dnia terapeuci tworzą filmiki i materiały autorskie ze wskazówkami dla rodzica do pracy z dzieckiem.
5. Zamieszczanie materiałów dla rodziców do pracy z dzieckiem na stronie internetowej placówki, przygotowanie pakietów z zadaniami do odbioru z placówki.
6. Kontaktowanie się z rodzicami za pomocą komunikatorów: np. logopedia on-line, diagnoza on-line – platforma neuroflow, livekid, platformę 4parents, oraz prowadzenie wideorozmów z rodzicami i dziećmi.
7. Dostarczenie materiałów w formie wydrukowanej rodzicowi, który nie posiada dostępu do drukarki lub e-maila.
8. Przekazywanie rodzicom wskazówek do pracy w domu, konsultacje psychologiczne.

Wytyczne przeciwepidemiczne dla funkcjonowania placów zabaw (zlokalizowanych na otwartym powietrzu) w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce.

Celem wytycznych jest zwiększenie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dzieci korzystających z placów zabaw, jak również ich opiekunów poprzez minimalizowanie ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Zasady organizacji i funkcjonowania placów zabaw w dobie COVID-19.

1. Uczestnikiem placu zabaw może być dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną (dotyczy to również opiekunów).
2. Opiekunowie powinni zachować dystans społeczny między sobą wynoszący co najmniej 2 m (dotyczy to osób, które wspólnie nie zamieszkują lub nie gospodarują).
3. W sytuacji gdy na placu zabaw nie można zachować dystansu społecznego wynoszącego 2 m z uwagi na dużą liczbę przebywających osób, zaleca się rezygnację z rekreacji lub jej kontynuację w późniejszym czasie.
4. Zaleca się, aby opiekunowie wyposażeni byli w środki pozwalające na utrzymanie higieny dziecka np. chusteczki do umycia rąk oraz czuwali, nad przestrzeganiem podstawowych zasad higieny (np. unikanie bliskiego kontaktu twarzą w twarz z innymi uczestnikami podczas zabawy, kasłanie/kichanie w chusteczkę lub zgięcie łokciowe - nie w kierunku innych).
5. Należy bezwzględnie pamiętać o higienie rąk dziecka oraz opiekuna każdorazowo po zakończonej zabawie na placu zabaw.
6. Nie zaleca się angażowania w opiekę nad dzieckiem (lub dziećmi) korzystającym z placu zabaw osób powyżej 60 roku życia lub z istotnymi problemami zdrowotnymi.
7. Nie jest wskazane spożywanie posiłków oraz napoi w trakcie zabawy.
8. W przypadku gdy dziecko manifestuje bądź przejawia niepokojące objawy choroby należy niezwłocznie przerwać pobyt na placu zabaw.
9. W przypadku gdy dziecko podczas zabawy korzysta z własnych zabawek, opiekunowie powinni na bieżąco pilnować, aby nie były one udostępniane innym dzieciom, a po powrocie do domu zostały przynajmniej umyte z użyciem detergentu lub wyprane.
10. Dezynfekcję zabawek używanych na placu zabaw przeprowadza się zgodnie z przeznaczeniem danego produktu biobójczego. Wykaz produktów biobójczych przeznaczonych również do dezynfekcji powierzchni zabawek znajduje się pod linkiem
http://bip.urpl.gov.pl/pl/biuletyny-i-wykazy/produkty-biob%C3%B3jczce.13_i_14_zaraz_po_myciu_zabawek
11. Informacji dotyczącej bezpieczeństwa stosowania produktu biobójczego, jak również niezbędnych czasów w zakresie samej dezynfekcji, czy konieczności przewietrzenia pomieszczenia po zastosowaniu produktu, w tym również konieczności odłożenia danego przedmiotu (zabawki) przed kolejnym użyciem należy szukać na oznakowaniu opakowania danego produktu biobójczego.
12. Właściciel lub zarządca placu zabaw utrzymuje i użytkuje go zgodnie z przeznaczeniem, w szczególności dotyczy to zachowania należytego stanu sanitarno-

- technicznego i estetycznego poprzez nie dopuszczanie do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej.
13. W przypadku korzystania z placów zabaw przez grupy zorganizowane (np. grupy żłobkowe/przedszkolne/wczesnoszkolne nieposiadające własnego terenu do rekreacji) zaleca się, aby właściciel lub zarządca placu zabaw w regulaminie obiektu wskazał godziny użytkowania dedykowane tym grupom, wywieszając go w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń. Zaleca się korzystanie z placu zabaw przez dzieci z jednej grupy, środowiska.
  14. Właściciel lub zarządca placu zabaw zapewnia właściwy stan sanitarno-higieniczny obiektu m.in. poprzez zlokalizowanie odpowiedniej liczby pojemników na odpady komunalne, zależnie od wielkości obiektu i liczby przebywających osób.
  15. Właściciel lub zarządca placu zabaw monitoruje codziennie prace porządkowe, ze szczególnym uwzględnieniem regularnego czyszczenia sprzętu i wyposażenia placu zabaw z użyciem detergentu i/lub dezynfekowania powierzchni dotykowych. Dezynfekcja przestrzeni placu zabaw powinna odbywać się w czasie, gdy nie będzie na jego terenie innych osób.
  16. W przypadku gdy na placu zabaw zlokalizowana jest piaskownica, właściciel lub zarządca zobowiązany jest do zapewnienia spełnienia wymagań higienicznych poprzez:
    - ogradzanie terenów placów zabaw,
    - zasłanianie piaskownic na noc i w innych okresach, gdy nie jest użytkowana,
    - wymienianie piasku w piaskownicy co najmniej przed oraz w trakcie sezonu letniego,
    - wymienianie piasku w piaskownicy każdorazowo po stwierdzeniu w nim obecności widocznych zanieczyszczeń (odpadów, odchodów zwierzęcych i innych).
  17. Zaleca się (w miarę możliwości) wywieszanie na tablicy ogłoszeń przy placu zabaw ogólnych zasad zachowania bezpieczeństwa epidemiologicznego, oraz numerów telefonów do stacji sanitarno-epidemiologicznej właściwej ze względu na lokalizację placu zabaw, w tym również do służb medycznych.
  18. Zaleca się bieżące śledzenie informacji Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministra Zdrowia, dostępnych na stronach gis.gov.pl lub <https://www.gov.pl/web/koronawirus/>, a także obowiązujących przepisów prawa.

Regulamin placów zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy znajdujących się na terenie placówki oświatowej w trakcie epidemii SARS-CoV-2

1. O dopuszczeniu placu zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy znajdujących się na terenie placówki oświatowej decyduje dyrektor szkoły.
2. Uczestnikiem placu zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy może być dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną (dotyczy to również opiekunów).
3. Opiekunowie powinni zachować dystans społeczny między sobą wynoszący co najmniej 2 m (dotyczy to osób, które wspólnie nie zamieszkują lub nie gospodarują).
4. W sytuacji gdy na placu zabaw nie można zachować dystansu społecznego wynoszącego 2 m z uwagi na dużą liczbę przebywających osób, zaleca się rezygnację z rekreacji lub jej kontynuację w późniejszym czasie.
5. Zaleca się, aby opiekunowie wyposażeni byli w środki pozwalające na utrzymanie higieny dziecka np. chusteczki do umycia rąk oraz czuwali, nad przestrzeganiem podstawowych zasad higieny (np. unikanie bliskiego kontaktu twarzą w twarz z innymi uczestnikami podczas zabawy, kasłanie/kichanie w chusteczkę lub zgięcie łokciowe - nie w kierunku innych).
6. Należy bezwzględnie pamiętać o higienie rąk dziecka oraz opiekuna każdorazowo po zakończonej zabawie na placu zabaw.
7. Nie jest wskazane spożywanie posiłków oraz napoi w trakcie zabawy.
8. W przypadku gdy dziecko manifestuje bądź przejawia niepokojące objawy choroby należy niezwłocznie przerwać pobyt na placu zabaw.
9. W przypadku gdy dziecko podczas zabawy korzysta z własnych zabawek, opiekunowie powinni na bieżąco pilnować, aby nie były one udostępniane innym dzieciom, a po powrocie do domu zostały przynajmniej umyte z użyciem detergentu lub wyprane.
10. Pierwszeństwo z korzystania z placów zabaw i urządzeń znajdujących się na terenie placówki oświatowej mają dzieci i uczniowie przebywający pod opieką placówki oraz podczas zajęć lekcyjnych.
11. Korzystanie z placów zabaw i urządzeń znajdujących się na terenie placówki oświatowej jest możliwe:
  - a. w trakcie roku szkolnego od poniedziałku do piątku po godzinie 16⁰⁰,
  - b. w pozostałe dni pod warunkiem, że w placówce nie prowadzone są zajęcia, spotkania, uroczystości.

Wytyczne do korzystania z boisk szkolnych i wielofunkcyjnych (w tym Orliki) Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie

- zachowanie dystansu społecznego (min. 2 m),
- obowiązek zasłaniania twarzy (w momencie dotarcia na dany obiekt sportowy, natomiast przebywając na np. boisku nie ma obowiązku zakrywania twarzy),
- ograniczona liczba osób – maksymalnie do 6 osób,
- weryfikacja zdrowotna uczestników (m. in. mierzenie temperatury ciała przed zajęciami sportowymi, ocena samopoczucia uczestnika),
- małoletni do ukończenia 13. roku życia do odwołania może korzystać z boiska wyłącznie pod opieką osoby sprawującej władzę rodzicielską, opiekuna prawnego albo innej osoby dorosłej,
- korzystanie z szatni i węzła sanitarnego w ustalonej kolejności czasowej i odległości (min. 2 m),
- w kabinie ustępowej należy zapewnić środki higieny osobistej tj. mydło w płynie (najlepiej antybakteryjne), ręczniki papierowe, papier toaletowy, środek dezynfekcyjny do rąk (na bazie co najmniej 60% alkoholu),
- dezynfekcja pomieszczeń higienicznosanitarnych i urządzeń z użyciem preparatów o działaniu wirusobójczym, bakterioobójczym i grzybobójczym po każdej grupie,
- dezynfekcja urządzeń sportowych i wyposażenia po każdym użyciu i każdej grupie,
- obowiązkowa dezynfekcja rąk dla osób wchodzących i opuszczających obiekt,
- korzystanie z osobistego sprzętu treningowego lub dezynfekcja po każdym użyciu.

Działalność biblioteki szkolnej

Na podstawie rekomendacji Biblioteki Narodowej skierowanej do bibliotek publicznych.

Przypominamy, że choć książki są papierowe to ich okładki, np. lakierowane, są wykonane z tworzyw sztucznych i wirus na ich powierzchni pozostaje znacznie dłużej niż na papierze.

- Pracownikowi biblioteki zaleca się stosowanie maseczek i rękawiczek w kontakcie z książkami oraz podczas wydawania i odbierania książek od czytelników.
- Zaleca się obsługiwanie czytelników przy drzwiach wejściowych od budynku szkoły (podczas zamknięcia szkoły – w trakcie nauki zdalnej) lub w pobliżu drzwi wejściowych do biblioteki (podczas funkcjonowania szkoły w czasie zagrożenia koronawirusem).
- Zasadne jest wcześniejsze umówienie telefoniczne lub mailowe wizyty na konkretną godzinę, aby uniknąć kolejek.
- Po przyjęciu książek od użytkownika należy każdorazowo zdezynfekować blat, na którym leżały książki.
- Przyjęte książki powinny zostać odłożone na okres od 3 do 14 dni do skrzyni, pudła, torby lub na wydzielone półki w magazynie, innym pomieszczeniu bądź regale. Odizolowane egzemplarze należy oznaczyć datą zwrotu i wyłączyć z wypożyczenia do czasu zakończenia kwarantanny, po tym okresie włączyć do użytkowania. W dalszym ciągu przy kontakcie z egzemplarzami należy stosować rękawiczki. Nie wymaga się osobnych pomieszczeń na kwarantannę, ponieważ wirus nie przenosi się samodzielnie.
- Na powierzchniach plastikowych (np. okładki książek, płyty itp.) wirus jest aktywny do 72 godzin (trzy doby).
- Na tekturze i papierze – wirus jest aktywny do 24 godzin.
- Egzemplarze zwracanych do biblioteki nie wolno dezynfekować preparatami dezynfekcyjnymi.
- Zaleca się jak najczęstsze wietrzenie pomieszczeń biblioteki.
- Pracownicy bibliotek powinni bezwzględnie stosować się do zasad profilaktycznych przedstawianych i aktualizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Zdrowia.

Wytyczne do organizacji stanowisk pracy w tym pracy biurowej

- odległość pomiędzy stanowiskami pracy powinna wynosić co najmniej 1,5 m,
- zaleca się aby przerwy w pracy nie wypadły w tym samym czasie, pracownicy nie gromadzili się w pomieszczeniach socjalnych,
- w miarę możliwości zaleca się częste wietrzenie pomieszczeń, w których przebywają pracownicy,
- w miarę możliwości pocztę od listonosza należy odbierać przy drzwiach wejściowych (należy ograniczyć przebywanie osób z zewnątrz na terenie placówki), jeżeli jest możliwość należy korzystać ze skrzynki na listy,
- w związku z aktywnością koronawirusa na papierze wynoszącą 24 godziny przesyłki reklamowe można poddać kwarantannie umieszczając je w odizolowanym zabezpieczonym miejscu,
- pocztę należy otwierać w rękawiczkach.

Wytyczne Ministerstwa Klimatu i GIS w sprawie postępowania z odpadami w czasie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2

W związku z koniecznością zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zachorowań na COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych, określa się poniższe wytyczne, dotyczące postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii).

Odpady wytworzone przez osoby zdrowe takie jak: środki zapobiegawcze (maseczki, rękawiczki) stosowane np. w miejscu pracy, komunikacji miejskiej, w trakcie zakupów, w celu minimalizacji ryzyka zarażenia i rozprzestrzeniania się koronawirusa, powinny być wrzucane do pojemnika/worka na odpady zmieszane.

Instrukcje stanowiskowe BHP obowiązująca w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem

Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników administracyjnych

1. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- 1) Do samodzielnej pracy na stanowisku może przystąpić pracownik, który uzyskał zezwolenie na tę pracę od bezpośredniego przełożonego.
- 2) Pracownik nie może przejawiać objawów chorobowych mogących świadczyć w szczególności o zakażeniu koronawirusem.
  - a) W przypadku złego stanu zdrowia pracownik kontaktuje się telefonicznie z dyrektorem placówki informując go o sytuacji i pozostaje w domu.
  - b) Pracownik powiadamia stację sanitarno-epidemiologiczną informując, że może być zakażony koronawirusem.
  - c) Pracownik postępuje zgodnie z wytycznymi podanymi przez stację sanitarno-epidemiologiczną.
  - d) Pracownik pozostając w domu stosuje się do aktualnych wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 3) Pracownik do zakładu pracy przychodzi punktualnie z zachowaniem aktualnych wytycznych Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego odnośnie zasad bezpieczeństwa podczas przemieszczania się poza miejscem zamieszkania.
- 4) Po przyjsciu do zakładu pracy pracownik dezynfekuje sobie dłonie.
- 5) Pracownik sprawdza stan techniczny sprzętu używanego na stanowisku pracy.
- 6) Pracownik zapoznaje się z aktualnymi obowiązującymi wytycznymi w zakresie bezpieczeństwa panującymi w zakładzie pracy a w szczególności:
  - a) Zapoznaje się z aktualnymi procedurami.
  - b) Zapoznaje się z instrukcją obsługi urządzeń będących na wyposażeniu stanowiska pracy.
  - c) Zapoznaje się z kartami charakterystyki używanych środków chemicznych przeznaczonych do dezynfekcji.

2. Czynności podczas wykonywania pracy

- 1) Podczas wykonywania pracy pracownik powinien koncentrować całą swoją uwagę na wykonywanych czynnościach; powinien pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy; wykonywać pracę z należytą starannością.
- 2) Utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy.
- 3) Używać sprawnych podestów oraz drabin.
- 4) Wykonywać tylko prace zlecone przez bezpośredniego przełożonego.
- 5) Materiały używane podczas pracy składować tak, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych; sprzęt i narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsca.
- 6) W przypadku przerwy w dostawie prądu należy wyłączyć obsługiwane urządzenia.
- 7) W razie wątpliwości, co do obsługi urządzeń czy stosowanych metod pracy, pracownik winien zwrócić się do przełożonego o szczegółowe instrukcje.
- 8) Składować materiały na regałach nie przekraczając dopuszczalnego udźwigu regałów oraz półek.

- 9) Umieszczać odpady do wyznaczonych pojemników na dany rodzaj odpadu.
- 10) Nie przekraczać podczas podnoszenia, przenoszenia i dźwigania ciężaru wartości dopuszczalnych masy ciężaru oraz dopuszczalnych odległości.
- 11) W razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest zatrzymać obsługiwane urządzenia, zabezpieczyć materiały i dokumenty zwłaszcza poufne, powiadomić swojego przełożonego.
- 12) Pracownik powinien często wietrzyć pomieszczenie, w którym przebywa a w razie możliwości pracować przy otwartych oknach.
- 13) Pracownik powinien dbać o higienę osobistą często i dokładnie myjąc ręce oraz stosować w razie potrzeby środek do dezynfekcji rąk.

Pracownikowi nie wolno:

- nie stosować się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych,
- stosować niebezpiecznych metod pracy stwarzających zagrożenie dla siebie i otoczenia,
- naprawiać samodzielnie sprzęt, który wykorzystuje podczas pracy,
- naprawiać urządzeń elektrycznych,
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- oświetlać stanowiska pracy lampami przenośnymi o napięciu większym niż 24 V,
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku innych osób bez wiedzy przełożonego,
- przeszkadzać innym w pracy,
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników prądu elektrycznego.

3. Czynności po zakończeniu pracy

- 1) Należy uporządkować stanowisko pracy.
- 2) Wyłączyć urządzenia i zabezpieczyć przed uruchomieniem przez osoby niepowołane.
- 3) Upewnić się, czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia.
- 4) Zabezpieczyć dokumenty w wersji papierowej i elektronicznej.
- 5) Przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

- 1) W razie zauważenia pożaru lub innego zagrożenia zaalarmować otoczenie i powiadomić przełożonych.
- 2) Każdy zaistniały wypadek przy pracy należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu, a miejsce pracy, w którym doszło do wypadku zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych.
- 3) W razie wątpliwości co do stanu bezpieczeństwa pracy, pracownik ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego o wyjaśnienie sytuacji.

5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem

- 1) Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)
  - a) duszność,

- b) stan podgorączkowy (temperatura ciała pomiędzy 37°C a 38°C),
  - c) objawy przeziębieniowe.
- 2) Objawami choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa (SARS-CoV-19)
- a) gorączka,
  - b) kaszel,
  - c) duszności i kłopoty z oddychaniem,
  - d) bóle mięśni i ogólne zmęczenie.
- 3) Postępowanie w przypadku zaobserwowania u siebie objawów zakażenia i choroby
- a) zadzwoń natychmiast do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiedz o swoich objawach;
  - b) własnym środkiem transportu pojedź do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym, gdzie lekarze określą dalszy tryb postępowania medycznego. Pod żadnym pozorem nie korzystaj ze środków komunikacji publicznej czy taksówek – w ten sposób narażasz innych na zakażenie.
- 4) Jeśli miałeś kontakt z osobą zakażoną koronawirusem lub chorą, to natychmiast zadzwoń do stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiadom o swojej sytuacji. Otrzymasz informację, jak masz dalej postępować.
- 5) Przestrzegaj aktualnych zasad i wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 6) Informuj na bieżąco pracodawcę o stanie swojego zdrowia.
- 7) Dbaj o bezpieczeństwo własne i innych osób a w szczególności:
- a) zachowuj dystans społeczny,
  - b) stosuj rękawiczki jednorazowe oraz osłaniaj usta i nos,
  - c) często i dokładnie myj ręce,
  - d) stosuj preparaty do dezynfekcji rąk,
  - e) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do dzieci i osób pełniących nad nimi opiekę oraz nauczycieli,
  - f) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do pracowników obsługi,
  - g) unikaj skupisk,
  - h) często wietrz pomieszczenia w zakładzie pracy w szczególności te, w których przebywasz,
  - i) w miarę możliwości pierwszą czynnością przed rozpoczęciem prac w danym pomieszczeniu niech będzie dobre jego wywietrzenie poprzez otwarcie okien (najlepiej otwórz okna wcześniej i przejdź w inne miejsce unikając dzięki temu przeciągów).

Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników zajmujących się opieką nad uczniami, nauczycieli w tym nauczycieli prowadzących konsultacje w szkole

1. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- 1) Do samodzielnej pracy na stanowisku może przystąpić pracownik, który uzyskał zezwolenie na tę pracę od bezpośredniego przełożonego.
- 2) Pracownik nie może przejawiać objawów chorobowych mogących świadczyć w szczególności o zakażeniu koronawirusem.
  - a) W przypadku złego stanu zdrowia pracownik kontaktuje się telefonicznie z dyrektorem placówki informując go o sytuacji i pozostaje w domu.
  - b) Pracownik powiadamia stację sanitarno-epidemiologiczną informując, że może być zakażony koronawirusem.
  - c) Pracownik postępuje zgodnie z wytycznymi podanymi przez stację sanitarno-epidemiologiczną.
  - d) Pracownik pozostając w domu stosuje się do aktualnych wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 3) Pracownik do zakładu pracy przychodzi punktualnie z zachowaniem aktualnych wytycznych Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego odnośnie zasad bezpieczeństwa podczas przemieszczania się poza miejscem zamieszkania.
- 4) Po przyjeździe do zakładu pracy pracownik dezynfekuje sobie dłonie.
- 5) Pracownik sprawdza stan techniczny sprzętu używanego na stanowisku pracy.
- 6) Pracownik zapoznaje się z aktualnymi obowiązującymi wytycznymi w zakresie bezpieczeństwa panującymi w zakładzie pracy a w szczególności:
  - a) Zapoznaje się z aktualnymi procedurami.
  - b) Zapoznaje się z instrukcją obsługi urządzeń będących na wyposażeniu stanowiska pracy.
  - c) Zapoznaje się z kartami charakterystyki używanych środków chemicznych przeznaczonych do dezynfekcji.

2. Czynności podczas wykonywania pracy

- 1) Podczas wykonywania pracy pracownik powinien koncentrować całą swoją uwagę na wykonywanych czynnościach; powinien pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy; wykonywać pracę z należytą starannością.
- 2) Utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy.
- 3) Wykonywać tylko prace zlecone przez bezpośredniego przełożonego.
- 4) Materiały używane podczas pracy składować tak, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych; sprzęt i narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsca.
- 5) W przypadku przerwy w dostawie prądu należy wyłączyć obsługiwane urządzenia.
- 6) W razie wątpliwości, co do obsługi urządzeń czy stosowanych metod pracy, pracownik winien zwrócić się do przełożonego o szczegółowe instrukcje.
- 7) Składować materiały na regałach nie przekraczając dopuszczalnego udźwigu regałów oraz półek.
- 8) Umieszczać odpady do wyznaczonych pojemników na dany rodzaj odpadu.
- 9) Nie przekraczać podczas podnoszenia, przenoszenia i dźwigania ciężaru wartości dopuszczalnych masy ciężaru oraz dopuszczalnych odległości.
- 10) W razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest zatrzymać obsługiwane urządzenia, zabezpieczyć materiały i dokumenty

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

zwłaszcza poufne, powiadomić swojego przełożonego (jeżeli osoba sprawuje opiekę nad dziećmi musi wcześniej zostać zapewnione zastępstwo).

- 11) Pracownik powinien często wietrzyć pomieszczenia, w których przebywa a w razie możliwości pracować przy otwartych oknach i drzwiach wejściowych do danej sali z zastrzeżeniem, że nie może wytwarzać przeciągów.
- 12) Zaleca się aby zajęcia w tym konsultacje odbywały się w określonej sali bez zbędnego przemieszczania się pracowników i uczniów po szkole.
- 13) Pracownik powinien podczas swojej pracy z uczniami wprowadzać elementy profilaktyki zdrowotnej w tym zasadę higieny i mycia rąk. Zaleca się w miarę możliwości zaprowadzanie uczniów do toalety celem umycia rąk.
- 14) Należy dbać o higienę osobistą często i dokładnie myjąc ręce oraz stosować w razie potrzeby środek do dezynfekcji rąk.
- 15) Należy w miarę możliwości zachowywać zalecany dystans społeczny unikając niepotrzebnego kontaktu z innymi pracownikami szkoły.
- 16) Pracownik powinien w miarę możliwości i w sposób bezpieczny dla siebie i innych zabezpieczać przybory, materiały edukacyjne, przedmioty w tym krzesła i ławki, przy których siedzieli inni uczniowie w taki sposób, aby inni uczniowie nie korzystali z nich nim nie zostaną one zdezynfekowane.
- 17) Pracownik powinien w miarę możliwości umożliwić przeprowadzanie „szybkiego sprzątnia” i dezynfekcji pomiędzy konsultacjami oraz w trakcie przerw.

Pracownikowi nie wolno:

- nie stosować się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych,
- stosować niebezpiecznych metod pracy stwarzających zagrożenie dla siebie i otoczenia,
- naprawiać samodzielnie sprzęt, który wykorzystuje podczas pracy,
- naprawiać urządzeń elektrycznych,
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- oświetlać stanowiska pracy lampami przenośnymi o napięciu większym niż 24 V,
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku innych osób bez wiedzy przełożonego,
- przeszkadzać innym w pracy,
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników prądu elektrycznego.

3. Czynności po zakończeniu pracy

- 1) Należy uporządkować stanowisko pracy.
- 2) Wyłączyć urządzenia i zabezpieczyć przed uruchomieniem przez osoby niepowołane.
- 3) Upewnić się, czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stwarzają żadnych zagrożeń dla otoczenia.
- 4) Przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

- 1) W razie zauważenia pożaru lub innego zagrożenia zaalarmować otoczenie i powiadomić przełożonych.

- 2) Każdy zaistniały wypadek przy pracy należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu, a miejsce pracy, w którym doszło do wypadku zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych.
- 3) W razie wątpliwości co do stanu bezpieczeństwa pracy, pracownik ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego o wyjaśnienie sytuacji.

5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem

- 1) Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)
  - a) duszność,
  - b) stan podgorączkowy (temperatura ciała pomiędzy 37°C a 38°C),
  - c) objawy przeziębieniowe.
- 2) Objawami choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa (SARS-CoV-19)
  - a) gorączka,
  - b) kaszel,
  - c) duszności i kłopoty z oddychaniem,
  - d) bóle mięśni i ogólne zmęczenie.
- 3) Postępowanie w przypadku zaobserwowania u siebie objawów zakażenia i choroby
  - a) zadzwoń natychmiast do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiedz o swoich objawach;
  - b) własnym środkiem transportu pojedź do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym, gdzie lekarze określą dalszy tryb postępowania medycznego. Pod żadnym pozorem nie korzystaj ze środków komunikacji publicznej czy taksówek – w ten sposób narażasz innych na zakażenie.
- 4) Jeśli miałeś kontakt z osobą zakażoną koronawirusem lub chorą, to natychmiast zadzwoń do stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiadom o swojej sytuacji. Otrzymasz informację, jak masz dalej postępować.
- 5) Przestrzegaj aktualnych zasad i wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 6) Informuj na bieżąco pracodawcę o stanie swojego zdrowia.
- 7) Dbaj o bezpieczeństwo własne i innych osób a w szczególności:
  - a) zachowuj dystans społeczny,
  - b) stosuj rękawiczki jednorazowe oraz osłaniaj usta i nos,
  - c) często i dokładnie myj ręce,
  - d) stosuj preparaty do dezynfekcji rąk,
  - e) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do innych nauczycieli w tym nauczycieli i pracowników zajmującymi się inną grupą uczniów,
  - f) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do pracowników administracyjnych,
  - g) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do pracowników obsługi,
  - h) unikaj skupisk,
  - i) często wietrz pomieszczenia w zakładzie pracy w szczególności te, w których przebywasz,
  - j) w miarę możliwości pierwszą czynnością przed rozpoczęciem prac w danej sali niech będzie dobre jej wywietrzenie poprzez otwarcie okien (najlepiej otwórz okna wcześniej i przejdź w inne miejsce unikając dzięki temu przeciągów).

Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników zajmujących się sprzątaniami i dezynfekcją w zakładzie pracy

1. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- 1) Do samodzielnej pracy na stanowisku może przystąpić pracownik, który uzyskał zezwolenie na tę pracę od bezpośredniego przełożonego.
- 2) Pracownik nie może przejawiać objawów chorobowych mogących świadczyć w szczególności o zakażeniu koronawirusem.
  - a) W przypadku złego stanu zdrowia pracownik kontaktuje się telefonicznie z dyrektorem placówki informując go o sytuacji i pozostaje w domu.
  - b) Pracownik powiadamia stację sanitarno-epidemiologiczną informując, że może być zakażony koronawirusem.
  - c) Pracownik postępuje zgodnie z wytycznymi podanymi przez stację sanitarno-epidemiologiczną.
  - d) Pracownik pozostając w domu stosuje się do aktualnych wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 3) Pracownik do zakładu pracy przychodzi punktualnie z zachowaniem aktualnych wytycznych Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego odnośnie zasad bezpieczeństwa podczas przemieszczania się poza miejscem zamieszkania.
- 4) Po przyjeździe do zakładu pracy pracownik dezynfekuje sobie dłonie.
- 5) Pracownik przebiera się w czystą odzież roboczą.
- 6) Pracownik sprawdza stan techniczny sprzętu używanego na stanowisku pracy.
- 7) Pracownik zapoznaje się z aktualnymi obowiązującymi wytycznymi w zakresie bezpieczeństwa panującymi w zakładzie pracy a w szczególności:
  - a) Zapoznaje się z aktualnymi procedurami.
  - b) Zapoznaje się z instrukcją obsługi urządzeń będących na wyposażeniu stanowiska pracy.
  - c) Zapoznaje się z kartami charakterystyki używanych środków chemicznych.

2. Czynności podczas wykonywania pracy

- 1) Podczas wykonywania pracy pracownik powinien koncentrować całą swoją uwagę na wykonywanych czynnościach; powinien pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy; wykonywać pracę z należytą starannością.
- 2) Utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy.
- 3) Używać sprawnych podestów oraz drabin.
- 4) Wykonywać tylko prace zlecone przez bezpośredniego przełożonego.
- 5) Materiały używane podczas pracy składować tak, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych; sprzęt i narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsca.
- 6) W przypadku przerwy w dostawie prądu należy wyłączyć obsługiwane urządzenia.
- 7) W razie wątpliwości, co do obsługi urządzeń czy stosowanych metod pracy, pracownik winien zwrócić się do przełożonego o szczegółowe instrukcje.
- 8) Składować materiały na regałach nie przekraczając dopuszczalnego udźwigu regałów oraz półek.
- 9) Umieszczać odpady do wyznaczonych pojemników na dany rodzaj odpadu.
- 10) Nie przekraczać podczas podnoszenia, przenoszenia i dźwigania ciężaru wartości dopuszczalnych masy ciężaru oraz dopuszczalnych odległości.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- 11) W razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest zatrzymać obsługiwane urządzenia.
- 12) Podczas wykonywanych czynności pracownik powinien korzystać z środków ochrony indywidualnej.
- 13) Pracownik powinien często wietrzyć pomieszczenia, w których przebywa a w razie możliwości pracować przy otwartych oknach i drzwiach wejściowych do danej sali z zastrzeżeniem, że nie może wytwarzać przeciągów.
- 14) Pracownik powinien dokładnie i z należytą starannością przeprowadzać dezynfekcję.
- 15) Pracownik powinien zwracać szczególną uwagę podczas sprzątania i dezynfekcji na miejsca najbardziej narażone na zakażenie i ekspozycję wirusa takie jak:
  - a) drzwi wejściowe w tym klamki i futryny,
  - b) ciągi komunikacyjne, po których poruszają się inni,
  - c) ławki i krzesła do siedzenia ogólnie dostępne na ciągach komunikacyjnych,
  - d) parapety okienne, ramy okien i klamki okienne w szczególności w oknach, które są otwierane,
  - e) łazienki w tym drzwi wejściowe z klamką i futryną, umywalki, krany, dozowniki mydła, pojemniki na ręczniki papierowe i na papier toaletowy, sedesy, szczotki do sedesów, pisuary, kosz na śmieci, włącznik światła,
  - f) poręcze na klatkach schodowych,
  - g) drzwi wewnątrz obiektu, z których korzystają inni,
  - h) używane sale lekcyjne a w szczególności ławki i krzeselka, biurko i fotel nauczyciela, komputer z klawiaturą, włącznik światła, tablica kredowa, tablica multimedialna z pisakami, parapety okienne z ramami okien i klamkami, przybory i materiały edukacyjne będące na wyposażeniu sali lekcyjnej nadające się do mycia i dezynfekcji (przedmioty nienadające się do dezynfekcji powinny być wcześniej zabezpieczone przed używaniem), kosze na śmieci,
  - i) pomieszczenia administracyjne a w nich w szczególności biurka, krzesła i fotele, komputery z klawiaturą i myszką, włącznik światła, kosz na śmieci, parapety okienne z ramami okien i klamkami,
  - j) stołówka i pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków a w szczególności ławki i krzesła, włącznik światła, kosz na śmieci (prace porządkowe i dezynfekcję należy przeprowadzać po każdej grupie przebywającej w danym pomieszczeniu),
  - k) sprzęt sportowy,
  - l) zabawki przeznaczone dla dzieci,
  - m) wieszaki w szatniach,
  - n) termometr bezdotykowy,
  - o) pojemniki na płyn do dezynfekcji rąk,
  - p) plac zabaw,
  - q) furtka i brama prowadząca na teren szkoły,
- 16) Należy dbać o higienę osobistą często i dokładnie myjąc ręce oraz stosować w razie potrzeby środek do dezynfekcji rąk.

Pracownikowi nie wolno:

- nie stosować się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych,
- stosować niebezpiecznych metod pracy stwarzających zagrożenie dla siebie i otoczenia,
- usuwać osłon czy znaków zabezpieczających,
- naprawiać samodzielnie sprzęt, który wykorzystuje podczas pracy,

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- naprawiać urządzeń elektrycznych,
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- oświetlać stanowiska pracy lampami przenośnymi o napięciu większym niż 24 V,
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku innych osób bez wiedzy przełożonego,
- przeszkadzać innym w pracy,
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników prądu elektrycznego.

3. Czynności po zakończeniu pracy

- 1) Należy uporządkować stanowisko pracy.
- 2) Wyłączyć urządzenia i zabezpieczyć przed uruchomieniem przez osoby niepowołane.
- 3) Upewnić się, czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia.
- 4) Przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

- 1) W razie zauważenia pożaru lub innego zagrożenia zaalarmować otoczenie i powiadomić przełożonych.
- 2) Każdy zaistniały wypadek przy pracy należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu, a miejsce pracy, w którym doszło do wypadku zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych.
- 3) W razie wątpliwości co do stanu bezpieczeństwa pracy, pracownik ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego o wyjaśnienie sytuacji.

5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem

- 1) Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)
  - a) duszność,
  - b) stan podgorączkowy (temperatura ciała pomiędzy 37°C a 38°C),
  - c) objawy przeziębieniowe.
- 2) Objawami choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa (SARS-CoV-19)
  - a) gorączka,
  - b) kaszel,
  - c) duszności i kłopoty z oddychaniem,
  - d) bóle mięśni i ogólne zmęczenie.
- 3) Postępowanie w przypadku zaobserwowania u siebie objawów zakażenia i choroby
  - a) zadzwoń natychmiast do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiedz o swoich objawach;
  - b) własnym środkiem transportu pojedź do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym, gdzie lekarze określą dalszy tryb postępowania medycznego. Pod żadnym pozorem nie korzystaj ze środków komunikacji publicznej czy taksówek – w ten sposób narażasz innych na zakażenie.
- 4) Jeśli miałeś kontakt z osobą zakażoną koronawirusem lub chorą, to natychmiast zadzwoń do stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiadom o swojej sytuacji. Otrzymasz informację, jak masz dalej postępować.

- 5) Przestrzegaj aktualnych zasad i wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 6) Informuj na bieżąco pracodawcę o stanie swojego zdrowia.
- 7) Dbaj o bezpieczeństwo własne i innych osób a w szczególności:
  - a) zachowuj dystans społeczny,
  - b) stosuj rękawiczki jednorazowe oraz osłaniaj usta i nos,
  - c) często i dokładnie myj ręce,
  - d) stosuj preparaty do dezynfekcji rąk,
  - e) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do dzieci i osób pełniących nad nimi opiekę oraz nauczycieli,
  - f) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do pracowników administracyjnych,
  - g) unikaj skupisk,
  - h) często wietrz pomieszczenia w zakładzie pracy w szczególności te, w których przebywasz,
  - i) w miarę możliwości pierwszą czynnością przed rozpoczęciem prac sprzątających w danej sali niech będzie dobre jej wywietrzenie poprzez otwarcie okien (najlepiej otwórz okna wcześniej i przejdź do zajęć porządkowych w innej sali unikniesz dzięki temu przeciągów).

Instrukcja stanowiskowa BHP dla pracowników zajmujących się przygotowaniem, podawaniem i dostarczaniem posiłków

1. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- 1) Do samodzielnej pracy na stanowisku może przystąpić pracownik, który uzyskał zezwolenie na tę pracę od bezpośredniego przełożonego.
- 2) Pracownik nie może przejawiać objawów chorobowych mogących świadczyć w szczególności o zakażeniu koronawirusem.
  - a) W przypadku złego stanu zdrowia pracownik kontaktuje się telefonicznie z dyrektorem placówki informując go o sytuacji i pozostaje w domu.
  - b) Pracownik powiadamia stację sanitarno-epidemiologiczną informując, że może być zakażony koronawirusem.
  - c) Pracownik postępuje zgodnie z wytycznymi podanymi przez stację sanitarno-epidemiologiczną.
  - d) Pracownik pozostając w domu stosuje się do aktualnych wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 3) Pracownik do zakładu pracy przychodzi punktualnie z zachowaniem aktualnych wytycznych Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego odnośnie zasad bezpieczeństwa podczas przemieszczania się poza miejscem zamieszkania.
- 4) Po przyjeździe do zakładu pracy pracownik dezynfekuje sobie dłonie.
- 5) Pracownik przebiera się w czystą odzież roboczą.
- 6) Pracownik sprawdza stan techniczny sprzętu używanego na stanowisku pracy.
- 7) Pracownik zapoznaje się z aktualnymi obowiązującymi wytycznymi w zakresie bezpieczeństwa panującymi w zakładzie pracy a w szczególności:
  - a) Zapoznaje się z aktualnymi procedurami.
  - b) Zapoznaje się z instrukcją obsługi urządzeń będących na wyposażeniu stanowiska pracy.
  - c) Zapoznaje się z kartami charakterystyki używanych środków chemicznych.

2. Czynności podczas wykonywania pracy

- 1) Podczas wykonywania pracy pracownik powinien koncentrować całą swoją uwagę na wykonywanych czynnościach; powinien pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy; wykonywać pracę z należytą starannością.
- 2) Utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy.
- 3) Używać sprawnych podestów oraz drabin.
- 4) Wykonywać tylko prace zlecone przez bezpośredniego przełożonego.
- 5) Materiały używane podczas pracy składować tak, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych; sprzęt i narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsca.
- 6) W przypadku przerwy w dostawie prądu należy wyłączyć obsługiwane urządzenia.
- 7) W razie wątpliwości, co do obsługi urządzeń czy stosowanych metod pracy, pracownik winien zwrócić się do przełożonego o szczegółowe instrukcje.
- 8) Składować materiały na regałach nie przekraczając dopuszczalnego udźwigu regałów oraz półek.
- 9) Umieszczać odpady do wyznaczonych pojemników na dany rodzaj odpadu.
- 10) Nie przekraczać podczas podnoszenia, przenoszenia i dźwigania ciężaru wartości dopuszczalnych masy ciężaru oraz dopuszczalnych odległości.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- 11) W razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest zatrzymać obsługiwane urządzenia.
- 12) Podczas wykonywanych czynności pracownik powinien korzystać z środków ochrony indywidualnej.
- 13) Pracownik powinien często wietrzyć pomieszczenia, w których przebywa a w razie możliwości pracować przy otwartych z zastrzeżeniem, że nie może wytwarzać przeciągów i narażać produktów spożywczych na zanieczyszczenie i zakażenie.
- 14) Pracownik powinien dokładnie i z należytą starannością przeprowadzać dezynfekcję.
- 15) Pracownik powinien zwracać szczególną uwagę podczas sprzątania i dezynfekcji na miejsca najbardziej narażone na zakażenie i ekspozycję wirusa.
- 16) Pracownik powinien dbać o zabezpieczenie produktów spożywczych i przygotowanych posiłków minimalizując ryzyko zanieczyszczenia i zakażenia ich.
- 17) Pracownik powinien dbać o higienę osobistą często i dokładnie myjąc ręce oraz stosować w razie potrzeby środek do dezynfekcji rąk z zastrzeżeniem, że nie każdy środek do dezynfekcji może mieć kontakt z żywnością.

Pracownikowi nie wolno:

- nie stosować się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych,
- stosować niebezpiecznych metod pracy stwarzających zagrożenie dla siebie i otoczenia,
- usuwać osłon czy znaków zabezpieczających,
- naprawiać samodzielnie sprzęt, który wykorzystuje podczas pracy,
- naprawiać urządzeń elektrycznych,
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- oświetlać stanowiska pracy lampami przenośnymi o napięciu większym niż 24 V,
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku innych osób bez wiedzy przełożonego,
- przeszkadzać innym w pracy,
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników prądu elektrycznego.

3. Czynności po zakończeniu pracy

- 1) Należy uporządkować stanowisko pracy.
- 2) Wyłączyć urządzenia i zabezpieczyć przed uruchomieniem przez osoby niepowołane.
- 3) Upewnić się, czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia.
- 4) Przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

4. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

- 1) W razie zauważenia pożaru lub innego zagrożenia zaalarmować otoczenie i powiadomić przełożonych.
- 2) Każdy zaistniały wypadek przy pracy należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu, a miejsce pracy, w którym doszło do wypadku zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych.
- 3) W razie wątpliwości co do stanu bezpieczeństwa pracy, pracownik ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego o wyjaśnienie sytuacji.

5. Bezpieczeństwo w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem

- 4) Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)
  - a) duszność,
  - b) stan podgorączkowy (temperatura ciała pomiędzy 37°C a 38°C),
  - c) objawy przeziębieniowe.
- 5) Objawami choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa (SARS-CoV-19)
  - a) gorączka,
  - b) kaszel,
  - c) duszności i kłopoty z oddychaniem,
  - d) bóle mięśni i ogólne zmęczenie.
- 6) Postępowanie w przypadku zaobserwowania u siebie objawów zakażenia i choroby
  - a) zadzwoń natychmiast do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiedz o swoich objawach;
  - b) własnym środkiem transportu pojedź do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym, gdzie lekarze określą dalszy tryb postępowania medycznego. Pod żadnym pozorem nie korzystaj ze środków komunikacji publicznej czy taksówek – w ten sposób narażasz innych na zakażenie.
- 7) Jeśli miałeś kontakt z osobą zakażoną koronawirusem lub chorą, to natychmiast zadzwoń do stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiadom o swojej sytuacji. Otrzymasz informację, jak masz dalej postępować.
- 8) Przestrzegaj aktualnych zasad i wytycznych ogłaszanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.
- 9) Informuj na bieżąco pracodawcę o stanie swojego zdrowia.
- 10) Dbaj o bezpieczeństwo własne i innych osób a w szczególności:
  - a) zachowuj dystans społeczny,
  - b) stosuj rękawiczki jednorazowe oraz osłaniaj usta i nos,
  - c) często i dokładnie myj ręce,
  - d) stosuj preparaty do dezynfekcji rąk,
  - e) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do dzieci i osób pełniących nad nimi opiekę oraz nauczycieli,
  - f) jeżeli niema konieczności nie zbliżaj się do pracowników administracyjnych,
  - g) unikaj skupisk,
  - h) często wietrz pomieszczenia w zakładzie pracy w szczególności te, w których przebywasz,

w miarę możliwości pierwszą czynnością przed rozpoczęciem prac sprzątających w danej sali niech będzie dobre jej wywietrzenie poprzez otwarcie okien (najlepiej otwórz okna wcześniej i przejdź do zajęć porządkowych w innej sali unikniesz dzięki temu przeciągów).

Wstępna karta kwalifikacji dziecka do placówki

Wstępna karta kwalifikacji dziecka do placówki

Imię i nazwisko dziecka .....

W celu zapewnienia szybkiego kontaktu szkoły z rodzicem / opiekunem proszę o uzupełnienie poniższych pól.

1. (pole obowiązkowe)

Imię i nazwisko .....

Numer telefonu .....

2. (pole dodatkowe – nieobowiązkowe)

Imię i nazwisko .....

Numer telefonu .....

Proszę o wybranie i zaznaczenie prawidłowej odpowiedzi na pytania.

1. Czy możliwe jest zapewnienie dziecku opiekę w domu niekolidującą z pracą rodziców / opiekunów?

TAK

NIE

2. Czy rodzic / opiekun jest pracownikiem:

systemu ochrony zdrowia

służb mundurowych

handlu i przedsiębiorstw produkcyjnych

realizuje zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

inny sektor pracy

3. Czy w domu przebywa ktoś na kwarantannie lub w izolacji?

TAK

NIE

- Zobowiązuję się do przekazywania na bieżąco dyrektorowi placówki istotnych informacji o stanie zdrowia dziecka.
- Jeżeli dziecko ukończyło 4. rok życia, zobowiązuję się do wyposażenia dziecka w indywidualną osłonę nosa i ust podczas drogi do i z placówki oraz do przestrzegania prawidłowego jej noszenia.
- Zobowiązuję się do przyprowadzania do placówki dziecka zdrowego – bez objawów chorobowych.
- Zobowiązuję się do wyjaśnienia dziecku i przestrzegania, żeby dziecko nie zabierało do przedszkola niepotrzebnych przedmiotów czy zabawek.

.....
(data i podpis rodzica / opiekuna)

Placówka oświatowa na żądanie uprawnionych służb kontrolujących może przekazać wstępną kartę kwalifikacji do weryfikacji. Podanie nieprawidłowych danych może skutkować wszczęciem postępowania wyjaśniającego.

Zgoda rodzica lub prawnego opiekuna dziecka na pomiar temperatury

Zgoda rodzica lub prawnego opiekuna dziecka na pomiar temperatury

Wyrażam zgodę na pomiar temperatury mojego dziecka .....
termometrem bezdotykowym w placówce oświatowej.

Przyjmuję do wiadomości, że stwierdzenie podwyższonej temperatury u dziecka będzie skutkować wszczęciem procedur zalecanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny, o których niezwłocznie zostaną poinformowany (a) telefonicznie. Zobowiązuję się do jak najszybszego odbioru dziecka ze szkoły i wdrożenia w domu aktualnych zaleceń Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego w stosunku do osób z podejrzeniem zakażenia koronawirusem.

.....
(data i podpis rodzica lub prawnego opiekuna)

W przypadku niewyrażenia zgody na pomiar temperatury u dziecka za pomocą termometru bezdotykowego powyższa procedura może zostać wdrożona w chwili zaobserwowania u dziecka niepokojących objawów wskazujących na stan chorobowy (bez pomiaru temperatury).

Zgoda pracownika na pomiar temperatury

Zgoda na pomiar temperatury

Wyrażam zgodę na pomiar temperatury ciała przy użyciu termometru bezdotykowego przez dyrektora placówki lub osobę przez niego wyznaczoną.

Przyjmuję do wiadomości, że stwierdzenie podwyższonej temperatury będzie skutkowało wszczęciem procedur zalecanych przez Ministra Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny w stosunku do osób z podejrzeniem zakażenia koronawirusem.

.....
(data i podpis pracownika)

W przypadku niewyrażenia zgody na pomiar temperatury za pomocą termometru bezdotykowego powyższa procedura może zostać wdrożona w chwili zaobserwowania u mnie niepokojących objawów wskazujących na stan chorobowy (bez pomiaru temperatury).

Przyprowadzanie i odbieranie dziecka ze szkoły

Informacja dla pracowników szkoły – opiekunów dzieci

1. Podczas przyjmowania dziecka do placówki zadbaj o własne bezpieczeństwo zachowując odległość od rodziców i opiekunów, którzy przyprowadzają lub odbierają dziecko ze szkoły.
W stosunku do dziecka stosuj z należytą starannością metody pedagogiczne mające na celu zminimalizowanie stresu i dyskomfortu dziecka.
2. Przyjmując dziecko do szkoły sprawdź wizualnie czy nie zauważasz u dziecka oznak chorobowych w szczególności takich jak:
  - kaszel,
  - nadmierne zmęczenie,
  - trudności z oddychaniem.Jeżeli rodzic wyraził zgodę na pomiar temperatury możesz go wykonać. Pamiętaj jednak, że dziecko idąc mogło się zmęczyć, przez co jego temperatura może być nieco wyższa.
3. Jeżeli dziecko przejawia oznaki chorobowe poinformuj o tym rodzica i rozpocznij zalecaną procedurę.
4. Przyjmuj do placówki dzieci po kolei (nie dotyczy rodzeństwa mieszkającego razem), zapobiegnie to robieniu się ścisłu i tłoku w drzwiach, korytarzach i szatni a Tobie da czas na obserwacje zachowań dziecka mogących sugerować o stanie chorobowym.
5. Podczas odbioru dzieci przez rodziców lub opiekunów postępuj podobnie. Przyprowadzaj dzieci pojedynczo. Dbając o to, aby rodzice nie przekraczali wyznaczonej linii lub progu drzwi wejściowych.

Dysponując środkiem do dezynfekcji odkażaj regularnie miejsca najbardziej narażone, czyli drzwi wejściowe i klamkę.

Na bieżąco informuj dyrektora placówki o wszystkich niepokojących sytuacjach i zdarzeniach.

Informacja dla rodziców i prawnych opiekunów

**Rodzicu przyprowadzając dziecko do szkoły przestrzegaj
aktualnych zaleceń
Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego**

Ze względu na bezpieczeństwo dzieci i pracowników w budynku szkoły mogą przebywać tylko uczniowie odbywający w danym dniu zajęcia oraz pracownicy szkoły.

1. Przyprowadzając dziecko nie przekraczaj wyznaczonej linii lub progu drzwi wejściowych.
Uczniowie po kolei z zachowaniem procedur będą odbierani spod drzwi wejściowych.
Jeżeli wyraziłeś zgodę na pomiar temperatury u dziecka może się ono odbyć podczas przyjmowania go do placówki.
2. Jeżeli dziecko będzie przejawiało niepokojące syndromy świadczące o możliwości choroby nie zostanie ono przyjęte zgodnie z zaleceniami Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego do placówki.
W tej sytuacji wróć z dzieckiem do domu i postępuj zgodnie z aktualnymi zaleceniami Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego.
W ostateczności skontaktuj się z lekarzem rodzinnym i postępuj zgodnie z jego wytycznymi.
Powiadom placówkę oświatową telefonicznie o otrzymanych zaleceniach.
Placówka w chwili nieprzyjęcia dziecka do szkoły uruchamia własną procedurę informując o sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.
3. Podczas oczekiwania na przyjęcie dziecka do szkoły oraz odbiór dziecka z placówki zadbaj o prawidłowe utrzymywanie odległości między innymi osobami.
4. Placówka będzie dostosowywać się na bieżąco do zaleceń Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.
Jeżeli otrzymasz telefon z informacją o konieczności odbioru dziecka ze szkoły nie wpadaj w panikę, w miarę możliwości zgłoś się jak najszybciej po odbiór dziecka z placówki przestrzegając przy tym wszelkich zasad i wytycznych.

Pamiętaj o tym, że dziecko może przebywać poza domem tylko pod opieką osoby pełnoletniej.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Jeżeli z jakichkolwiek powodów nie będziesz wysyłać dziecka do szkoły a wcześniej deklarowałeś uczestnictwo dziecka w zajęciach, poinformuj o tym fakcie placówkę.

Jeżeli podczas pobytu dziecka w domu zaobserwujesz niepokojące objawy mogące świadczyć o chorobie dziecka lub jakiegoś innego członka rodziny postępuj zgodnie z aktualnymi wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz na bieżąco informuj o sytuacji placówkę oświatową.

Procedury szkolne obowiązujące w czasie podwyższonego ryzyka zakażenia koronawirusem

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u dziecka będącego w szkole

	Wystąpienie podwyższonej temperatury lub objawów grypopodobnych u dziecka
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła niepokojące objawy u dziecka lub zmierzyła temperaturę u dziecka, którego rodzice wyrazili zgodę na pomiar temperatury. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor placówki. Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Sposób postępowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niepokojące zachowanie dziecka (objawy chorobowe) – dziecko bez pomiaru temperatury.<ul style="list-style-type: none"> • Należy bezzwłocznie odizolować dziecko od grupy udając się do wyznaczonego pomieszczenia przeznaczonego na izolację. • Należy powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji i zaobserwowanych u dziecka objawach. • Dyrektor placówki niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia organ prowadzący. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców, lub prawnych opiekunów dziecka. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki wdraża polecenia i instrukcje przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki informuje o zaleceniach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej organ prowadzący. 2. Stwierdzenie podwyższonej temperatury u dziecka Należy upewnić się, że pomiar wykonany był, kiedy dziecko nie było zgrzane, nie przejawiało zwiększonej aktywności fizycznej mogącej podnieść temperaturę ciała.<ul style="list-style-type: none"> • Należy bezzwłocznie odizolować dziecko od grupy udając się do wyznaczonego pomieszczenia przeznaczonego na izolację. • Należy powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji i zaobserwowanych u dziecka objawach. • Dyrektor placówki niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia organ prowadzący. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców, lub prawnych opiekunów dziecka.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki wdraża polecenia i instrukcje przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki informuje o zaleceniach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej organ prowadzący.
Obowiązki pracowników szkoły	<p>Należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury, • brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury, • mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury, • znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury, • stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u dziecka uczęszczającego do szkoły będącego po zajęciach szkolnych.

	Wystąpienie podwyższonej temperatury lub objawów grypopodobnych u dziecka będącego po zajęciach szkolnych
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która otrzymała zgłoszenie od rodzica lub prawnego opiekuna dziecka. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor placówki. Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownik informuje rodzica lub prawnego opiekuna o uruchomieniu procedury. • Pracownik bezzwłocznie powiadamia o zaistniałej sytuacji dyrektora placówki. • Dyrektor placówki niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia organ prowadzący. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki wdraża polecenia i instrukcje przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki informuje o zaleceniach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej organ prowadzący.
Obowiązki pracowników szkoły	Należy: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury, • brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury, • mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury, • znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury, • stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u dziecka przyprorowadzonego przez rodzica lub prawnego opiekuna do szkoły (w trakcie przejmowania opieki nad dzieckiem).

	Wystąpienie podwyższonej temperatury lub objawów grypopodobnych u dziecka przyprorowadzonego do szkoły
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która przejmuje opiekę nad dzieckiem od rodzica lub prawnego opiekuna. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor placówki. Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownik informuje rodzica lub prawnego opiekuna o zaobserwowanych u dziecka, rodzica lub prawnego opiekuna objawów świadczących o chorobie. • Pracownik wstrzymuje przyjęcie dziecka do placówki niezwłocznie powiadamiając o zaistniałej sytuacji dyrektora placówki. • Pracownik informuje rodzica lub prawnego opiekuna dziecka o konieczności powrotu dziecka do domu i podjęciu przez rodziców lub prawnych opiekunów działań będących aktualnymi wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego w postępowaniu w sytuacji podejrzenia zakażenia koronawirusem. (Jeżeli dziecko, rodzic lub prawny opiekun podejrzewają u siebie przeziębienie konsultują się z lekarzem rodzinnym). • Dyrektor placówki niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia organ prowadzący. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki wdraża polecenia i instrukcje przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki informuje o zaleceniach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej organ prowadzący.
Obowiązki pracowników szkoły	Należy: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury, • brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury, • mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury, • znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury, • stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podejrzenia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u pracownika szkoły podczas godzin pracy.

	Wystąpienie podwyższonej temperatury lub objawów grypopodobnych u pracownika podczas godzin pracy
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	<p>Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zaobserwowała u siebie niepokojące objawy lub po zmierzeniu temperatury stwierdziła jej podwyższenie.</p> <p>O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor placówki.</p> <p>Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.</p>
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownik bezzwłocznie powiadamia o stwierdzonych u siebie objawach dyrektora placówki i udaje się w miejsce odizolowane od dzieci i innych pracowników placówki. • Dyrektor placówki niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia organ prowadzący. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki wdraża polecenia i instrukcje przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki informuje o zaleceniach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej organ prowadzący. • Pracownik jest zobligowany do bezwzględnego podporządkowania się zaleceniom Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.
Obowiązki pracowników szkoły	<p>Należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury, • brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury, • mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury, • znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury, • stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia podwyższonej temperatury lub objawów chorobowych (grypopodobnych) u pracownika szkoły będącego po godzinach pracy.

	Wystąpienie podwyższonej temperatury lub objawów grypopodobnych u pracownika będącego po godzinach pracy
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	<p>Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zaobserwowała u siebie niepokojące objawy lub po zmierzeniu temperatury stwierdziła jej podwyższenie.</p> <p>O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor placówki.</p> <p>Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.</p>
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownik bezzwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia dyrektora szkoły. • Pracownik postępuje zgodnie z aktualnymi wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego w stosunku do osób podejrzewających u siebie koronawirusa mogącego mieć styczność z osobą zakażoną. • Pracownik bezzwłocznie powiadamia dyrektora szkoły o zaleceniach, jakie otrzymał od organów służby zdrowia, z którymi się skontaktował. • Dyrektor placówki niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadamia organ prowadzący. • Dyrektor placówki powiadamia o zaistniałej sytuacji Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki wdraża polecenia i instrukcje przekazane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. • Dyrektor placówki informuje o zaleceniach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej organ prowadzący.
Obowiązki pracowników szkoły	<p>Należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury, • brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury, • mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury, • znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury, • stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Procedura organizacji konsultacji dla uczniów

Procedura organizacji konsultacji dla uczniów	
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor placówki ustala harmonogram konsultacji dla uczniów z poszczególnych przedmiotów. • Uczniowie chcący wziąć udział w konsultacjach kontaktują się wcześniej ze szkołą (za pomocą: dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej skierowanej do szkoły bądź do konkretnego nauczyciela, telefonicznie dzwoniąc do sekretariatu szkoły) w celu ustalenia konkretnej godziny i numeru sali lekcyjnej, w której odbędą się konsultacje. • Konsultacje należy ustalać w taki sposób, aby można było przeprowadzać systematycznie dezynfekcję newralgicznych miejsc, w których przebywali uczniowie (szatnia, toaleta). • Jeżeli uczniowie korzystają z szatni należy dopilnować, aby korzystając z wieszaków zachowywali należyte odstępy (po wyjściu ucznia wieszak należy zdezynfekować). • Uczeń zgłasza się na konsultacje nie wcześniej niż piętnaście minut przed umówioną godziną. • Uczeń po przyjeździe do szkoły powinien oczekiwać na konsultacje przed wyznaczoną salą bądź, jeżeli zechce na zewnątrz szkoły unikając skupisk i przestrzegając aktualnych wytycznych i zasad bezpieczeństwa. • Uczeń nie powinien spacerować i przemieszczać się po całej szkole bez konkretnego powodu i celu. • Po konsultacji uczeń udaje się bezpośrednio do domu przestrzegając aktualnych wytycznych bezpieczeństwa. • Po konsultacjach salę należy wywietrzyć i zdezynfekować (w szczególności: stoliki, krzeselka, biurko, komputer z klawiaturą, tablicę kredową, tablicę multimedialną wraz z pisakami, włączniki światła, klamki okienne wraz z ramą okna, drzwi wejściowe do klasy wraz z klamką i futryną). • Jeżeli uczeń przejawia objawy chorobowe należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora placówki i wszcząć procedurę postępowania w stosunku do ucznia z podejrzeniem zakażenia koronawirusem.
Obowiązki pracowników szkoły	<p>Należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po każdej konsultacji należy wywietrzyć salę lekcyjną i zdezynfekować stolik i krzesło, na którym siedział uczeń (dezynfekcję można przełożyć w czasie pod warunkiem, że dany stolik i krzesło nie będą używane przez kolejnych uczniów), • jeżeli jest możliwe konsultacje należy przeprowadzać przy

	<p>otwartych drzwiach unikając dzięki temu dotykania klamki przez kolejnych uczniów i pracowników szkoły,</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeżeli jest możliwe konsultacje należy przeprowadzać przy otwartym oknie z zastrzeżeniem, że nie może być przeciągów.
--	---

Procedura pomiaru temperatury u uczniów i pracowników szkoły

Profilaktyczny pomiar temperatury	
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Dyrektor placówki osobiście bądź osoba wyznaczona przez dyrektora dokonuje pomiaru temperatury przy użyciu termometru bezdotykowego u dzieci i / lub pracowników szkoły. Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Środki bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • Zaleca się, aby osoba dokonująca pomiaru temperatury stosowała środki ochrony indywidualnej w postaci rękawiczek jednorazowych i osłony na nos i usta w postaci maseczki lub przyłbicy. • Termometr bezdotykowy należy dezynfekować zgodnie z instrukcją producenta odnośnie czyszczenia i konserwacji sprzętu przed dokonywaniem pomiarów i po nich.
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba dokonująca pomiaru temperatury dokonuje pomiaru w sposób, który zapewnia pełną dyskrecję dla osoby badanej. • Wynik pomiaru jest podawany tylko i wyłącznie osobie, której był dokonywany pomiar. • W przypadku stwierdzenia podwyższonej temperatury uruchamiana jest procedura postępowania zalecana do zastosowania w stosunku do osoby podejrzanej o zakażenie koronawirusem. • Osoba dokonująca pomiaru bezzwłocznie powiadamia dyrektora placówki w chwili stwierdzenia podwyższonej temperatury u osoby badanej. • W stosunku do osób poddanych pomiarem należy zachować pełną dyskrecję. • Dokonane pomiary należy odnotować w „Kontrolnej karcie pomiarów temperatury”
Obowiązki pracowników szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby, które wyraziły zgodę na pomiar temperatury zezwalają na dokonanie pomiaru przez wyznaczoną osobę. • W przypadku stwierdzenia podwyższonej temperatury współpracują w realizacji procedury postępowania w stosunku do osób podejrzanych zakażeniem koronawirusa. • Osoby, które nie wyraziły zgody na pomiar temperatury zaleca się, aby same dokonywały u siebie pomiaru temperatury z zachowaniem wszelkich środków profilaktycznych (stosowanie dezynfekcji sprzętu pomiarowego). W chwili stwierdzenia u siebie podwyższonej temperatury powiadamiają natychmiast dyrektora szkoły i dostosowują się do jego wytycznych.

Procedura sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych

	Procedura sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona. Sprzątaniem i dezynfekcją dywanów oraz wykładzin dywanowych zajmuje się osoba wyznaczona przez dyrektora placówki
Środki bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • Zaleca się, aby osoba dokonująca sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin stosowała środki ochrony indywidualnej w postaci rękawiczek jednorazowych i osłony na nos oraz usta w postaci maseczki lub przyłbicy. • Należy bezwzględnie przestrzegać zaleceń producenta środków przeznaczonych do sprzątania i dezynfekcji w stosunku do środków ochrony indywidualnej. • Należy bezwzględnie przestrzegać zaleceń producenta środków przeznaczonych do sprzątania i dezynfekcji w stosunku do czasu jaki należy odczekać przed wejściem dzieci i pracowników na dywan lub wykładzinę dywanową. • Należy bezwzględnie przestrzegać zasad BHP zalecanych przez producenta odkurzacza parowego.
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba wykonująca czynności polegające na sprzątaniu i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych nanosi na ich powierzchnię środek (detergent) dezynfekujący (dezynfekująco myjący) pozostawiając go na określony przez producenta czas. • Po czasie niezbędnym do prawidłowego zadziałania środków dezynfekujących przystępuje do pracy przy użyciu odkurzacza parowego.
Obowiązki pracowników szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba wykonująca czynności sprzątające i dezynfekujące dywan i wykładzinę dywanową wykonuje swoje zadania w sposób należyty dbając o szczególną dokładność i staranność swoich prac. • Po wykonaniu pracy pracownik dokonuje wpisu w harmonogramie sprzątania i dezynfekcji dywanów i wykładzin dywanowych. • Pracownik przeprowadza prace sprzątające i dezynfekujące dywan i wykładzinę dywanową nie rzadziej niż raz w tygodniu.

Procedura zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją

	Procedura zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zminimalizowanie ryzyka zakażeń wśród dzieci i pracowników szkoły.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Sposób postępowania	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor placówki w chwili otrzymania informacji o ryzyku pojawienia się na obiekcie szkoły osoby zakażonej koronawirusem niezwłocznie zleca wykonanie gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją określając dokładnie miejsce i czas przeprowadzania prac. • Karta zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją podlega ścisłej kontroli i nadzorowi. • Dyrektor prace gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją zleca konkretnemu pracownikowi. • Nadzór nad wykonaniem prac powierza innemu pracownikowi, który nie bierze czynnego udziału w pracach sprzątających połączonych z dezynfekcją jednak nadzoruje i kontroluje ich przebieg i wykonanie a także zabezpiecza pracownika wykonującego pracę.
Obowiązki pracowników szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • po otrzymaniu pisemnego zlecenia przeprowadzenia gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją pracownik niezwłocznie przystępuje do powierzonych czynności; • wszelkie wykonane czynności pracownik jest zobowiązany odnotować na karcie zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątnia połączonego z dezynfekcją; • podczas prac pracownik musi bezwzględnie przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wewnętrznych procedur bezpieczeństwa związanych z zagrożeniem koronawirusem a także aktualnych wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego; • podczas prac pracownik musi bezwzględnie stosować środki ochrony indywidualnej zalecane przez producenta środków chemicznych oraz osłonę nosa i ust a także rękawice jednorazowe; • podczas wykonywania prac należy pamiętać o wietrzeniu obszaru, który zostaje poddany gruntownemu sprzątniu połączonego z dezynfekcją; • w zależności od powierzchni, na której przeprowadza się gruntowne sprzątnie połączone z dezynfekcją najczęściej prace należy rozpocząć od naniesienia środka dezynfekującego i pozostawieniu go na powierzchni przez okres wskazany przez producenta gwarantujący jego najlepsze i najskuteczniejsze działanie; • kolejnymi czynnościami najczęściej powinno być dokładne wysprzątnie danego obszaru z użyciem detergentów do tego

	<p>przeznaczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • po wysprzątaniu całego zleconego obszaru należy przeprowadzić dokładną jego dezynfekcję; • po przeprowadzonym gruntownym sprzątaniu połączonym z dezynfekcją należy wywietrzyć pomieszczenia usuwając tym samym opary i lotne cząstki środków chemicznych i preparatów używanych do dezynfekcji; • wykonaną pracę należy odnotować na karcie zlecenia i przeprowadzenia gruntownego sprzątania połączonego z dezynfekcją.
--	--

Kontrolna karta pomiaru temperatury

Kontrolna karta pomiaru temperatury numer .....

Lp.	Data pomiaru	Godzina pomiaru	Uczniowie		Pracownicy		Uwagi	Podpis osoby dokonującej pomiaru
			1	2	3	4		
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								

- 1 – Liczba uczniów, którym dokonano pomiaru temperatury.
- 2 – Liczba uczniów z podwyższoną temperaturą.
- 3 – Liczba pracowników, którym dokonano pomiaru temperatury.
- 4 – Liczba pracowników z podwyższoną temperaturą.

Monitoring codziennych prac porządkowych w placówce

Harmonogram stosowania preparatów dezynfekcyjnych

Karta ewidencyjna nr² ..... / ..... rok.

Harmonogram stosowania preparatów dezynfekcyjnych

Dzień miesiąca	Lokalizacja ³								Podpis ⁴	Uwagi ⁵	Skontrolowano ⁶
	1	2	3	4	5	6	7	8			
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
12.											
13.											
14.											
15.											
16.											
17.											
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											
23.											
24.											
25.											
26.											
27.											
28.											
29.											
30.											
31.											

² Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

³ Lokalizacja newralgicznych miejsc na obiekcie (jeżeli została przeprowadzona dokładna dezynfekcja oznaczamy „X”):

1 – drzwi wejściowe; **2** – ciągi komunikacyjne; **3** – poręcze; **4** – drzwi do sal; **5** – kłamki;
6 – włączniki; **7** – biurka (sprzęt biurowy, fotele); **8** – inne (należy określić).

⁴ **Własnoręczny podpis osoby przeprowadzającej dezynfekcję.**

⁵ Uwagi do wykonanych czynności dezynfekujących w tym określenie dodatkowego miejsca (lokalizacja 8).

⁶ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Harmonogram sprzątania sali lekcyjnej

Karta ewidencyjna nr⁷ ..... / ..... rok.

Harmonogram sprzątania sali lekcyjnej nr .....

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania ⁸			Uwagi ⁹	Skontrolowano ¹⁰
	w trakcie dnia	w trakcie dnia	na koniec dnia		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

⁷ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

⁸ **Godzina sprzątania i podpis pracownika.**

⁹ Uwagi co do stanu sali lekcyjnej, wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości.

¹⁰ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Harmonogram sprzątania stołówki

Karta ewidencyjna nr¹¹ ..... / ..... rok.

Harmonogram sprzątania stołówki

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania ¹²			Uwagi ¹³	Skontrolowano ¹⁴
	w trakcie dnia	w trakcie dnia	na koniec dnia		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

¹¹ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

¹² Godzina sprzątania i podpis pracownika.

¹³ Uwagi co do stanu stołówki, wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości.

¹⁴ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Harmonogram sprzątania łazienki

Karta ewidencyjna nr¹⁵ ..... / ..... rok.

Harmonogram sprzątania łazienki nr .....

(określenie lokalizacji łazienki)

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania ¹⁶			Uwagi ¹⁷	Skontrolowano ¹⁸
	w trakcie dnia	w trakcie dnia	na koniec dnia		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

---

¹⁵ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

¹⁶ **Godzina sprzątania i podpis pracownika.**

¹⁷ Uwagi co do stanu łazienki, wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości.

¹⁸ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia stanu łazienek, jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Harmonogram sprzątania placu zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy

Karta ewidencyjna nr¹⁹ ..... / ..... rok.

Harmonogram sprzątania placu zabaw i urządzeń przeznaczonych do rekreacji i zabawy

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania ²⁰			Uwagi ²¹	Skontrolowano ²²
	w trakcie dnia	w trakcie dnia	na koniec dnia		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

¹⁹ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

²⁰ Godzina sprzątania i podpis pracownika.

²¹ Uwagi co do stanu placu zabaw, wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości.

²² Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia stanu placu zabaw, jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Harmonogram sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych

Karta ewidencyjna nr²³ ..... / ..... rok.

**Harmonogram sprzątania i dezynfekcji dywanów oraz wykładzin dywanowych w sali
lekcyjnej nr .....**

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania	Podpis pracownika	Uwagi²⁴	Skontrolowano²⁵
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				

---

²³ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

²⁴ Uwagi co do stanu dywanu i wykładziny dywanowej, wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości.

²⁵ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Harmonogram sprzątania sali gimnastycznej i sprzętu sportowego

Karta ewidencyjna nr²⁶ ..... / ..... rok.

Harmonogram sprzątania sali gimnastycznej i sprzętu sportowego

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania ²⁷			Uwagi ²⁸	Skontrolowano ²⁹
	w trakcie dnia	w trakcie dnia	na koniec dnia		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

²⁶ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

²⁷ Godzina sprzątania i podpis pracownika.

²⁸ Uwagi co do stanu sali gimnastycznej i sprzętu sportowego, wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości.

²⁹ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Harmonogram sprzątania ciągów komunikacyjnych

Karta ewidencyjna nr³⁰ ..... / ..... rok.

Harmonogram sprzątania ciągów komunikacyjnych

Dzień miesiąca	Godzina sprzątania ³¹			Uwagi ³²	Skontrolowano ³³
	w trakcie dnia	w trakcie dnia	na koniec dnia		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

³⁰ Numer ewidencyjny składający się z miesiąca i roku (w formie 1/2020 r. gdzie „1” oznacza aktualny miesiąc w tym przypadku styczeń „2020” oznacza aktualny rok).

³¹ Godzina sprzątania i podpis pracownika.

³² Uwagi co do stanu wykonanych czynności polegających na sprzątaniu i zachowaniu czystości, nazwa użytego środka.

³³ Skontrolowano – podpis osoby wyznaczonej do sprawdzenia jakości wykonanych czynności sprzątających, serwisowych w tym podpis pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy. Prace sprzątania i dezynfekcji ciągów komunikacyjnych muszą bezwzględnie uwzględniać następujące obszary: drzwi wejściowe, poręcze, drzwi do sal i łazienek, klamki, włączniki oświetlenia.

Osoba sprzątająca i wykonująca czynności serwisowe potwierdza wykonanie czynności własnoręcznym podpisem.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

-----
data i godzina

Data i godzina **rozpoczęcia**
gruntownego sprzątania
połączonego z dezynfekcją

-----
pieczętka i podpis dyrektora placówki

Data i godzina **zakończenia**
gruntownego sprzątania
połączonego z dezynfekcją

Preparaty i środki użyte podczas pracy:

Dodatkowy obszar objęty gruntownym sprzątaniem i dezynfekcją:

Uwagi i zastrzeżenia do wykonanej pracy:

Potwierdzam wykonanie zleconych prac gruntownego sprzątania połączonego z dezynfekcją.
Prace zostały wykonane z należytą starannością i dbałością.
Podczas wykonywania powierzonych prac nie wystąpił żaden wypadek i żadne zagrożenie dla
zdrowia bądź życia.

-----
imię i nazwisko pracownika

stanowisko

podpis pracownika

-----
imię i nazwisko pracownika

stanowisko

podpis pracownika

-----
imię i nazwisko pracownika

stanowisko

podpis pracownika

Podpis osoby nadzorującej wykonanie prac

-----
imię i nazwisko pracownika

stanowisko

podpis pracownika

Instrukcje rekomendowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego

Instrukcja mycia rąk

Jak skutecznie myć ręce?

1 Zwilż ręce ciepłą wodą. Natóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.

2 Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.

3 Spleć palce i namydl je.

4 Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.

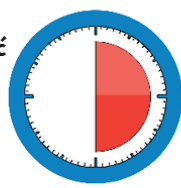
5 Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiej dłoni i na przemian.

6 Namydl obydwa nadgarstki.

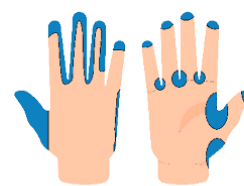

7 Splucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło. Wysusz je starannie.

**Całkowity czas:
30 sekund**

Nie zapomnij umyć tych obszarów:

Główny Inspektorat Sanitarny

Jak skutecznie myć ręce?

- **1** Zwilż ręce ciepłą wodą. Nałóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.
- **2** Rozprowadź je czubkami palców palców drugiej ręki.
- **3** Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.
- **4** Spleć palce i namydl je.
- **5** Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiej dłoni i na przemian.
- **6** Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.
- **7** Namydl obydwa nadgarstki.
- **8** Sptucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło.
- **9** Wyszusz je starannie wycierając w papierowy ręcznik.
- **10** Zakręcając kran dotykaj go przez papierowy ręcznik, żeby uniknąć ponownego zakażenia.
Wyrzucić ręcznik do kosza.

Pamiętaj:

Regularnie używaj kremu nawilżającego do rąk, żeby uniknąć pęknięcia naskórka.

Nie zapomnij umyć tych obszarów:

Całkowity czas:
15-30 sekund

www.gis.gov.pl

Główny
Inspektorat
Sanitarny

Instrukcja dezynfekcji rąk

Jak skutecznie dezynfekować ręce?

Użyj środka do dezynfekcji rąk,
który zawiera co najmniej 60% alkoholu.

Czas trwania:
do wyschnięcia
dłoni

1 Nanieś taką ilość preparatu, aby dłonie były całkowicie zwilżone

5 Pocieraj górną część palców prawej dłoni o wewnętrzną część lewej dłoni i odwrotnie

2 Pocieraj dłoń o dłoń rozprowadzając preparat na całą powierzchnię

6 Ruchem obrotowym pocieraj kciuk lewej dłoni wewnętrzną częścią prawej dłoni i odwrotnie

3 Pocieraj wewnętrzną częścią prawej dłoni o grzbietową część lewej dłoni i odwrotnie

7 Ruchem okrężnym opuszkami palców prawej dłoni pocieraj wewnętrzne zagłębienie lewej dłoni i odwrotnie

4 Spleć palce i pocieraj wewnętrznymi częściami dłoni

8 Po wyschnięciu ręce są zdezynfekowane

Instrukcja prawidłowego nakładania i zdejmowania maseczki

Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć maseczkę

-

1 Przed nałożeniem maski **umyj ręce mydłem i wodą** lub **płynem do dezynfekcji na bazie alkoholu**
-

2 **Zakryj usta i nos maską** i upewnij się, że między twarzą a maską **nie ma żadnych przerw**
-

3 **Unikaj dotykania maski podczas jej używania;** jeśli to zrobisz, umyj ręce mydłem i wodą lub płynem do dezynfekcji na bazie alkoholu
-

4 **Wymień maskę na nową, gdy tylko będzie wilgotna,** nie używaj ponownie masek jednorazowych
-

5 **Aby zdjąć maskę - chwyć ją od tyłu za wiązanie** (nie dotykaj przodu maski!)
-

6 **Wyrzuć maseczkę do zamykanego pojemnika;** umyj ręce mydłem i wodą lub płynem do dezynfekcji na bazie alkoholu

Nie wrzucaj maseczki do toalety!

Ministerstwo Zdrowia

Instrukcja prawidłowego nakładania i zdejmowania rękawiczek

Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć rękawice

Przed nałożeniem na dłonie rękawic **dokładnie umyj ręce wodą z mydłem** przez minimum 20 sekund

ZAKŁADANIE:

1

Wymij rękawicę z opakowania

2

Uchwyć ją w miejscu, w którym powinien znajdować się nadgarstek i płynnym ruchem wsuń ją na dłoń

3

Nałóż pierwszą rękawicę

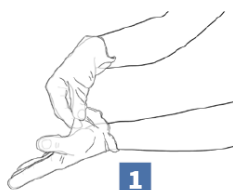
4

Drugą rękawicę wymij gołą dłonią

5

Odwiń zewnętrzną powierzchnię nakładanej rękawicy zgiętymi palcami dłoni w rękawicy i nałóż na drugą rękę

1

Złap palcami jedną rękawicę na wysokości nadgarstka i ściągnij ją wywracając rękawicę wewnętrzną stroną na wierzch

2

Trzymaj zdjętą rękawicę w ręce w rękawiczce i ruchem ślizgowym włóż palec gołej ręki między rękawicę a nadgarstek. Zdejmij drugą rękawicę zdejmując ją wzdłuż dłoni, a następnie naciągnij na trzymaną w palcach rękawicę

3

Wrzuć zdjęte rękawice do kosza

ZDJEMOWANIE:

Nie wrzucaj rękawiczek do toalety!

Nie dotykaj twarzy w rękawiczkach!

Wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej – bezpieczny powrót do szkoły

10 zasad dla ucznia

BEZPIECZNY POWRÓT DO SZKÓŁ

10 zasad dla ucznia

Masz gorączkę, kaszel lub inne objawy choroby, zostań w domu.

Często myj ręce.

Nie dotykaj oczu, ust i nosa.

Zrezygnuj z podawania ręki na powitanie.

Uważnie słuchaj poleceń nauczyciela.

Używaj tylko własnych przyborów szkolnych.

Spożywaj swoje jedzenie i picie.

Unikaj kontaktu z większą grupą uczniów, np. podczas przerw.

Jeśli czujesz się źle lub obserwujesz u siebie objawy chorobowe, natychmiast poinformuj o tym nauczyciela.

Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa przed i po lekcjach.

Wskazówki dla rodzica

BEZPIECZNY POWRÓT DO SZKÓŁ

Wskazówki dla rodzica

Nie posyłaj do szkoły i placówki chorego dziecka.

Przestrzegaj regulaminu funkcjonowania szkoły w czasie epidemii.

Poinformuj szkołę, jeśli domownicy są objęci kwarantanną.

Sprawdzaj na bieżąco informacje od dyrektora szkoły lub nauczycieli.

Zawsze odbieraj telefon ze szkoły. Jeśli nie możesz odebrać, pilnie oddzwoń.

Sprawdzaj, czy dziecko nie ma zbędnych rzeczy w plecaku.

Przypomnij dziecku zasady bezpieczeństwa podczas posiłków.

W miarę możliwości unikaj transportu publicznego w drodze do/ze szkoły. Pomyśl o spacerze, rowerze.

Organizuj dziecku jak najwięcej wolnego czasu na świeżym powietrzu.

Przypomnij dziecku, że zasady bezpieczeństwa obowiązują przed lekcjami i po nich.

Zalecenia w przestrzeganiu podstawowych zasad higieny

1. Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robili to uczniowie w szczególności:
  - po przyjeździe do szkoły
  - przed pierwszą lekcją
  - przed korzystaniem z przyborów i pomocy szkolnych będących na wyposażeniu szkoły
  - po korzystaniu z przyborów i pomocy szkolnych będących na wyposażeniu szkoły
  - po zabawie i zajęciach na podłodze, dywanach, wykładzinach
  - przed jedzeniem
  - przed wejściem na stołówkę
  - po powrocie ze świeżego powietrza
  - przed lekcją wychowania fizycznego
  - po lekcji wychowania fizycznego
  - przed pójściem na świetlicę
  - po wyjściu ze świetlicy
  - po skorzystaniu z toalety
2. Należy stosować prawidłową ochronę podczas kichania i kaszlu
3. Należy unikać dotykania oczu, nosa i ust

Regionalizacja - dodatkowe obostrzenia w powiatach z największym przyrostem zakażeń

Od 8 sierpnia 2020 r. zostały wprowadzone nowe zasady bezpieczeństwa skierowane do powiatów, w których wzrost zakażeń jest większy niż w pozostałych częściach Polski.

Obszary: zielony, żółty, czerwony

Powiaty objęte dodatkowymi obostrzeniami dzielą się na dwa obszary: żółty i czerwony – z różnym zakresem ograniczeń.

W powiatach przypisanych do jednego z dwóch obszarów wprowadzone zostały obostrzenia, które dotyczą m.in.: obowiązku noszenia maseczek, a także organizacji targów i kongresów, wydarzeń sportowych i kulturalnych, gastronomii, sanatoriów, wesel, transportu.

W powiatach, które przyporządkowane są do obszaru zielonego, obowiązują dotychczasowe zasady bezpieczeństwa.

Kluczowe zasady bezpieczeństwa - różnice w regionalnych obostrzeniach dla powiatów czerwonych i żółtych

Ograniczenia w przemieszczaniu się

Obowiązujące od 25 lipca 2020 r. utrzymywanie co najmniej 1,5 metrowej odległości między pieszymi.

Wylączeni z obowiązku są:

- rodzice z dziećmi wymagającymi opieki (do 13. roku życia),
- osoby wspólnie mieszkające lub gospodarujące,
- osoby niepełnosprawne, niemogące się samodzielnie poruszać, osoby z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego i ich opiekunowie,
- osoby, które zasłaniają usta i nos.

Zasłanianie ust i nosa w miejscach publicznych

Usta i nos musisz zasłonić w przestrzeni otwartej, gdy nie masz możliwości zachowania 1,5 metrów odległości od innych, a także w przestrzeni zamkniętej – np. w sklepach, w komunikacji zbiorowej.

Maseczkę trzeba obowiązkowo nosić m.in.:

- w autobusie, tramwaju i pociągu,
- w samochodzie osobowym, jeśli jedziesz z kimś, z kim nie mieszkasz na co dzień,
- w sklepie, galerii handlowej, banku, na targu i na poczcie,
- w kinie i teatrze,

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

- u lekarza, w przychodni, w: szpitalu, salonie masażu i tatuażu,
- w kościele i szkole, na uczelni
- w urzędzie i innych budynkach użyteczności publicznej.

Wyjątki w obowiązkowym noszeniu maseczek:

- w restauracji lub barze – gdy zajmiemy miejsce przy stole i jemy lub pijemy,
- w pracy – jeśli nie mamy styczności z osobami z zewnątrz (np. podczas obsługi klientów i interesantów),
- podczas przebywania w lesie,
- podczas spożywania posiłków lub napojów po zajęciu miejsca siedzącego w pociągu objętym obowiązkową rezerwacją miejsc, w tym posiłków i napojów wydawanych na pokładzie pociągu (wagon WARS).

Z obowiązku zasłaniania ust i nosa zwolnione są osoby, które nie mogą zakrywać ust lub nosa z powodu:

- całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim,
- trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nos

Strefa żółta – bez zmian

Strefa czerwona – należy zasłaniać usta i nos w przestrzeni publicznej.

Komunikacja publiczna – transport zbiorowy

Danym środkiem transportu można przewozić, w tym samym czasie, nie więcej osób niż wynosi:

- 50% liczby miejsc siedzących albo 30% liczby wszystkich miejsc siedzących i stojących, przy czym co najmniej połowa miejsc siedzących musi pozostać wolna.
- 100% liczby miejsc siedzących albo 50% liczby wszystkich miejsc siedzących i stojących, przy czym co najmniej połowa miejsc siedzących musi pozostać wolna.

Strefa żółta - bez zmian

Strefa czerwona

50% liczby miejsc siedzących albo 30% liczby wszystkich miejsc siedzących i stojących określonych w dokumentacji technicznej lub dokumentacji techniczno-ruchowej dla danego typu środka transportu albo pojazdu przy jednoczesnym pozostawieniu w środku transportu albo pojeździe co najmniej 50% miejsc siedzących niezajętych – przewozy lokalne w ramach obszaru czerwonego

Odróżnienie objawów grypy od COVID-19

Na podstawie zewnętrznych objawów nie można jednoznacznie odróżnić infekcji dróg oddechowych od zachorowania na COVID-19. Zachorowania te przebiegają z gorączką i dają objawy z górnych dróg oddechowych.

Zawsze w sytuacji, gdy dziecko przejawia objawy infekcji górnych dróg oddechowych, konieczna jest jego izolacja i natychmiastowy kontakt z rodzicami, którzy powinni odebrać dziecko ze szkoły. Jest to standardowa procedura ostrożnościowa związana z trwającym stanem epidemii.

Objawy nakazujące odizolowanie dziecka

Jeżeli pracownik szkoły zaobserwuje u ucznia objawy, które mogą sugerować chorobę zakaźną, w tym kaszel, temperaturę wskazującą na stan podgorączkowy lub gorączkę, powinien odizolować ucznia w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, zapewniając minimum 2 m odległości od innych osób. Następnie powinien on niezwłocznie powiadomić rodziców o konieczności pilnego odebrania ucznia ze szkoły.

Osoba pilnująca odizolowanego ucznia

Jeżeli u dziecka, przebywa na terenie szkoły, podejrzewa się infekcyjną chorobę wirusową, to funkcję tę pełni osoba wyznaczona zgodnie z procedurami ustalonymi przez dyrektora szkoły. Opiekun przebywający w tym samym pomieszczeniu powinien zachować dystans wynoszący min. 2 m, zakryć usta i nos maseczką.

Osoby wykazujące objawy choroby zakaźnej

Osoby wykazujące objawy choroby zakaźnej, w tym w szczególności kaszel w połączeniu z podwyższoną temperaturą, powinny założyć maseczkę i niezwłocznie odizolować się od innych osób. Nie mogą one prowadzić zajęć lub uczestniczyć w lekcjach.

Temperatura uznawana za stan podgorączkowy i gorączkę

W zależności od metody pomiaru różne wartości temperatury ciała uznawane są za temperaturę prawidłową i podwyższoną. Za prawidłową temperaturę ciała uznaje się wartość 36,6-37,0°C. Temperatura ciała w granicach ok. 37,2-37,5°C stopni może mieć różne przyczyny, np. związane z problemami metabolicznymi, stresem, wysiłkiem fizycznym. Za stan podgorączkowy uznaje się temperaturę przekraczającą zwykłą temperaturę ciała, ale nie wyższą niż 38°C. Za gorączkę uznaje się temperaturę ciała 38°C oraz wyższą.

Dokładność pomiaru przy użyciu termometru bezdotykowego jest mniejsza. Na odczyt mają wpływ warunki środowiskowe (temperatura otoczenia, wiatr, przeciąg), temperatura urządzenia, sposób przeprowadzenia pomiaru (miejsce, odległość), skóra badanego (powinna być sucha).

Zalecenia w stosunku do zajęć z wychowania fizycznego

Podczas zajęć wychowania fizycznego i sportowych, w których nie można zachować dystansu, należy ograniczyć ćwiczenia i gry kontaktowe (np. sztuki walki, gimnastyka, koszykówka, piłka ręczna) i zastąpić je innymi (np. siatkówka, lekkoatletyka, trening przekrojowy, tenis stołowy i ziemny, badminton, biegi przełajowe). W miarę możliwości należy prowadzić zajęcia wychowania fizycznego na otwartej przestrzeni. Przedmioty i sprzęty znajdujące się w sali, których nie można skutecznie umyć, uprać lub dezynfekować, należy usunąć lub uniemożliwić do nich dostęp. Przybory do ćwiczeń (piłki, skakanki, obręcze) wykorzystywane podczas zajęć należy czyścić lub dezynfekować. W sali gimnastycznej sprzęt sportowy oraz podłoga powinny zostać umyte detergentem lub zdezynfekowane po każdym dniu zajęć, a w miarę możliwości po każdym zajęciu.

Zalecenia podczas lekcji muzyki

W trakcie nauki muzyki uczeń powinien korzystać z własnego instrumentu. Instrument wypożyczony jest przypisany do jednego ucznia przez cały rok szkolny. Należy zrezygnować ze śpiewu chóralnego.

Organizacja wycieczek

Organizowanie wycieczek jest dopuszczalne. Organizując je, należy zachować obowiązujące przepisy prawa i zasady bezpieczeństwa.

Dodatkowe obostrzenia i środki bezpieczeństwa wprowadzane w placówce

Dyrektor szkoły, bez względu na to, czy placówka znajduje się w strefie czerwonej, żółtej czy zielonej, może wprowadzić dodatkowe obostrzenia lub środki bezpieczeństwa, takie jak np. obowiązek zakrywania nosa i ust w częściach wspólnych szkoły czy podczas przerw.

Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)

Objawy zakażenia koronawirusem (objawy COVID-19)

Jeśli masz takie objawy, jak:

- **duszność,**
- **stan podgorączkowy (temperatura ciała pomiędzy 37°C a 38°C),**
- **objawy przeziębieniowe,**

zadzwoń do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej lub skorzystaj z teleporady u swojego lekarza POZ.

Objawami choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa (SARS-CoV-19) mogą być również:

- **gorączka,**
- **kaszel,**
- **duszności i kłopoty z oddychaniem,**
- **bóle mięśni i ogólne zmęczenie.**

Jeśli masz takie objawy:

- **zadzwoń natychmiast do najbliższej stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiedz o swoich objawach;**
- **własnym środkiem transportu pojedź do szpitala z oddziałem zakaźnym lub oddziałem obserwacyjno-zakaźnym, gdzie lekarze określą dalszy tryb postępowania medycznego. Pod żadnym pozorem nie korzystaj ze środków komunikacji publicznej czy taksówek – w ten sposób narażasz innych na zakażenie.**

Jeśli miałeś kontakt z osobą zakażoną koronawirusem lub chorą, to natychmiast zadzwoń do stacji sanitarno-epidemiologicznej i powiadom o swojej sytuacji. Otrzymasz informację, jak masz dalej postępować.

Lista szpitali zakaźnych w województwie lubelskim

Lista szpitali zakaźnych

Województwo lubelskie

1. **Biłgoraj**, Arion Szpitale Sp. z o.o., ul. Pojaska 5, (84) 688 22 55
2. **Lublin**, Samodzielny Nr 1, ul. Staszica 16, (81) 534 94 16
3. **Lublin**, Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Jana Bożego, ul. Mieczysława Biernackiego 9, (81) 740 42 75
4. **Chelm**, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Szpitalna 53b/Paw.B, (82) 562 33 61
5. **Łuków**, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. dra Andrzeja Rogalińskiego 3, (25) 798 20 01 wew. 292
6. **Puławy**, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Józefa Bema 1, (81) 450 22 77
7. **Tomaszów Lubelski**, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej, Al. Grunwaldzkie 1, (84) 664 44 11
8. **Biała Podlaska**, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Terebelska 57-65, (83) 414 73 16, (83) 414 71 16

Spis stron internetowych

Ministerstwo Edukacji Narodowej

1. <https://www.gov.pl/web/edukacja>
2. <https://www.gov.pl/web/edukacja/wytyczne-gis-mz-i-men>

Ministerstwo Zdrowia

1. <https://www.gov.pl/web/zdrowie>
2. <https://www.gov.pl/web/koronawirus>
3. <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wytyczne-gis-mz-i-men>
4. <https://www.gov.pl/web/koronawirus/lista-szpitali>

Główny Inspektorat Sanitarny

1. <https://gis.gov.pl/>
2. <https://gis.gov.pl/kampania/koronawirus-informacje/>
3. <https://gis.gov.pl/aktualnosci/wytyczne-zamieszczone-na-stronach-poszczegolnych-ministerstw-we-wspolpracy-z-gis/>
4. <https://gis.gov.pl/aktualnosci/przydatne-materialy-o-koronawirusie/>

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lubartowie

1. <https://psselubartow.pis.gov.pl/>

Kuratorium Oświaty w Lublinie

1. <https://www.kuratorium.lublin.pl/>

Centralna Komisja Egzaminacyjna

1. <https://cke.gov.pl/>

Oświadczenie pracownika

Oświadczam, że zapoznałem/zapoznałam się z wewnętrznymi procedurami bezpieczeństwa związanymi z zagrożeniem koronawirusem, są one dla mnie czytelne i zrozumiałe.

Zobowiązuję się do przestrzegania zawartych w nich wytycznych i do bieżącego uzupełniania wiadomości w miarę wynikających potrzeb.

Lp.	Imię i nazwisko	Data	Podpis pracownika
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Lp.	Imię i nazwisko	Data	Podpis pracownika
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zagrożeniem koronawirusem

---

Lp.	Imię i nazwisko	Data	Podpis pracownika
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			